

Raiffeisen Bank Polska S.A.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie z działalności Spółki

Raport z badania sprawozdania finansowego

Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

Zawartość:

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

przygotowana przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Sprawozdanie finansowe

przygotowane przez Raiffeisen Bank Polska S.A.

Sprawozdanie z działalności Spółki

przygotowane przez Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A.

Raport z badania sprawozdania finansowego

przygotowany przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A. (zwanego dalej „Bankiem”) z siedzibą w Warszawie przy ulicy Pięknej 20, obejmującego:

- (a) sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2012 r., które po stronie aktywów oraz zobowiązań i kapitału własnego wykazuje sumę 50.070.561 tys. zł,
- (b) rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. wykazujący stratę netto w kwocie 68.763 tys. zł,
- (c) sprawozdanie z całkowitych dochodów,
- (d) zestawienie zmian w kapitałach własnych,
- (e) sprawozdanie z przepływów pieniężnych za ten rok obrotowy,
- (f) informację dodatkową o przyjętych zasadach rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności jednostki oraz prawidłowość ksiąg rachunkowych odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności jednostki spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.).

Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii o zgodności, we wszystkich istotnych aspektach, tego sprawozdania finansowego z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do:

- (a) przepisów rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości;
- (b) krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów;
- (c) Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Badanie zostało zaplanowane i przeprowadzone tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów i przeoczeń. Badanie obejmowało między innymi sprawdzenie, na podstawie wybranej próby, dowodów potwierdzających kwoty i informacje wykazane w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę zasad rachunkowości stosowanych przez Bank oraz istotnych oszacowań dokonywanych przy sporządzeniu sprawozdania finansowego, a także ogólną ocenę jego prezentacji. Uważamy, że nasze badanie stanowiło wystarczającą podstawę dla wyrażenia opinii.

*PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., Al. Armii Ludowej 14, 00-638 Warszawa, Polska
Telefon +48 22 523 4000, Faks +48 22 508 4040, www.pwc.pl*

Opinia niezależnego biegłego rewidenta

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A. (cd.)

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- (a) przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Banku na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz wynik finansowy za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz interpretacją Komisji Europejskiej opisaną w sprawozdaniu finansowym w Nocie „Informacje ogólne”;
- (b) jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz statutem Banku;
- (c) zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości.

Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. uwzględniają postanowienia Ustawy i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Warszawa, 26 lutego 2013 r.

Sprawozdanie finansowe za rok 2012
według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej
RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.

Spis treści

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	9
SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃWÓW PIENIĘŻNYCH	11
NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	13
2. OPIS NAJWAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	15
2.1.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego.....	15
2.1.2. Oświadczenie zgodności z MSSF.....	15
2.1.3. Pozycje wyrażone w walutach obcych.....	15
2.1.4. Ustalenie wyniku finansowego.....	16
2.1.4.1. Przychody i koszty z tytułu odsetek.....	16
2.1.4.2. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat.....	16
2.1.4.3. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej.....	17
2.1.4.4. Wynik z pozycji wymiany.....	17
2.1.4.5. Odpisy netto z tytułu utraty wartości.....	18
2.1.4.6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	18
2.1.4.7. Inne pozycje wyniku finansowego.....	18
2.1.4.7.1. Świadczenia pracownicze.....	18
2.1.4.7.2. Przychody z tytułu dywidend.....	18
2.1.5. Prezentacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych.....	18
2.1.6. Aktywa finansowe.....	19
2.1.6.1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.....	19
2.1.6.2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	20
2.1.6.3. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.....	20
2.1.6.4. Pożyczki i należności.....	21
2.1.7. Rekasyfikacja aktywów finansowych.....	22
2.1.8. Utrata wartości aktywów finansowych.....	22
2.1.8.1. Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu.....	24
2.1.8.2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.....	26
2.1.9. Inwestycje w jednostkach zależnych.....	26
2.1.10. Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży i odkupu.....	27
2.1.11. Pochodne instrumenty finansowe.....	27
2.1.11.1. Ujęcie i wycena.....	27
2.1.11.2. Wbudowane instrumenty pochodne.....	28
2.1.11.3. Rachunkowość zabezpieczeń.....	29
2.1.11.3.1. Kryteria.....	29
2.1.11.3.2. Zabezpieczenie wartości godziwej.....	30
2.1.11.3.3. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych.....	30
2.1.11.3.4. Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń.....	30
2.1.12. Zobowiązania finansowe.....	31
2.1.13. Zobowiązania pozabilansowe.....	32
2.1.14. Metoda ustalania wartości godziwej i zamortyzowanego kosztu.....	33
2.1.14.1. Wyłączenie instrumentów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej.....	33
2.1.15. Prezentacja i wycena pozostałych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej.....	34
2.1.15.1. Wartości niematerialne.....	34
2.1.15.1.1. Koszty zakończonych prac rozwojowych.....	36
2.1.15.1.2. Inne wartości niematerialne.....	36
2.1.16. Rzeczowe aktywa trwałe.....	36
2.1.17. Leasing.....	37
2.1.18. Środki pieniężne.....	39
2.1.19. Rezerwy.....	39
2.1.20. Kapitały.....	40
2.1.21. Podatek dochodowy.....	40
2.1.22. Pozostałe pozycje.....	41
2.2. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów.....	43

2.2.1.	Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane i zastosowane przez Bank od 1 stycznia 2012	43
2.2.2.	Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Bank	44
3.	ZMIANY ZASAD PREZENTACJI SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	54
4.	ISTOTNE SZACUNKI	54
4.1.1.	Utrata wartości aktywów finansowych	54
4.2.	Utrata wartości portfela kredytowego	55
4.2.1.	Metoda wyceny instrumentów finansowych	56
4.2.2.	Kalkulacja rezerw	57
4.2.3.	Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania – test na utratę wartości	58
4.2.4.	Okres użytkowania oraz utrata wartości aktywów trwałych i pozostałych wartości niematerialnych	58
5.	POLĄCZENIE Z POLBANK EFG S.A.	59
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT		63
6.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK	63
7.	ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI	64
8.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	66
9.	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ	67
10.	WYNIK Z POZYCJI WYMIANY	68
11.	OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	68
11.1.1.	Wynagrodzenia	68
11.1.2.	Pozostałe ogólne koszty administracyjne	68
12.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	69
13.	PODATEK DOCHODOWY	70
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ		73
14.	KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	73
15.	NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	73
16.	POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I INSTRUMENTY WBUDOWANE	74
16.1.1.	Pochodne instrumenty finansowe	74
16.1.2.	Instrumenty wbudowane	76
17.	RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	76
18.	INSTRUMENTY FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	77
19.	INWESTYCYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	78
20.	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	79
21.	INWESTYCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	80
22.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	81
23.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	83
24.	INNE AKTYWA	85
25.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	86
26.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	86
27.	ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	87
28.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	88
28.1.1.	Bank jako leasingobiorca	88
29.	REZERWY	89
30.	KAPITAŁY	90
31.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	92
32.	AKTYWA, NA KTÓRYCH USTANOWIONO ZABEZPIECZENIA	93
33.	SEKURYTYZACJA ORAZ SPRZEDAŻ NALEŻNOŚCI	93
33.1.1.	Syntetyczna sekurytyzacja portfela kredytów korporacyjnych w Banku	93
33.1.2.	Sprzedaż należności	94
34.	DZIAŁALNOŚĆ POWIERNICZA	94
35.	INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	94
36.	WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH	95
37.	WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	96
38.	TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI	99
39.	ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	101

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM.....	102
40. CHARAKTER I ZAKRES RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI	102
41. RYZYKO KREDYTOWE.....	106
42. RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI	126
43. POZOSTAŁE RYZYKA RYNKOWE	128
43.1.1. Ryzyko rynkowe.....	128
43.1.2. Ryzyko walutowe	128
43.1.3. Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej	130
43.1.4. Ryzyko operacyjne	135

Rachunek zysków i strat

	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2012	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011
Przychody z tytułu odsetek		2 211 868	1 358 033
Koszty z tytułu odsetek		-1 417 944	-677 869
Wynik z tytułu odsetek	6.	793 924	680 164
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	7.	-496 279	-201 089
Przychody z tytułu prowizji i opłat		374 369	277 715
Koszty z tytułu prowizji i opłat		-97 655	-52 504
Wynik z tytułu prowizji i opłat	8.	276 714	225 211
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	9.	389 464	100 294
Wynik z pozycji wymiany	10.	214 141	285 383
Przychody z tytułu dywidend		10 610	7 907
Ogólne koszty administracyjne	11.	-1 240 703	-734 005
Pozostałe przychody operacyjne	12.	42 819	36 093
Pozostałe koszty operacyjne	12.	-64 626	-19 675
Zysk / (Strata) brutto		-73 936	380 283
Podatek dochodowy	13.	5 173	-78 713
Zysk / (Strata) netto		-68 763	301 570
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		199 429	134 312
Zysk / (Strata) przypadający(a) akcjonariuszom Banku na jedną akcję zwykłą (w zł)		-345	2 245
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)		199 429	134 312
Rozwodniony Zysk / (Strata) przypadający(a) akcjonariuszom Banku na jedną akcję zwykłą (w zł)		-345	2 245

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2012	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011
Zysk / (Strata) netto	-68 763	301 570
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu, w tym:	523	0
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	645	0
Podatek dochodowy dotyczący instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	-122	0
Dochody całkowite netto	-68 240	301 570

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Nota	Na dzień 31 grudnia 2012	Na dzień 31 grudnia 2011
Kasa i środki w Banku Centralnym	14.	3 099 942	1 123 240
Należności od banków	15.	243 100	259 222
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:		9 295 882	6 934 761
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	18.	8 763 622	6 317 471
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	18.	59 529	28 671
Pochodne instrumenty finansowe	16.	472 731	588 619
Inwestycyjne papiery wartościowe	19.	568 276	567 236
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20.	35 292 380	18 355 589
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	21.	155 835	114 485
Wartości niematerialne	22.	585 297	179 967
Rzeczowe aktywa trwałe	23.	202 842	70 137
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.	321 527	49 449
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	13.	46 094	0
Inne aktywa	24.	259 386	120 411
Aktywa razem		50 070 561	27 774 497
Zobowiązania i kapitały	Nota	Na dzień 31 grudnia 2012	Na dzień 31 grudnia 2011
Zobowiązania wobec banków	25.	10 712 183	3 794 362
Pochodne instrumenty finansowe	16.	368 150	474 109
Zobowiązania wobec klientów	26.	31 831 153	19 814 548
Zobowiązania podporządkowane	27.	1 060 442	384 335
Pozostałe zobowiązania	0.	441 825	324 536
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	13.	0	53 423
Rezerwy	29.	131 150	44 403
Zobowiązania razem		44 544 903	24 889 716
Kapitały własne	30.	5 525 658	2 884 781
Kapitał akcyjny	30.	2 207 461	1 250 893
Kapitał zapasowy	30.	2 282 779	502 221
Kapitał rezerwowy	30.	954 181	830 097
Niepodzielony wynik finansowy	30.	81 237	301 570
Zobowiązania i kapitały razem		50 070 561	27 774 497

Zestawienie zmian w kapitałach własnych

Nota	Kapitał akcyjny	Niepodzielony wynik finansowy			Razem	
		Wynik finansowy lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Pozostałe kapitały		
Stan na 1 stycznia 2012 roku		1 250 893	0	301 570	1 332 318	2 884 781
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto		0	0	0	0	0
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto		0	0	0	523	523
Zysk / (Strata) netto za rok 2012		0	0	-68 763	0	-68 763
Dochody całkowite razem		0	0	-68 763	523	-68 240
Emisja akcji		956 568	0	0	1 756 432	2 713 000
Przeniesienie zysku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych		0	301 570	-301 570	0	0
Dywidendy wypłacone		0	0	0	0	0
Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		0	-127 444	0	127 444	0
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo		0	-24 126	0	24 126	0
Rozliczenie zakupu zorganizowanej części przedsiębiorstwa		0	0	0	-3 883	-3 883
Stan na 31 grudnia 2012 roku	30.	2 207 461	150 000	-68 763	3 236 960	5 525 658

Noty przedstawione na stronach 13-137 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Zestawienie zmian w kapitałach własnych (cd.)

	Nota	Kapitał akcyjny	Niepodzielony wynik finansowy		Pozostałe kapitały	Razem	
			Wynik finansowy lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego			
Stan na 1 stycznia 2011 roku			1 218 687	0	238 216	1 248 017	2 704 920
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto			0	0	0	0	0
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto			0	0	0	0	0
Zysk netto za rok 2011			0	0	301 570		301 570
Dochody całkowite razem			0	0	301 570	0	301 570
Emisja akcji			32 206	0	0	34 301	66 507
Przeniesienie zysku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych			0	238 216	-238 216	0	0
Dywidendy wypłacone			0	-188 216	0	0	-188 216
Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego			0	-30 943	0	30 943	0
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo			0	-19 057	0	19 057	0
Stan na 31 grudnia 2011 roku	30.		1 250 893	0	301 570	1 332 318	2 884 781

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Działalność operacyjna	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2012	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011
Zysk / (Strata) brutto		-73 936	380 283
Korekty o pozycje:		93 520	472 216
Amortyzacja		116 699	65 648
Utrata wartości		0	0
Niezrealizowane różnice kursowe dodatnie / (ujemne)		-65 957	302 155
Zmiana stanu rezerw		-4 169	1 344
Zysk/ (Strata) ze zbycia inwestycji oraz składników rzeczowego majątku trwałego		-25 460	2 855
Przeniesienie odsetek i dywidend dotyczących działalności inwestycyjnej i finansowej		72 407	100 214
Zmiany stanu aktywów i pasywów operacyjnych:		-3 464 902	-803 667
Pozostałe lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom		429 716	-157 072
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		27 531	-2 202 717
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu		-30 858	33 140
Pochodne instrumenty finansowe		-4 386	-216 625
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		1 492 158	-4 124 895
Inne aktywa		-103 588	-17 682
Zobowiązania wobec banków		-4 402 155	297 410
Zobowiązania wobec klientów		-1 562 398	4 759 364
Pozostałe zobowiązania		-38 254	145 676
Dywidendy otrzymane		10 610	7 907
Podatek dochodowy zapłacony		-188 756	-4 198
Odsetki otrzymane		2 215 678	1 343 273
Odsetki zapłacone		-1 310 200	-667 248
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		-3 445 318	48 832

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (cd.)

Działalność inwestycyjna	Nota	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2012	Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011
Wpływy z tytułu sprzedaży inwestycyjnych papierów wartościowych		0	172 783
Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego		32 926	2 242
Środki pieniężne pozyskane w związku z przejęciem Polbank		1 424 864	0
Wydatki z tytułu nabycia inwestycyjnych papierów wartościowych		-750	-520 125
Wydatki z tytułu nabycia składników rzeczowego majątku trwałego		-29 787	-55 062
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		1 427 253	-400 162
Działalność finansowa			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		6 603 392	767 114
Wydatki z tytułu spłaty zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		-2 615 250	-1 110 535
Wpływy z emisji akcji		0	66 507
Dywidendy zapłacone		0	-188 216
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		3 988 142	-465 130
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	35.	1 970 077	-816 460
w tym z tytułu różnic kursowych od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		0	0
Środki pieniężne na 1 stycznia		1 217 320	2 033 780
Środki pieniężne na 31 grudnia		3 187 397	1 217 320

Noty do sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Niniejsze sprawozdanie finansowe Raiffeisen Bank Polska S.A. zostało sporządzone za rok obrotowy rozpoczynający się w dniu 1 stycznia 2012 roku, a zakończony 31 grudnia 2012 roku. Wszystkie dane liczbowe zaprezentowano w tys. zł, o ile nie podano inaczej.

Jednostką sporządzającą jest **Raiffeisen Bank Polska S.A.** z siedzibą w Warszawie 00-549, ul. Piękna 20 wpisany do polskiego Krajowego Rejestru Sądowego jako Spółka Akcyjna pod numerem KRS 0000014540.

Bank prowadzi działalność w zakresie bankowości detalicznej, korporacyjnej oraz inwestycyjnej na terenie Polski, zatrudniając 6 426 osób na koniec 2012 roku oraz 2 785 osób na koniec 2011 roku. W 2011 roku Bank rozpoczął prowadzenie działalności maklerskiej otwierając Bankowe Biuro Maklerskie.

Na dzień podpisania niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, Bank nie sporządził skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości zatwierdzonymi przez Unię Europejską (sprawozdanie finansowe „Grupy”) wedle wymagań MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” Bank zastosował interpretację zawartą w agendzie wydanej przez Europejską Komisję ds. Rynku Wewnętrznego i Usług (European Commission Directorate –General for Internal Market and Services) sporządzonej na spotkanie Komitetu Regulacyjnego Rachunkowości (Accounting Regulatory Committee) (dokument ARC/08/2007), omawiającej powiązanie pomiędzy Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, a IV i VII Dyrektywą Prawa Spółek (Company Law Directives). W opinii Departamentu ds. Usług Komisji Europejskiej, jeśli podmiot postanawia sporządzić roczne sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości zatwierdzonych przez Unię Europejską lub jest do tego zobligowany, to może on sporządzić i złożyć je niezależnie od sporządzenia i złożenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe powinno być czytane wraz ze sprawozdaniem skonsolidowanym Grupy za rok 2012, jak tylko zostanie ono udostępnione, w celu uzyskania pełnej informacji na temat sytuacji finansowej, wyników i przepływów pieniężnych Grupy jako całości.

Zarząd Banku dokonał zatwierdzenia sprawozdania finansowego w dniu 26 lutego 2013 roku. Sprawozdanie finansowe po zatwierdzeniu go przez Zarząd Banku nie może być zmienione.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Skład Zarządu Banku według stanu na 31 grudnia 2012 roku

Piotr Czarnecki	– Prezes Zarządu	
Kazimierz Stańczak	– Pierwszy Wiceprezes Zarządu	– od 1 maja 2012 roku
Jan Czeremcha	– Wiceprezes Zarządu	
Ryszard Drużyński	– Wiceprezes Zarządu	
Łukasz Januszewski	– Członek Zarządu	
Piotr Konieczny	– Członek Zarządu	
Marek Patuła	– Członek Zarządu	

Skład Rady Nadzorczej Banku według stanu na 31 grudnia 2012 roku

Herbert Stepic	– Przewodniczący Rady Nadzorczej	
Martin Grill	– Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	
Aris Bogdaneris	– Członek Rady Nadzorczej	
Władysław Gołębiowski	– Członek Rady Nadzorczej	
Klemens Breuer	– Członek Rady Nadzorczej	– od 1 maja 2012 roku
Klemens Haller	– Członek Rady Nadzorczej	– od 1 maja 2012 roku
Kurt Bruckner	– Członek Rady Nadzorczej	

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

2. Opis najważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1.1. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku zostało sporządzone w złotych polskich (zł), a wszystkie kwoty, o ile nie wskazano inaczej, zaprezentowano w tysiącach zł.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Bank działalności gospodarczej w niezmnieszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie finansowe przygotowane zostało w oparciu o koncepcję kosztu historycznego, zmodyfikowaną o:

- wycenę do wartości godziwej dla pochodnych instrumentów finansowych, aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, oraz instrumentów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży (za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej),
- wycenę według niższej z dwóch wartości: bilansowej i godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, dla składników aktywów trwałych (oraz grupy do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży.

Przedstawione poniżej zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich zaprezentowanych okresów sprawozdawczych..

2.1.2. Oświadczenie zgodności z MSSF

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

2.1.3. Pozycje wyrażone w walutach obcych

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowych wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność (tzw. waluta funkcjonalna). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (zł), które są walutą funkcjonalną.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Pozycje pieniężne sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego na dzień bilansowy (tj. kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego).

Wszystkie powstałe różnice kursowe, w tym zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia transakcji ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z pozycji wymiany”.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.4. Ustalenie wyniku finansowego

2.1.4.1. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są na zasadzie memoriałowej wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, a także ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej: rozliczenie dyskonta bądź premii oraz prowizje otrzymane lub należne. Jako przychody odsetkowe rozpoznaje się również naliczane przychody o charakterze odsetkowym od instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W ramach przychodów i kosztów odsetkowych prezentowane jest również rozliczenie odsetek od instrumentów finansowych, stanowiących pozycję zabezpieczającą w ramach stosowanej przez Bank rachunkowości zabezpieczeń.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji związanych z nimi przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa jest stopą, którą dyskontowane są przyszłe płatności lub wpływy pieniężne do bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Przy obliczaniu efektywnej stopy procentowej przepływy pieniężne szacowane są przy uwzględnieniu warunków umownych danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie płatności odsetkowe, prowizje i opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy oraz koszty transakcji, premie lub dyskonta, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według efektywnej stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

2.1.4.2. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Opłaty i prowizje ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej (zgodnie z zasadami opisanymi w notcie 2.5.1. sprawozdania finansowego) obejmują opłaty i prowizje otrzymane lub zapłacone bezpośrednio związane z powstaniem aktywów lub zobowiązań finansowych i są prezentowane w przychodach lub kosztach odsetkowych, na przykład prowizje lub opłaty za zbadanie zdolności kredytowej, ocenę i zarejestrowanie gwarancji lub zabezpieczenia, negocjacje związane z określeniem parametrów instrumentu oraz za przygotowanie dokumentacji.

Pozostałe opłaty i prowizje ujmowane są liniowo lub jednorazowo w przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat. Co do zasady opłaty i prowizje ujmowane są w rachunku zysków i strat według zasady memoriału w odniesieniu do stopnia wykonania określonej usługi, ocenianego na podstawie aktualnego stanu wykonania usługi w stosunku do całej usługi, która ma zostać wykonana.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Do prowizji rozliczanych liniowo przez okres życia produktu zaliczane są prowizje i opłaty otrzymane oraz zapłacone dotyczące wydania kart kredytowych, wystawienia gwarancji, opłaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży usług oferowanych przez Bank a także udzielonych oraz otrzymanych kredytów i pożyczek o nieustalonych harmonogramach przyszłych przepływów pieniężnych lub o nieustalonych zmianach oprocentowania, dla których nie można ustalić efektywnej stopy procentowej (np. kredyt w rachunku bieżącym, kredyt rewolwingowy).

Prowizje otrzymywane lub płacone z tytułu wykonania określonych czynności niezwiązanych z wewnętrzną stopą zwrotu kredytów, pożyczek oraz innych aktywów i zobowiązań finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jednorazowo w momencie wykonania usługi, np. prowizje za przelewy, operacje gotówkowe, opłaty związane z obsługą środków pieniężnych. Prowizje i opłaty wynikające z negocjowania lub udziału w negocjacjach transakcji zawieranej przez stronę trzecią, uzyskiwane w momencie realizacji transakcji, której dotyczyły, są rozpoznawane jednorazowo w momencie finalizacji tej transakcji. Opłaty dotyczące kredytów syndykowanych są rozpoznawane w momencie zakończenia procesu syndykacji, pod warunkiem, że Bank nie zachowuje dla siebie części kredytu, lub uczestniczy w kredycie syndykowanym na tych samych warunkach co inni uczestnicy kredytu.

2.1.4.3. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

Wynik na aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu, a także zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmiany wartości godziwej instrumentów przeznaczonych do obrotu.

Wynik ten obejmuje wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych, na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową, na instrumentach dłużnych i na instrumentach kapitałowych, a także wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających.

Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających prezentuje skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej wpływające na rachunek zysków i strat, tj. część zabezpieczenia, która jest nieefektywna.

2.1.4.4. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany obejmuje dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, powstałe z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walutach obcych oraz wynik zrealizowany na transakcjach spot. Rewaluacja przeprowadzana jest na bazie dziennej w odniesieniu do kursu średniego ogłaszanego dla danej waluty przez NBP obowiązującego na dzień bilansowy (zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 2.1.3. sprawozdania finansowego).

W wyniku z pozycji wymiany ujmowany jest ponadto komponent walutowy z wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych (FX forward, FX swap, CIRS oraz opcje walutowe).

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.4.5. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość instrumentów finansowych oraz rezerw na ekspozycje pozabilansowe powstaje w wyniku zaewidencjonowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, w tym przede wszystkim należności od banków, kredytów i pożyczek oraz wyceny ekspozycji pozabilansowych (por. nota 2.1.8. oraz 2.6.7. sprawozdania finansowego).

2.1.4.6. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne obejmują głównie przychody dotyczące sprzedaży usług niezwiązanych z podstawową działalnością Banku oraz przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Banku, jak również przychody z tytułu sprzedaży, likwidacji lub utraty wartości składników majątku trwałego (w tym aktywów przejętych za długi) oraz z tytułu odwrócenia utraty wartości tych składników, rozwiązania odpisów z tytułu pozostałych rezerw oraz przychody z tytułu windykacji wierzytelności Banku.

Pozostałe koszty operacyjne są to koszty dotyczące głównie działalności niebankowej (produkcji kart płatniczych, pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń, umów agencyjnych i umów związanych z usługami informacyjnymi), koszty wynikające ze sprzedaży wierzytelności Banku, a także koszty wynikające z poniesienia straty ze sprzedaży lub likwidacji majątku trwałego (w tym aktywów przejętych za długi), koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw oraz koszty windykacji.

2.1.4.7. Inne pozycje wyniku finansowego

2.1.4.7.1. Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze zawierają: wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenia społeczne i ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia. Bank rozpoznaje zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów pracowniczych. Zobowiązanie to prezentowane jest w pozycji rozliczenia międzyokresowe kosztów.

2.1.4.7.2. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w rachunku zysków i strat w dniu ustalenia praw udziałowców/akcjonariuszy do ich otrzymania, tzn. w dniu zatwierdzenia przez spółkę dokonującą wypłaty dywidendy.

2.1.5. Prezentacja i wycena aktywów i zobowiązań finansowych

Ujmowanie transakcji w księgach dla każdej grupy instrumentów finansowych jest dokonywane w dniu rozliczenia transakcji.

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych jest dokonywane tylko w przypadku gdy Bank posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty, a rozliczenie z kontrahentem ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i zobowiązań następuje jednocześnie.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.6. Aktywa finansowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywa dostępne do sprzedaży, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz kredyty, pożyczki i inne należności.

2.1.6.1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu oraz pochodne instrumenty finansowe.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu obejmują aktywa finansowe nabyte w celu odsprzedaży w bliskim terminie, aktywa finansowe będące częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków oraz aktywa będące instrumentami pochodnymi niestanowiącymi kontraktów gwarancji finansowych ani instrumentów zabezpieczających.

Instrumenty finansowe są wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu tylko w przypadku gdy:

- zastosowanie takiej klasyfikacji eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność co do sposobu wyceny lub co do sposobu ujmowania związanych z nimi zysków lub strat (tzw. niedopasowanie księgowe);
- grupa aktywów finansowych jest zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Banku i zgodnie z przyjętym wewnętrznym systemem raportowania sytuacji tego portfela;
- składnik aktywów finansowych, który jest ujęty łącznie, zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, przy czym wbudowany w ten składnik aktywów finansowych instrument pochodny nie zmienia znacząco wynikających z podstawowej umowy przepływów pieniężnych, a jego wydzielenie nie jest zabronione.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w momencie początkowego ujęcia jak również po początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej. Skutki wyceny odnoszone są do rachunku zysków i strat, i prezentowane w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej”, natomiast różnice kursowe dotyczące tej wyceny prezentowane są w pozycji „Wynik z pozycji wymiany”.

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Rozchód papierów wartościowych ustalany jest w oparciu o metodę średnich cen ważonych.

2.1.6.2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub które nie zostały zakwalifikowane do kategorii aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 2.1.6.1. sprawozdania finansowego), inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności (zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 2.1.6.3. sprawozdania finansowego), ani pożyczek i należności (zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 2.1.6.4. sprawozdania finansowego). Do tej grupy aktywów Bank zalicza nienotowane udziały kapitałowe.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji kupna danego składnika aktywów. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, która jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych.

Po początkowym ujęciu Bank wycenia te aktywa finansowe w wartości godziwej (bez dokonywania pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów), z wyjątkiem nienotowanych instrumentów kapitałowych, które wyceniane są według kosztu nabycia. Zyski i straty wynikające z rozliczenia zamortyzowanego kosztu instrumentów dłużnych odnosi się do rachunku zysków i strat, natomiast zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do zamortyzowanego kosztu (z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych) odnosi się do pozostałych dochodów całkowitych. Pozycja pozostałych dochodów całkowitych wynikająca z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży aktywa bądź wystąpienia utraty jego wartości (por. nota 2.1.8.2. sprawozdania finansowego).

Odsetki naliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej od aktywów dostępnych do sprzedaży rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w wyniku odsetkowym. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

2.1.6.3. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Bank zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Ze względu na przyjętą politykę Grupy RZB, która nie zezwala na sprzedaż instrumentów finansowych klasyfikowanych jako utrzymywane do terminu zapadalności, w Banku nie występuje możliwość „zarażenia” portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności w wyniku sprzedaży istotnej części aktywów zakwalifikowanych do tego portfela. Gdyby jednak Bank dokonał takiej sprzedaży, wówczas wszystkie aktywa z tej kategorii są przeklasyfikowane do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji kupna danego składnika aktywów. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, która jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych.

Po początkowym ujęciu Bank wycenia te aktywa finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej i z uwzględnieniem utraty wartości, a skutki wyceny odnoszone są do rachunku zysków i strat (do wyniku odsetkowego).

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

2.1.6.4. Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które Bank zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie (finansowanie udzielone przez Bank klientowi w celu wygenerowania krótkoterminowych zysków; klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu) i te, które Bank zaklasyfikował jako instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu;
- aktywa finansowe wyznaczone przez Bank przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży; lub
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty początkowej inwestycji z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu (klasyfikowane są jako dostępne do sprzedaży).

Do kategorii „Pożyczek i należności” zaliczane są kredyty, pożyczki udzielone bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności oraz inwestycje w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty dłużne.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji kupna danego składnika aktywów. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, która jest powiększana lub pomniejszana

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. Kredyty są rozpoznawane w momencie wypłaty środków kredytobiorcy.

Po początkowym ujęciu Bank wycenia te aktywa finansowe według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej i z uwzględnieniem utraty wartości, a skutki wyceny odnoszone są do rachunku zysków i strat (do wyniku odsetkowego).

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych z tego składnika i dokonuje przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

2.1.7. Reklasyfikacja aktywów finansowych

Składnik aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży Bank może przekwalifikować do kategorii pożyczek i należności, jeżeli składnik ten spełnia definicję pożyczek i należności, lub gdy Bank ma zamiar i możliwość utrzymać dany składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności.

W przypadku przekwalifikowania składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, uprzednie zyski i straty związane z takim składnikiem, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach amortyzuje się i ujmuje w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem i kwotą umorzeniową amortyzuje się przez pozostały okres do terminu wymagalności składnika aktywów przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, podobnie do amortyzacji premii lub dyskonta.

Bank może przeklasyfikować aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności.

Składnik aktywów finansowych jest reklasyfikowany według jego wartości godziwej w dniu reklasyfikacji. Zyski lub straty, które zostały ujęte w rachunku zysków i strat do momentu reklasyfikacji, nie podlegają odwróceniu. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu reklasyfikacji uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

2.1.8. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku zaobserwowania takich przesłanek Bank rozpoznaje odpisy z tytułu utraty wartości aktywów.

O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub zdarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów (tzw. zdarzenie powodujące stratę) oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) mają wpływ na dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych przyszłe przepływy pieniężne, który można wiarygodnie oszacować.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Zidentyfikowanie pojedynczego zdarzenia powodującego utratę wartości może nie być możliwe –wówczas utratę wartości będzie determinować łączny efekt kilku zdarzeń. Potencjalne straty oczekiwane w wyniku przyszłych zdarzeń, bez względu na prawdopodobieństwo ich wystąpienia, nie są rozpoznawane.

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Bank informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika (w szczególności: niewypłacalność kredytobiorcy związana z pogorszeniem się jego sytuacji finansowo-ekonomicznej),
- niedotrzymanie postanowień umownych przez emitenta lub dłużnika, np. niespłacenie odsetek lub kapitału albo zaleganie z ich spłatą (w szczególności: opóźnienie w spłacie należności przekraczające 90 dni i spełnienie kryterium materialności; stwierdzone przypadki defraudacji),
- przyznanie emitentowi, ze względów ekonomicznych lub prawnych związanych z jego trudnościami finansowymi, udogodnienia, które w innym przypadku nie zostałyby udzielone (w szczególności: umorzenie przez Bank części zaangażowania),
- zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa upadłości lub restrukturyzacji emitenta lub dłużnika (w szczególności: uzyskanie informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego lub bankructwa klienta lub zmiany warunków umowy, takie jak wypowiedzenie umowy, wydłużenie okresu umowy, restrukturyzacja zadłużenia),
- zanik obrotu danym składnikiem aktywów finansowych na aktywnym rynku ze względu na trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych (w szczególności: niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników, niekorzystne zmiany w otoczeniu ekonomicznym kredytobiorcy, powiązane z ryzykiem regionu, kraju, branży, grup klientów lub produktów).

Zanik aktywnego rynku w wyniku zaprzestania publicznego obrotu instrumentami finansowymi nie jest przesłanką utraty wartości. Obniżenie ratingu jednostki nie jest samo w sobie przesłanką utraty wartości, choć może być przesłanką utraty wartości, gdy rozpatrywane jest wraz z innymi dostępnymi informacjami. Spadek wartości godziwej składnika aktywów finansowych dłużnych poniżej kosztu lub zamortyzowanego kosztu niekoniecznie musi być przesłanką utraty wartości (np. spadek wartości godziwej inwestycji w instrument dłużny może wynikać ze wzrostu stopy procentowej wolnej od ryzyka), natomiast może się nią stać jeżeli jest znaczny i długotrwały.

Obiektywną przesłanką utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy są informacje na temat mających negatywny wpływ na jej wartość istotnych zmian, które miały miejsce w otoczeniu technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym, w którym działa emitent, a które wskazują, że koszt inwestycji w instrument

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

kapitałowy może nie zostać odzyskany. Znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej jego kosztu również stanowi obiektywną przesłankę utraty wartości

2.1.8.1. Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pożyczek i należności lub aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu aktualizującego jest równa różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem nieponiesionych przyszłych strat kredytowych), zdyskontowanych przy zastosowaniu pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu).

Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z zajęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy zajęcie jest prawdopodobne czy nie.

Po przeprowadzeniu kalkulacji i ustaleniu wysokości odpisu wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez odpis aktualizujący, a kwota odpisu obciąża rachunek zysków i strat.

Bank ocenia w pierwszej kolejności, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych indywidualnie znaczących składników aktywów finansowych, a następnie na podstawie analizy indywidualnej lub grupowej – czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości dla aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące.

W portfelu ocenianym indywidualnie każde pojedyncze aktywo finansowe jest poddawane analizie pod kątem rozpoznania przesłanek utraty wartości. W przypadku rozpoznania utraty wartości tworzony jest odpis aktualizujący wartość należności.

Jeżeli Bank stwierdzi, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych (niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie), to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych ocenianych grupowo pod kątem utraty wartości. Aktywa oceniane indywidualnie pod kątem utraty wartości, dla których utrata wartości została rozpoznana nie są włączane w ocenę grupową.

W portfelu grupowym identyfikowane są grupy aktywów finansowych o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego, które następnie zbiorczo oceniane są pod kątem utraty wartości.

Podział aktywów finansowych na grupy o podobnych cechach ryzyka kredytowego jest przeprowadzany według stosowanego przez Bank systemu uwzględniającego: rodzaj produktu, typ klienta, przeterminowanie należności i inne istotne czynniki. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące aktywów finansowych ocenianych grupowo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych danych dotyczących strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne dane dotyczące strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia skutków aktualnych okoliczności, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą historyczne doświadczenia, a także w celu wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. Szacunki dotyczące zmian przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupami aktywów odpowiadają kierunkom zmian obserwowanych danych zachodzących z okresu na okres (np. zmiany stopy bezrobocia, cen nieruchomości, stanu spłat lub innych czynników wskazujących na zmiany prawdopodobieństwa wystąpienia strat w danej grupie i ich wielkości). Metodologia oraz założenia stosowane przy szacowaniu przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie rewidowane przez Bank w celu zmniejszenia różnic między szacowaną, a rzeczywistą wysokością strat.

W wyniku oceny grupowej tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości i rezerwa na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty (IBNI).

Odpisy z tytułu utraty wartości ewidencjonowane są na odrębnych kontach księgowych. Dla celów bilansowych i ustalenia bieżącej wartości księgowej danego składnika aktywów finansowych są one prezentowane łącznie ze składnikami aktywów finansowych, w przypadku których nastąpiła utrata wartości.

Jeżeli w następnym okresie wysokość odpisu z tytułu utraty wartości zmniejszy się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości (np. z poprawą oceny zdolności kredytowej dłużnika), to uprzednio ujęty odpis jest odwracany, a skutki odwrócenia rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Wartość bilansowa składnika aktywów ustalona w wyniku odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości nie może być wyższa niż wartość, która zostałaby określona według zamortyzowanego kosztu w przypadku, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został rozpoznany.

W przypadku renegocjacji umów kredytowych, niewynikającej z obiektywnych przesłanek nie jest rozpoznawana utrata wartości (np. negocjacje cenowe niezwiązane z pogorszeniem sytuacji finansowej kredytobiorcy).

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości są sytuacje, gdy restrukturyzacje umów są wynikiem złej sytuacji finansowej dłużnika i skutkują wystąpieniem straty ekonomicznej (np. wydłużenie okresu kredytowania, umorzenie części zaangażowania skutkujące zmniejszeniem bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych poniżej wartości bilansowej należności).

Nieściągalne należności są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości. Przed spisaniem należności przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury związane z tym procesem typu: uprawdopodobnienie nieściągalności, uzyskanie odpowiedniego postanowienia komorniczego i ustalenie kwoty straty.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, jej wysokość jest wykazywana w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.1.8.2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży wyceniane są do wartości godziwej. Skutki zmiany wartości godziwej, z wyłączeniem odpisów z tytułu utraty wartości, rozpoznawane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów aż do momentu wyłączenia składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej, kiedy skumulowany wynik ujmowany jest w rachunku zysków i strat.

Jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było w kapitale własnym i występują obiektywne przesłanki utraty wartości tego składnika aktywów, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym są przenoszone z kapitału i ujmowane w rachunku zysków i strat, nawet jeśli składnik aktywów finansowych nie został wyłączony ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje przeniesiona z kapitału własnego do rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą (pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat).

W przypadku wystąpienia utraty wartości aktywa finansowego klasyfikowanego jako dostępne do sprzedaży, dla którego wcześniej ujęto w kapitałach własnych zwyżki z przeszacowania do wartości godziwej, wartość odpisu z tytułu utraty wartości najpierw pomniejsza kapitał własny, a następnie – jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości – różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat w pozycji odpisy netto z tytułu utraty wartości.

Odniesionych do rachunku zysków i strat odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych zaliczanych do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży nie odwraca się.

W przypadku instrumentów dłużnych, jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to odpis z tytułu utraty wartości należy odwrócić, a kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

2.1.9. Inwestycje w jednostkach zależnych

Jednostki zależne to jednostki, w odniesieniu, do których Bank posiada, pośrednio lub bezpośrednio, ponad 50% udziałów w głosach na walnym zgromadzeniu, lub wobec których Bank sprawuje kontrolę nad ich działalnością operacyjną. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki zależne są skonsolidowane metodą pełną

Od 30 kwietnia 2012 roku jednostką zależną od Raiffeisen Bank Polska S.A. był Polbank EFG S.A. W dniu 31 grudnia 2012 roku, zgodnie z art.492 & 1 pkt. 1 ustawy Kodeks Spółek Handlowych, nastąpiło połączenie prawne przez przejęcie całego majątku Polbank EFG S.A. przez Raiffeisen Bank Polska S.A.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Rejestracja połączenia w KRS miała miejsce w dniu 31 grudnia 2012 roku. Raiffeisen Bank Polska S.A. po połączeniu działa pod dotychczasową nazwą" (por. nota 5. sprawozdania finansowego).

2.1.10. Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży i odkupu

Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży i odkupu są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (sell buy back, repo) na moment zawarcia ujmują się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów, w zależności od kontrahenta transakcji.

Transakcje zakupu papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odsprzedaży (buy sell back, reverse repo) prezentowane są w aktywach: jako należności od banków lub kredyty i pożyczki udzielone klientom, w zależności od kontrahenta transakcji.

Transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży i odkupu wyceniane są analogicznie do pozostałych pozycji prezentowanych w danej grupie aktywów lub pasywów. Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszt/przychód odsetkowy i rozliczana w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Bank dokonuje oceny, w jakim stopniu ryzyko i korzyści związane z aktywem pozostają w Banku. Papiery wartościowe będące składnikiem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej i podlegają wycenie wg zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Wyjątkiem jest sytuacja, w której Bank przekazuje papiery wartościowe jako zabezpieczenie transakcji lub aby spełnić wymóg ustawowy, a strona na rzecz, której ustanowiono zastaw, ma prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia przedmiotu zastawienia. W takim przypadku papiery wartościowe prezentowane są jako aktywa zastawione.

2.1.11. Pochodne instrumenty finansowe

2.1.11.1. Ujęcie i wycena

Instrumenty pochodne klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i prezentowane w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, po stronie aktywów bądź pasywów. Instrumenty pochodne wyceniane są w wartości godziwej, bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Instrument pochodny jest aktywem, jeśli jego wartość godziwa jest dodatnia, a zobowiązaniem – gdy jego wartość godziwa jest ujemna.

Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty). W pozostałych przypadkach jest to wartość godziwa określona na podstawie modelu wyceny, bazującego na danych pozyskanych z aktywnego rynku. Wykorzystywane przez Bank techniki bazują między innymi na modelach zdyskontowanych przepływów pieniężnych, krzywych dochodowości oraz uznanych modelach wyceny opcji.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Zmiany wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat – wartość tę zalicza się do wyniku z tytułu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej (za wyjątkiem odmiennego sposobu ujęcia w przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń – por. nota 2.1.11.3. sprawozdania finansowego).

Kwoty bazowe transakcji pochodnych wykazane są jako pozycje pozabilansowe od dnia zawarcia transakcji przez cały okres ich trwania.

2.1.11.2. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są składnikiem instrumentu złożonego zawierającego również umowę zasadniczą niebędącą instrumentem pochodnym, która sprawia, iż część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego, np. w oparciu o stopę procentową, kurs walutowy, indeks kredytowy lub indeks cen, cenę instrumentu finansowego, rating kredytowy lub inną zmienną – pod warunkiem, że zmienna ta nie jest specyficzna dla żadnej ze stron kontraktu.

Oceny, czy dana umowa zawiera wbudowany instrument pochodny dokonuje się na moment przystąpienia do umowy. Ponowna ocena jest dokonywana jedynie wtedy, gdy nastąpią zmiany w umowie istotnie wpływające na wynikające z niej przepływy pieniężne.

Przepisy MSSF wymagają wydzielenia z umów bazowych instrumentów wbudowanych, które spełniają określone warunki.

Instrument pochodny wykazywany jest odrębnie, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- złożony instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, ze skutkiem odnoszonym do rachunku zysków i strat,
- charakter ekonomiczny wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem ekonomicznym umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiadałaby cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego.

Wydzielone instrumenty wbudowane są wyceniane na zasadach obowiązujących dla instrumentów pochodnych, natomiast umowa zasadnicza – na podstawie odpowiedniego standardu MSSF.

Wycena prezentowana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”. Zmiany w wycenie do wartości godziwej wydzielonych wbudowanych instrumentów pochodnych odnoszone są do rachunku zysków i strat do pozycji „Wynik z tytułu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej”.

Bank zalicza do tej kategorii również instrumenty wbudowane w lokaty strukturyzowane. Do instrumentów wbudowanych zaliczane są również posiadane przez Bank obligacje zamienne na akcje, które wyceniane są według kosztu zakupu z uwzględnieniem ewentualnej utraty wartości, zgodnie z punktem C11 „Wskazówek implementacyjnych do MSR 39”.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.11.3. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank może wykorzystywać pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej. W tym celu Grupa posługuje się relacjami zabezpieczającymi wartość godziwą (fair value hedge) i relacjami zabezpieczającymi przepływy pieniężne (cash flow hedge).

2.1.11.3.1. Kryteria

Rachunkowość zabezpieczeń stosowana jest przez Bank, gdy spełnione są wszystkie poniższe warunki, określone w MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również zdefiniowano cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanawiania zabezpieczeń. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, pozycji lub transakcji zabezpieczanej, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub zmian przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia jest wysoce prawdopodobna oraz będzie stanowić ekspozycję narażoną na zmiany przepływów pieniężnych, co w rezultacie będzie miało wpływ na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Bank wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczające wartość godziwą lub zabezpieczające przepływy pieniężne. W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem w Banku oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Bank dokumentuje również w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.11.3.2. Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania bądź uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zyski lub straty wynikające z przeszacowania instrumentu zabezpieczającego do wartości godziwej (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) lub komponent walutowy jego wartości bilansowej wyceniony zgodnie z MSR 21 *Skutki zmian kursów wymiany walut obcych* (dla instrumentów finansowych inne niż instrumenty pochodne) wykazuje się w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozycji zabezpieczanej, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu, zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozycji zabezpieczanej, którą są aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, zyski lub straty wynikające z zabezpieczanego ryzyka są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Różnica pomiędzy zmianą wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego a zmianą wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego, stanowiąca wynik nieefektywności relacji zabezpieczającej i ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji "Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających".

2.1.11.3.3. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat.

Zmiany wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego wyznaczonego jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych w części stanowiącej efektywną część zabezpieczenia ujmowane są bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych. Kwoty odniesione bezpośrednio na pozostałe dochody całkowite przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczana planowana transakcja wywiera wpływ na rachunek zysków i strat. Część nieefektywną zabezpieczenia ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających”.

2.1.11.3.4. Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Bank zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w innych dochodach całkowitych, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,

- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń – w takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym przepływy pieniężne odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w innych dochodach całkowitych, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji (w przypadku zabezpieczenia przepływów pieniężnych) – w takim przypadku wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w rachunku zysków i strat,
- Bank unieważnia powiązanie zabezpieczające – w takim przypadku wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w rachunku zysków i strat (chyba że zabezpieczenie przepływów pieniężnych dotyczyło realizacji planowanej transakcji – wtedy skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na inne dochody całkowite przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w innych dochodach całkowitych, aż do momentu zajścia planowanej transakcji lub do momentu gdy zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, kiedy to reklasyfikuje się je do rachunku zysków i strat).

Za wygaśnięcie lub rozwiązanie instrumentu zabezpieczającego nie uważa się zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę.

2.1.12. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane do kategorii: zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

Bank decyduje o klasyfikacji zobowiązania finansowego w momencie jego początkowego ujęcia.

Do kategorii zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zaliczane są pochodne instrumenty finansowe. Pochodne instrumenty finansowe wyceniane są do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat (chyba że są wyznaczonymi i efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi; por. nota 2.1.11.3. sprawozdania finansowego).

Do kategorii pozostałych zobowiązań finansowych klasyfikowane są zobowiązania inne niż wycenianie do wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat, obejmujące głównie zobowiązania wobec banków i klientów oraz zobowiązania podporządkowane. W momencie początkowego

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

ujęcia taki składnik zobowiązań finansowych wycenia się w wartości godziwej, która jest powiększana lub pomniejszana o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do emisji składnika zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.1.13. Zobowiązania pozabilansowe

W ramach działalności operacyjnej Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku, lub
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Główne zobowiązania pozabilansowe Banku to przyznane linie kredytowe, a także udzielone gwarancje finansowe, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Tego rodzaju gwarancji finansowych Bank udziela innym bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji. Po początkowym ujęciu zobowiązania Banku wynikające z takich gwarancji wycenia się według wartości wyższej z: wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe* oraz początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 *Przychody*.

Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy zgodnie z MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe*. Rezerwa z tytułu zobowiązań pozabilansowych wyliczana jest w oparciu o ustanowiony limit i możliwą do odzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżącą wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych za pomocą rynkowych stóp procentowych. Przyszłe przepływy dotyczące zobowiązań pozabilansowych oblicza się na podstawie dostępnego limitu oraz terminu odpowiadającego końcowej dacie tego zobowiązania i prawdopodobieństwa wypływu środków z Banku.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

W zobowiązaniach pozabilansowych Bank prezentuje również gwarancje niefinansowe, np. gwarancje właściwego wykonania kontraktu, gwarancje przetargowe, rękojmie i akredytywy typu „standby” dotyczące poszczególnych transakcji.

2.1.14. Metoda ustalania wartości godziwej i zamortyzowanego kosztu

Bank decyduje o klasyfikacji aktywa finansowego w momencie jego początkowego ujęcia. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się co do zasady w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu Bank wycenia do wartości godziwej aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Do wyceny instrumentów finansowych w wartości godziwej, dla których istnieje aktywny rynek, wykorzystuje się ceny rynkowe publikowane przez rzetelne i wiarygodne źródła, np. serwis Reuters, Bloomberg, GPW, itp. Instrumenty finansowe wyceniane są względem cen ogłaszanych w wymienionych wyżej serwisach, przyjmując dla aktywów stronę OFFER. Do wyceny instrumentów finansowych stosowane są:

- ceny zamknięcia rynku dla rynków regulowanych,
- ceny fixingowe dla rynku OTC,
- ceny podawane przez pośredników (Brokerów) dla rynku OTC w przypadku braku cen fixingowych.

W przypadku, gdy nie jest dostępna wiarygodna cena rynkowa instrumentu finansowego, wycena przeprowadzana jest w oparciu o cenę teoretyczną zbudowaną na podstawie modelu krzywej dochodowości. Model krzywej dochodowości oparty jest na notowaniach rynkowych z rynku pieniężnego oraz kontraktów swap dla poszczególnych walut. Model wyceny zawiera elementy korekty o ryzyko kredytowe.

W odniesieniu do kapitałowych instrumentów finansowych, które nie są notowane na aktywnym rynku, Bank nie dokonuje ich wyceny do wartości godziwej, ponieważ ich wiarygodna wycena nie jest możliwa. Instrumenty te wyceniane są wg kosztu nabycia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

Po początkowym ujęciu Bank wycenia według zamortyzowanego kosztu aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz pożyczki i należności.

Metoda zamortyzowanego kosztu jest metodą ustalenia wartości instrumentu finansowego, poprzez ujęcie wartości, w jakiej instrument finansowy został wyceniony w momencie początkowego ujęcia, pomniejszenie jej o spłaty kwoty kapitału, powiększenie lub pomniejszenie o ustaloną z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic między wartością początkową a wartością w terminie zapadalności oraz pomniejszenie jej o odpisy z tytułu utraty wartości.

2.1.14.1. Wyłączenie instrumentów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z aktywów finansowych lub gdy Bank przenosi składnik aktywów finansowych na inny podmiot. Przeniesienie to ma miejsce wtedy, gdy Bank przenosi umowne prawa do

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, lub gdy Bank zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów poza Bank.

Przenosząc składniki aktywów finansowych Bank ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to wyłącza składnik aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, i jednocześnie odrębnie rozpoznaje jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki zachowane przez Bank lub powstałe podczas tego transferu,
- jeżeli Bank zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej,
- jeżeli Bank nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, Bank ustala, czy zachował kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku do wysokości wynikającej z kontynuowanego zaangażowania, a w przypadku braku kontroli składnik aktywów finansowych jest wyłączany i jednocześnie odrębnie rozpoznawane są jako aktywa lub zobowiązania wszelkie prawa i obowiązki zachowane przez Bank lub powstałe podczas tego transferu.

Bank wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

2.1.15. Prezentacja i wycena pozostałych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej

2.1.15.1. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są niemającymi formy fizycznej, ale możliwymi do zidentyfikowania niepieniężnymi składnikami majątkowymi kontrolowanymi przez Bank, powodującymi w przyszłości wpływ do Banku korzyści ekonomicznych powiązanych bezpośrednio z tymi aktywami.

Do wartości niematerialnych zalicza się głównie:

- licencje na oprogramowanie komputerowe,
- koszty zakończonych prac rozwojowych,
- markę "Polbank",
- bazę relacji z klientami,
- wartość firmy.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Wartości niematerialne Banku początkowo wykazuje się według kosztu historycznego – w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia programu komputerowego obejmuje:

- cenę zakupu, należną dostawcy, pomniejszoną o udzielone rabaty i upusty, a powiększoną o cło i podatek akcyzowy od importu oraz podatek od towarów i usług nie podlegający odliczeniu,
- wszystkie inne dające się bezpośrednio przyporządkować nakłady lub koszty związane z dostosowaniem nabytego oprogramowania do używania lub z jego wytworzeniem we własnym zakresie, zgodnie z przeznaczeniem planowanym przez Bank, naliczone od dnia nabycia lub od dnia rozpoczęcia wytwarzania do dnia przekazania oprogramowania do używania.

Do bezpośrednich nakładów lub kosztów zalicza się w szczególności:

- koszty przygotowania miejsca instalacji,
- koszty konsultacji zewnętrznych,
- koszty uruchomienia i testów sprawdzających działanie programów komputerowych,
- koszty świadczeń pracowniczych (zgodnie z art. 10 MSR 19 „Świadczenia pracownicze”) pracowników Banku, w odniesieniu do nabytego lub wytworzonego oprogramowania wskazanego w ramach danego projektu IT, poniesione wyłącznie w związku z jego dostosowaniem do wymogów Banku lub wytworzeniem we własnym zakresie. Do kosztów tych zalicza się krótkoterminowe świadczenia pracownicze (koszty osobowe) pracowników obejmujące: wynagrodzenia zasadnicze, godziny nadliczbowe, premie, które można odnieść do danego oprogramowania, wszystkie pochodne związane z wyżej wymienionymi świadczeniami pracowniczymi.

Późniejsza wycena obejmuje pomniejszenie tej wartości o umorzenie, którego dokonuje się przez szacowany okres użyteczności danego składnika aktywów, i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, wynikające z przeprowadzanych testów na utratę wartości (w przypadku zidentyfikowania istotnych przesłanek utraty wartości podczas okresowych przeglądów wartości niematerialnych). Nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych składników wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

Przełgądu, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przesłanki, ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy, jeżeli wartość księgowa wartości niematerialnej przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis ten może ulec odwróceniu, ale tylko do takiego poziomu, aby wartość księgowa aktywa nie przekroczyła wartości księgowej, którą miałyby to aktywo (po pomniejszeniu o kwotę amortyzacji), jeżeli nie zostałyby ujęte odpisy aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Zyski lub straty ze sprzedaży wartości niematerialnych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

2.1.15.1.1. Koszty zakończonych prac rozwojowych

Koszty związane z etapem prac badawczych prowadzonego przedsięwzięcia lub koszty związane z bieżącym utrzymaniem wartości niematerialnych odnoszone są w koszty z chwilą poniesienia.

Koszty związane z etapem prac rozwojowych w momencie ich zakończenia, jeżeli spełniają warunki kwalifikacji, ujmuje się jako wartości niematerialne. W szczególności koszty wytworzenia przez Bank we własnym zakresie dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne.

Okres amortyzacji równy jest okresowi ekonomicznej użyteczności aktywowanych prac rozwojowych.

2.1.15.1.2. Inne wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych, poza aktywowanymi kosztami zakończonych prac rozwojowych, zalicza się przede wszystkim zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe, które aktywuje się w wysokości ceny nabycia, tj. kosztów poniesionych na zakup i dostosowanie nabytego konkretnego oprogramowania komputerowego do używania zgodnie z wymogami Banku.

Amortyzację oprogramowania nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia jego wartości początkowej przez okres użytkowania, który wynosi co do zasady 5 do 8 lat. Wyjątek stanowi główny system operacyjny Banku, który podlega okresowym ulepszeniom, co powoduje wydłużenie okresu jego ekonomicznej użyteczności powyżej 8 lat.

Do wartości niematerialnych zalicza się również markę „Polbank” oraz bazę relacji z klientami zidentyfikowane i ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wyniku transakcji połączenia jednostek. Marka „Polbank”, po początkowym ujęciu, jest wykazywana według wartości początkowej pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Baza relacji z klientami, po początkowym ujęciu, jest amortyzowana w okresie 10 lat, oraz podlega okresowym testom na utratę wartości.

2.1.16. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego (ceny nabycia lub kosztu wytworzenia) pomniejszonego o umorzenie i zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem i przystosowaniem do używania lub wytworzeniem danych aktywów.

Ulepszenia w obcych środkach trwałych ponoszone są głównie na dostosowanie do potrzeb Banku wynajmowanych lokali z przeznaczeniem na placówki obsługi klientów.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi dodatkowy wpływ korzyści ekonomicznych dla Banku, które można przyporządkować danemu składnikowi rzeczowych aktywów trwałych, zaś cenę nabycia lub koszt wytworzenia danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć.

Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie, w którym je poniesiono.

Amortyzację składników rzeczowych aktywów trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, jeżeli jest istotna, na przestrzeni szacunkowego okresu ich użytkowania.

Stawki amortyzacyjne stosowane co do zasady dla podstawowych kategorii rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:

Ulepszenia w obcych środkach trwałych (w budynkach lub lokalach)	W zależności od długości umowy najmu
Urządzenia techniczne i maszyny	3 - 5 lat
Komputery	3 - 5 lat
Środki transportu	5 lat
Inne środki trwałe	5 - 8 lat

Przyjęte okresy użytkowania weryfikowane są, co najmniej raz w roku

Przeglądu, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości środków trwałych dokonuje się na każdy dzień bilansowy. Jeśli wystąpiły takie przesłanki, ustalana jest wartość odzyskiwalna tych aktywów. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczy, jeżeli wartość księgowa aktywa przekracza jego wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony, ale tylko do takiego poziomu, aby wartość księgowa aktywa nie przekroczyła wartości księgowej, którą miałyby to aktywo (po pomniejszeniu o kwotę amortyzacji), jeżeli nie zostałyby ujęte odpisy aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Zyski lub straty ze sprzedaży środków trwałych prezentowane są odpowiednio jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

2.1.17. Leasing

Bank jest stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego użytkowania środki trwałe na uzgodniony okres. Podstawą klasyfikacji umów leasingowych przez Bank jest zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Umowy leasingowe, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów na leasingobiorcę klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego.

Przedmiot leasingu finansowego jest ujmowany w aktywach Banku jako środek trwały w kwocie równej mniejszej z: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Jednocześnie Bank rozpoznaje zobowiązanie w tej wartości.

Opłaty leasingowe są dzielone między zmniejszenie salda zobowiązania (w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek leasingowych od pozostałego do spłaty zobowiązania) i koszty opłat leasingowych. Koszty z tytułu leasingu finansowego ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Aktywa trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane w sposób określony dla własnych środków trwałych. Jeżeli brak jest uzasadnionej pewności, iż po zakończeniu umowy leasingu finansowego, nastąpi przeniesienie własności przedmiotu leasingu, aktywa amortyzuje się przez okres krótszy z: okres wynikający z umowy leasingowej lub szacowany okres użyteczności ekonomicznej aktywa.

Umowy leasingowe, na mocy których nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu klasyfikowane są jako umowy leasingu operacyjnego.

Całość opłat z tytułu leasingu operacyjnego (w tym raty leasingowe) jest ujmowana jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

2.1.18. Środki pieniężne

Do środków pieniężnych oraz ich ekwiwalentów na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych zaliczane są płynne aktywa krótkoterminowe (do 3 miesięcy), które nie są narażone na ryzyko istotnej zmiany wartości, takie jak:

- kasa i środki w Banku Centralnym,
- środki na rachunkach nostro oraz lokaty międzybankowe o terminach zapadalności do 3 miesięcy,
- skarbowe dłużne papiery wartościowe o pierwotnej dacie zapadalności do 3 miesięcy.

Ekwiwalenty środków pieniężnych służą realizacji krótkoterminowych obciążeń pieniężnych i nie mają na celu działalności inwestycyjnej lub innej.

2.1.19. Rezerwy

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, co do których kwota lub termin powstania nie są pewne, ale wiarygodny szacunek kwoty zobowiązania jest możliwy. Powstanie tych zobowiązań jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa, a wynikają one z przeszłych zdarzeń, co do których istnieje obowiązek świadczenia (prawny lub zwyczajowo oczekiwany), powodujący wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej, która odzwierciedla koszt pieniądza dla Banku (może to być stopa wolna od ryzyka) oraz przy uwzględnieniu ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Bank tworzy w szczególności rezerwy:

- na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy, jak również rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi wyceniane metodą aktuarialną,
- na skutki toczącego się postępowania sądowego,
- na koszty restrukturyzacji.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat, co do zasady w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Na dzień, w którym nastąpiło zmniejszenie lub ustanie ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, niewykorzystane rezerwy zmniejszają koszty działalności Banku.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są następujące warunki:

- Bank posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji (który określa co najmniej działalność lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony), oraz

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

- Bank rozpoczął wdrażanie planu lub ogłosił główne elementy planu zainteresowanym stronom (czym wzbudził oczekiwania stron, których plan dotyczy, co do planowanych działań restrukturyzacyjnych).

Bank ustala wysokość rezerwy na koszty restrukturyzacji na podstawie najlepszych dostępnych oszacowań bezpośrednich nakładów wynikających z restrukturyzacji, a niezwiązanych z bieżącą działalnością Banku.

2.1.20. Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem Banku.

Kapitał podstawowy obejmuje zarejestrowany kapitał akcyjny. Wartość kapitału zaprezentowana w sprawozdaniu finansowym odpowiada wartości kapitału zakładowego Banku i wykazana jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego.

Do kapitałów własnych zaliczane są również: niepodzielony wynik finansowy, który składa się z niepodzielonego wyniku roku bieżącego oraz wyniku lat poprzednich, a także następujące pozycje:

- kapitał zapasowy, powstały ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz tworzony z odpisów z zysku. Na kapitał zapasowy przekazuje się przynajmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej wysokości kapitału zakładowego,
- kapitał rezerwowy, w tym fundusz ogólnego ryzyka bankowego, tworzony z odpisów z zysku, przeznaczony, zgodnie ze statutem Banku, na pokrycie strat bilansowych,
- kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży,
- część efektywną relacji zabezpieczających przepływy pieniężne,
- rozliczenie nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

2.1.21. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek dochodowy bieżący ujmowany jest w rachunku zysków i strat.

Podatek bieżący obliczany jest w oparciu o wynik księgowy brutto skorygowany o przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do przychodów podatkowych, przychody podatkowe niebędące przychodami księgowymi, koszty nieuznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu oraz o koszty podatkowe niebędące kosztami księgowymi. Ponadto dla celów podatkowych wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu.

Przy ustalaniu odroczonego podatku dochodowego uwzględnia się wartość aktywa i rezerwy na odroczony podatek na dzień bilansowy rozpoczynający i kończący okres sprawozdawczy. Wartość odroczonego

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

podatku dochodowego na dzień bilansowy ustala się z zastosowaniem metody bilansowej jako zmianę stanu pozycji bilansowych - aktywów i rezerw na odroczonego podatek dochodowy.

Z uwagi na odmiennność momentu uznania przychodu za osiągnięty lub kosztu za poniesiony w rozumieniu przepisów prawa bilansowego i podatkowego Bank tworzy rezerwę oraz aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Podatek dochodowy odroczonego ujmowany jest w wysokości różnicy pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową dla celów raportowania finansowego, przeliczoną odpowiednią stawką podatkową.

Podatek dochodowy odroczonego w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych ujmowany jest w rachunku zysków i strat lub (w przypadku skutków wyceny aktywów finansowych odnoszonych na inne dochody całkowite) w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Pozostałe dochody całkowite”. Bank tworzy rezerwę na podatek odroczonego w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Kwoty podatku odroczonego oblicza się w wysokości stawki podatkowej, która według przewidywań będzie stosowana wówczas, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę stawki podatkowe i przepisy podatkowe, obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na koniec okresu sprawozdawczego. Aktywa z tytułu podatku odroczonego i rezerwy na podatek odroczonego nie podlegają dyskontowaniu.

Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

2.1.22. Pozostałe pozycje

Pozycja „Inne aktywa” obejmuje przede wszystkim:

- koszty zapłacone z góry, a dotyczące późniejszych okresów sprawozdawczych,
- przychody do otrzymania,
- aktywa przejęte za długi.

Koszty zapłacone z góry ujmuje się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty kontrahentowi i rozlicza w czasie do rachunku zysków i strat metodą liniową, przez okres którego dotyczy zapłacona kwota kosztów.

Pozycja przychodów do otrzymania obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody dotyczące bieżącego okresu, a które zostaną otrzymane w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Aktywa przejęte za długi wykazuje się według ich wartości godziwej. W przypadku nadwyżki między wartością godziwą przejętego aktywa a wartością długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Pozycja „Pozostałe zobowiązania” obejmuje przede wszystkim:

- rozrachunki międzybankowe,
- rozliczenia międzyokresowe kosztów,
- przychody przyszłych okresów.

Pozycja rozrachunków międzybankowych składa się z nierozliczonego na dzień bilansowy salda zobowiązań wobec banków. Rozliczenia te przeprowadzane są za pośrednictwem Krajowej Izby Rozliczeniowej (KIR).

Rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią koszty do zapłacenia głównie z tytułu gospodarki własnej, nieudokumentowane fakturą zakupu. Koszty te dotyczą bieżącego okresu sprawozdawczego i ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie wykonania usługi lub dostawy tj. powstania zobowiązania. Są płatne w późniejszym okresie w momencie otrzymania faktur od dostawców.

Pozycja przychody przyszłych okresów obejmuje głównie prowizje rozliczane liniowo oraz inne dochody pobrane z góry, których rozliczenie do rachunku zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

2.2. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

2.2.1. Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane i zastosowane przez Bank od 1 stycznia 2012

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis zmian
Przekazanie aktywów finansowych - zmiany do MSSF 7	Październik 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2011 lub później	Tak	<p>Zmiany wymagają ujawniania dodatkowych informacji o ryzyku wynikającym z przekazania aktywów finansowych. Zawierają wymóg ujawnienia, według klas aktywów, charakteru, wartości bilansowej oraz opisu ryzyka i korzyści dotyczących aktywów finansowych przekazanych innemu podmiotowi, ale pozostających nadal w bilansie jednostki. Wymagane jest również ujawnienie informacji o kwocie ewentualnego powiązanego zobowiązania oraz relacji pomiędzy danym składnikiem aktywów finansowych a odnośnym zobowiązaniem. W przypadku, gdy aktywa finansowe zostały usunięte z bilansu, ale jednostka nadal jest narażona na pewne ryzyko i może uzyskać pewne korzyści związane z przekazanym składnikiem aktywów, wymagane jest dodatkowo ujawnienie informacji umożliwiających zrozumienie skutków takiego ryzyka.</p> <p>Zastosowanie powyższych zmian nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Banku.</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

2.2.2. Opublikowane standardy i interpretacje, które zostały wydane ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Bank

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 9 „Instrumenty finansowe Część 1: Klasyfikacja i wycena”	Listopad 2009; w październiku 2010 uzupełniony o problematykę klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych; w grudniu 2011 zmieniona data wejścia w życie	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2015 lub później	Nie	<p>MSSF 9 zastępuje te części MSR 39, które dotyczą klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i został uzupełniony o problematykę klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych.</p> <p>Standard wprowadza jeden model przewidujący tylko dwie kategorie klasyfikacji aktywów finansowych: wyceniane w wartości godziwej i wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Klasyfikacja jest dokonywana na moment początkowego ujęcia i uzależniona jest od przyjętego przez jednostkę modelu zarządzania instrumentami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych z tych instrumentów.</p> <p>Większość wymogów MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych została przeniesiona do MSSF 9 w niezmienionym kształcie. Kluczową zmianą jest nałożony na jednostki wymóg prezentowania w innych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2015, z zastrzeżeniem, że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską. Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie jest możliwe.</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2014)	Tak	<p>Nowy standard zastępuje wytyczne w sprawie kontroli i konsolidacji zawarte w MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe” oraz w interpretacji SKI-12 „Konsolidacja – jednostki specjalnego przeznaczenia”. MSSF 10 zmienia definicję kontroli w taki sposób, by dla wszystkich jednostek obowiązywały te same kryteria określania kontroli. Zmienionej definicji towarzyszą obszernie wytyczne dotyczące zastosowania.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2014. Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie jest możliwe.</p>
MSSF 11 „Wspólne przedsięwzięcia”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2014)	Tak	<p>Nowy standard zastępuje MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach” oraz interpretację SKI-13 „Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników”. Zmiany w definicjach ograniczyły liczbę rodzajów wspólnych przedsięwzięć do dwóch: wspólne operacje i wspólne przedsięwzięcia. Jednocześnie wyeliminowano dotychczasową możliwość wyboru konsolidacji proporcjonalnej w odniesieniu do jednostek pod wspólną kontrolą. Wszyscy uczestnicy wspólnych przedsięwzięć mają obecnie obowiązek ich ujęcia metodą praw własności.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2014. W przypadku Banku szacuje się, że zakres zmian nie będzie istotny.</p>
MSSF 12 „Ujawnianie udziałów w innych jednostkach”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej)	Tak	<p>Nowy standard dotyczy jednostek posiadających udziały w jednostce zależnej, wspólnym przedsięwzięciu, jednostce stowarzyszonej lub w niekonsolidowanej jednostce zarządzanej umową. Standard zastępuje wymogi w zakresie ujawniania informacji zawartych obecnie w MSR 27</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
		obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2014)		<p>„Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”, MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych” oraz MSR 31 „Udziały we wspólnych przedsięwzięciach”. MSSF 12 wymaga, by jednostki ujawniały informacje, które pomogą użytkownikom sprawozdań finansowych ocenić charakter, ryzyko i skutki finansowe inwestycji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych, wspólnych przedsięwzięciach i niekonsolidowanych jednostkach zarządzanych umową. W tym celu nowy standard nakłada wymóg ujawniania informacji dotyczących wielu obszarów, w tym znaczących osądów i założeń przyjmowanych przy ustalaniu, czy jednostka kontroluje, współkontroluje czy posiada znaczący wpływ na inne jednostki; obszernych informacji o znaczeniu udziałów niekontrolujących w działalności i przepływach pieniężnych grupy; sumarycznych informacji finansowych o spółkach zależnych ze znaczącymi udziałami niekontrolującymi, a także szczegółowych informacji o udziałach w niekonsolidowanych jednostkach zarządzanych umową.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2014. Zmiany wprowadzone będą wymagać dodatkowych ujawnień w sprawozdaniach finansowych Banku, lecz szacuje się, że z uwagi na dotychczasowy szeroki zakres prezentacji informacji o jednostkach Grupy dodatkowy zakres ujawnień w przypadku Banku, nie będzie znaczący.</p>
MSSF 13 „Wycena w wartości godziwej”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Tak	<p>Nowy standard ma na celu poprawę spójności i zmniejszenie złożoności poprzez sformułowanie precyzyjnej definicji wartości godziwej oraz skupienie w jednym standardzie wymogów dotyczących wyceny w wartości godziwej i ujawniania odnośnych informacji.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2013. Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie jest możliwe.</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Zmieniony MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2014)	Tak	<p>MSR 27 został zmieniony w związku z opublikowaniem MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”. Celem zmienionego MSR 27 jest określenie wymogów ujmowania i prezentacji inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia oraz jednostki stowarzyszone w sytuacji gdy jednostka sporządza jednostkowe sprawozdanie finansowe. Wytyczne na temat kontroli oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych zostały zastąpione przez MSSF 10.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2014. Na podstawie wstępnych analiz nowy standard nie wydaje się mieć istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Banku.</p>
Zmieniony MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”	Maj 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2014)	Tak	<p>Zmiany do MSR 28 wynikały z projektu RMSR na temat wspólnych przedsięwzięć. Rada zdecydowała o włączeniu zasad dotyczących ujmowania wspólnych przedsięwzięć metodą praw własności do MSR 28, ponieważ metoda ta ma zastosowanie zarówno do wspólnych przedsięwzięć jak też jednostek stowarzyszonych. Poza tym wyjątkiem, pozostałe wytyczne nie uległy zmianie.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2014. Na podstawie wstępnych analiz nowy standard nie wydaje się mieć istotnego wpływu na Bank.</p>
Realizacja wartości aktywów – Zmiany do MSR 12	Grudzień 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2012 lub później (w Unii Europejskiej	Tak	<p>Zmiany dotyczą wyceny rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego od nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej zgodnie z MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne” i wprowadzają możliwe do odrzucenia domniemanie, że wartość nieruchomości inwestycyjnej będzie odzyskana całkowicie poprzez sprzedaż.</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
		obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2013)		<p>To domniemanie można odrzucić, gdy nieruchomość inwestycyjna jest utrzymywana w modelu biznesowym, którego celem jest wykorzystanie zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych reprezentowanych przez nieruchomość inwestycyjną w czasie użytkowania, a nie w chwili sprzedaży. SKI-21 „Podatek dochodowy – Realizacja wartości przeszacowanych aktywów, które nie podlegają amortyzacji” odnoszący się do podobnych kwestii dotyczących aktywów nie podlegających amortyzacji, które są wyceniane zgodnie z modelem aktualizacji wartości przedstawionym w MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” został włączony do MSR 12 po wyłączeniu wytycznych dotyczących nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2013. Na dzień dzisiejszy z uwagi na brak transakcji o powyższym charakterze w Banku, szacuje się że powyższe zmiany nie będą miały zastosowania dla sprawozdań finansowych Banku.</p>
Poważna hiperinflacja i wycofanie ustalonych dat dla podmiotów przyjmujących MSSF po raz pierwszy – Zmiany do MSSF 1	Grudzień 2010	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2011 lub później (w Unii Europejskiej obowiązkowe zastosowanie od 1 stycznia 2013)	Tak	<p>Zmiana dotycząca poważnej hiperinflacji stwarza dodatkowe wyłączenie w wypadku, gdy podmiot, który był pod wpływem poważnej hiperinflacji, ponownie zaczyna lub po raz pierwszy zamierza sporządzać swoje sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF. Wyłączenie pozwala podmiotowi na wybór wyceny aktywów i zobowiązań według wartości godziwej i wykorzystania tej wartości godziwej jako domniemanego kosztu tych aktywów i zobowiązań w bilansie otwarcia w pierwszym sprawozdaniu z sytuacji finansowej zgodnym z MSSF.</p> <p>RMSR zmieniła również MSSF 1 w celu wykluczenia odniesień do ustalonych dat dla jednego wyjątku i jednego wyłączenia w odniesieniu do aktywów i zobowiązań finansowych. Pierwsza zmiana wymaga od podmiotów stosujących MSSF po raz pierwszy perspektywnego zastosowania wymogów dotyczących usunięcia z bilansu zgodnie</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>z MSSF od dnia przejścia na MSSF, a nie od 1 stycznia 2004 r.</p> <p>Druga zmiana dotyczy aktywów finansowych lub zobowiązań wykazywanych w wartości godziwej przy początkowym ujęciu, gdy wartość godziwa jest ustalana za pomocą technik wyceny z powodu braku aktywnego rynku, i pozwala na zastosowanie wytycznych prospektywnie od dnia przejścia na MSSF, a nie od 25 października 2002 r. czy od 1 stycznia 2004 r. Oznacza to, że podmioty stosujące MSSF po raz pierwszy nie muszą ustalać wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przed dniem przejścia na MSSF. Do tych zmian dostosowano również MSSF 9.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2013. Powyższe zmiany nie mają zastosowania dla Banku z uwagi na fakt, że Bank sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF począwszy od 2005 roku.</p>
Prezentacja składników pozostałych całkowitych dochodów – zmiany do MSR 1	Czerwiec 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 lipca 2012 lub później	Tak	<p>Zmiany wymagają, aby jednostki dzieliły pozycje prezentowane w pozostałych całkowitych dochodach na dwie grupy na podstawie tego, czy w przyszłości będą mogły one zostać ujęte w wyniku finansowym. Dodatkowo zmieniony został tytuł sprawozdania z całkowitych dochodów na „sprawozdanie z wyniku finansowego i pozostałych całkowitych dochodów”.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2013. Ponadto powyższa zmiana ma charakter prezentacyjny i nie wpłynie istotnie na ujawnienia Banku.</p>
Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”	Czerwiec 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Tak	<p>Zmiany wprowadzają nowe wymogi w zakresie ujmowania i wyceny kosztów programów określonych świadczeń oraz świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, jak również zmieniają wymagane ujawnienia dotyczące wszystkich świadczeń pracowniczych.</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych – zmiany do MSR 32	Grudzień 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2014 lub później	Tak	<p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2013. Na dzień dzisiejszy szacuje się, że zmiany nie wpłyną w znaczący sposób na sprawozdanie finansowe Banku.</p> <p>Zmiany wprowadzają dodatkowe objaśnienia stosowania do MSR 32, aby wyjaśnić niespójności napotymane przy stosowaniu niektórych kryteriów dotyczących kompensowania. Obejmują one m.in. wyjaśnienie, co oznacza sformułowanie „posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty”, oraz że niektóre mechanizmy rozliczania brutto mogą być traktowane jako rozliczane netto w przypadku spełnienia odpowiednich warunków.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2014. Powyższe dodatkowe objaśnienia nie wydają się mieć znaczącego wpływu na ujawnienia w sprawozdaniu finansowym Banku.</p>
Ujawnianie informacji – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych – zmiany do MSSF 7	Grudzień 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Tak	<p>Zmiany wprowadzają obowiązek nowych ujawnień, które umożliwią użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę efektów lub potencjalnych efektów porozumień umożliwiających rozliczanie netto, w tym praw do dokonania kompensaty.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2013. Zmiany te będą miały charakter prezentacyjny i wymagać będą od Banku dodatkowych ujawnień.</p>
Kredyty rządowe – Zmiany do MSSF 1	Marzec 2012	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	<p>Zmiany, dotyczące kredytów i pożyczek rządowych otrzymanych przez jednostkę na preferencyjnych warunkach (stopa procentowa poniżej rynkowej), umożliwiają sporządzającym sprawozdanie według MSSF po raz pierwszy zwolnienie z pełnego retrospektywnego ujęcia księgowego tych transakcji.</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>Zmiany wprowadzają zatem takie samo zwolnienie dla sporządzających sprawozdanie według MSSF po raz pierwszy jakie mają pozostałe jednostki.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2013, z zastrzeżeniem że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską. Powyższe zmiany nie mają zastosowania dla Banku z uwagi na fakt, że Bank sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF począwszy od 2005 roku.</p>
KIMSF 20 „Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”	Październik 2011	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Tak	<p>Interpretacja wyjaśnia, iż koszty usuwania nadkładu są ujmowane jako koszty bieżącej produkcji zgodnie z zasadami MSR 2 „Zapasy”, jeżeli korzyści z tytułu usuwania nadkładu mają formę produkcji zapasów. Jeżeli natomiast usuwanie nadkładu prowadzi do uzyskania korzyści w postaci lepszego dostępu do złóż mineralnych, jednostka powinna rozpoznać te koszty jako „aktywa z tytułu usuwania nadkładu” w ramach aktywów trwałych, pod warunkiem spełnienia określonych w interpretacji warunków.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2013. Z uwagi na zakres działalności Banku KIMSF 20 nie ma zastosowania.</p>
Poprawki do MSSF 2009-2011	Maj 2012	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub później	Nie	<p>“Poprawki do MSSF 2009-2011” zmieniają 5 standardów. Poprawki zawierają zmiany w prezentacji, ujmowaniu oraz wycenie oraz zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2013, z zastrzeżeniem że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską.</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Zmiany w przepisach przejściowych do MSSF 10, MSSF 11, MSSF 12	Czerwiec 2012	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2013 lub wcześniej – jeżeli standardy które są ich podstawą (MSSF 10, 11 lub 12) zostały zastosowane z datą wcześniejszą	Nie	<p>Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie jest możliwe.</p> <p>Zmiany precyzują przepisy przejściowe dla MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”. Podmioty przyjmujące MSSF 10 powinny ocenić, czy posiadają kontrolę w pierwszym dniu rocznego okresu dla którego po raz pierwszy zastosowano MSSF 10, a jeżeli wnioski z tej oceny różnią się od wniosków z MSR 27 i SKI 12, wtedy dane porównawcze powinny zostać przekształcone, chyba że byłoby to niepraktyczne. Zmiany wprowadzają również dodatkowe przejściowe ułatwienia przy stosowaniu MSSF 10, MSSF 11, i MSSF 12, poprzez ograniczenie obowiązku prezentacji skorygowanych danych porównawczych tylko do danych za bezpośrednio poprzedzający okres sprawozdawczy. Ponadto zmiany te znoszą wymóg prezentowania danych porównawczych dla ujawnień dotyczących niekonsolidowanych jednostek zarządzanych umową dla okresów poprzedzających okres zastosowania MSSF 12 po raz pierwszy.</p> <p>Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2014, z zastrzeżeniem że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską. Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie jest możliwe.</p>
Podmioty inwestycyjne – zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27	Październik 2012	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2014 lub później	Nie	<p>Zmiany wprowadzają do MSSF 10 definicję podmiotu inwestycyjnego. Podmioty takie będą zobowiązane wykazywać swoje jednostki zależne w wartości godziwej przez wynik finansowy i konsolidować jedynie te jednostki zależne, które świadczą na jej rzecz usługi związane z działalnością inwestycyjną spółki. Zmieniono również MSSF 12, wprowadzając nowe ujawnienia na temat podmiotów inwestycyjnych.</p>

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony/a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
-------------------------	-----------------------------	----------------------	--	--------------------------

Powyższe zmiany będą mieć ewentualne zastosowanie po raz pierwszy dla sprawozdań finansowych Banku za rok 2014, z zastrzeżeniem że powyższe zmiany zostaną zatwierdzone przez Unię Europejską. <Należy dodać krótki opis wpływu na sprawozdanie finansowe zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy lub poinformowanie o fakcie, że ten wpływ nie jest znany lub nie jest możliwe jego wiarygodne oszacowanie.

Podsumowując, Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Bank zasady rachunkowości, z wyjątkiem MSSF 9 (wpływ MSSF 9 na stosowane przez Bank zasady rachunkowości nie został jeszcze oceniony). Bank planuje ich zastosowanie w terminach podanych w określonych standardach i interpretacjach (bez wcześniejszego zastosowania), pod warunkiem zatwierdzenia przez UE.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

3. Zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych

Bank nie dokonywał zmiany zasad prezentacji sprawozdań finansowych zarówno w 2012 jak i w 2011 roku.

W celu zwiększenia transparentności sprawozdania finansowego Bank zdecydował się zaprezentować oddzielnie Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej oraz Wynik z pozycji wymiany. Uprzednio pozycje te były prezentowane łącznie w ramach noty Wynik dotyczący aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (100 294 tys. zł na koniec roku 2011) oraz Wynik z pozycji wymiany (285.383 tys. zł na koniec roku 2011).

4. Istotne szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu Banku dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym i w notach objaśniających, w szczególności kwoty, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Szacunki i założenia dokonywane są na datę bilansową w oparciu o dostępne dane historyczne, informacje o warunkach aktualnych w momencie dokonywania szacunków oraz wiele innych czynników, które są uważane za właściwe w danych okolicznościach, w tym o oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków i działań podejmowanych przez Bank, wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu, lub też w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku i w okresach przyszłych pod warunkiem, że korekta dotyczy tego okresu w którym dokonano zmiany i okresów przyszłych.

Główne subiektywne oceny, estymacje i założenia przyjęte przez Bank opisano poniżej.

4.1.1. Utrata wartości aktywów finansowych

Proces monitorowania ryzyka utraty wartości aktywów finansowych (w tym przede wszystkim należności od banków, kredytów i pożyczek oraz ekspozycji pozabilansowych) nakierowany jest na identyfikację symptomów i zagrożeń pojawiających się u kontrahenta/klienta i podejmowanie działań zapobiegających pogarszaniu się jakości tych aktywów, przy jednoczesnym dążeniu do identyfikacji przesłanek utraty wartości i do właściwego jej odzwierciedlenia w księgach Banku (por. przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych wymienione w nocie 2.1.8. sprawozdania finansowego).

Monitorowanie ryzyka utraty wartości aktywów finansowych obejmuje między innymi: analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej emitenta lub dłużnika, kontrolę dotrzymywania postanowień umownych przez emitenta lub dłużnika (w tym monitoring opóźnień w spłacie należności), analizę prawdopodobieństwa upadłości lub restrukturyzacji emitenta lub dłużnika oraz identyfikację oszustwa lub defraudacji aktywów przez dłużnika.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Poziom odpisów na utratę wartości kredytów, pożyczek i innych należności uwzględnia oszacowania co do wartości zabezpieczeń.

Oszacowania te są przeprowadzane na dzień bilansowy i uwzględniają przepływy pieniężne, które mogą pojawić się w związku z przejęciami, pomniejszone o koszty związane z przejęciem własności oraz sprzedażą zabezpieczeń. Rynek wielu typów zabezpieczeń w Polsce, w szczególności nieruchomości, został dotknięty skutkami obecnej zmienności na światowych rynkach finansowych, co miało wpływ na obniżenie się poziomu płynności pewnych grup zabezpieczeń. Modele wyceny odzwierciedlają panujące warunki finansowe w momencie przeprowadzania oszacowania odpisu, co może jednak nie być reprezentatywną charakterystyką rynku albo przed albo też po dacie, na którą przeprowadzono takie oszacowanie. Na dzień bilansowy Zarząd Banku dokonał przeglądu modeli, aby być pewnym, że odzwierciedlają one prawidłowo aktualną sytuację rynkową, włączając w to specyfikę płynności rynku oraz spready kredytowe.

4.2. Utrata wartości portfela kredytowego

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał.

Monitoring klientów portfela korporacyjnego dokonywany jest w wyniku cyklicznej indywidualnej analizy ekspozycji należących do tego portfela, przy czym jako ekspozycję traktuje się pojedynczego kontrahenta/kredytobiorcę. Szacowanie odpisu odbywa się na bazie indywidualnej. W ramach wyliczania odpisu aktualizacyjnego stosowane są oceny determinujące rozpoznanie przesłanki utraty wartości, po czym szacowane są przyszłe przepływy pieniężne, dyskontowane z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, przy uwzględnieniu szacunkowej wartości zabezpieczeń. Podczas szacowania odpisów, przy uwzględnieniu wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji, stosowane są, w zależności od segmentu klienta (korporacje, małe i średnie przedsiębiorstwa, finansowanie projektów, instytucje finansowe, władze lokalne i regionalne, podmioty sektora publicznego, rządy i banki centralne): system ratingowy RBI, Banku lub jednostek zależnych, albo wartości wyznaczone ekspercko przez RBI, Bank lub jednostki zależne.

Informacje na temat analizy wrażliwości w odniesieniu do rezerw na należności z rozpoznaną utratą wartości prezentuje poniższe zestawienie. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń. Wartość bazowa rezerw wyliczonych przy zastosowaniu modelu indywidualnego dla podmiotów korporacyjnych wynosi: 609 471 tys. zł, natomiast wartość bazowa zdyskontowanych odzysków z zabezpieczeń i spłat własnych wynosi 956 688 tys. zł.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Szacowane stany odpisu dla portfela kredytów i pożyczek analizowanych indywidualnie na bazie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń	Brak zmian w spłatach klientowskich	Splaty klientowskie wzrost o 10%	Splaty klientowskie spadek o 10%
Według stanu na 31 grudnia 2012 roku			
Brak zmian we wpływach z zabezpieczeń	609 471	593 227	631 917
Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	574 373	559 035	nie dotyczy
Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%	650 464	nie dotyczy	673 144
Według stanu na 31 grudnia 2011 roku			
Brak zmian we wpływach z zabezpieczeń	468 319	448 563	497 498
Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	438 186	420 275	nie dotyczy
Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%	513 290	nie dotyczy	545 437

Szacowanie utraty wartości dla ekspozycji klientów detalicznych odbywa się metodą grupową. Ekspozycje objęte wyceną grupową klasyfikowane są do kategorii default, w wyniku identyfikacji przesłanek utraty wartości dla określonej grupy aktywów (m.in. opóźnienie w spłacie, stwierdzenie wyłudzenia kredytu, uzyskanie informacji o problemach finansowych kredytobiorcy, pogorszenie wyników analizy scoringowej, dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy aktywów lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, która ma związek z problemami występującymi w tej grupie). Szacowanie odpisu dokonywane jest przy zastosowaniu podziału poszczególnych ekspozycji na koszyki ze względu na rodzaj klienta, rodzaj produktu (karty kredytowe, overdraft, kredyt konsumencki, kredyt samochodowy, kredyt hipoteczny, kredyt micro) i skalę ryzyka. Na bazie przypisania do poszczególnych koszyków wyliczany jest przy zastosowaniu modelu matematycznego odpis z tytułu utraty wartości.

W przypadku, gdy na ekspozycjach kredytowych nie została zidentyfikowana przesłanka utraty wartości, ekspozycje te są podstawą dla wyznaczenia odpisu na straty poniesione lecz nieujawnione (IBNR) w oparciu o modele statystyczne.

Stosowana metodologia, modele statystyczne i ich założenia bazują na obserwacjach historycznych i wartościach eksperckich, w ramach zbliżonych w zakresie ryzyka kredytowego grup ekspozycji. Modele te i ich założenia są poddawane okresowej walidacji w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

4.2.1. Metoda wyceny instrumentów finansowych

Do wyceny instrumentów finansowych w wartości godziwej, dla których istnieje aktywny rynek, wykorzystuje się ceny rynkowe. W przypadku gdy nie jest bezpośrednio dostępna wycena danego instrumentu, dokonuje się wyceny teoretycznej w oparciu o istniejący, zaakceptowany w Banku model. W przypadku instrumentów, w których czynnikiem ryzyka jest stopa procentowa, wycena uwzględnia krzywą dochodowości zbudowaną z rynkowych kwotowa depozytów międzybankowych, stawek FRA, kwotowań IRS oraz punktów swapowych wybieranych adekwatnie do wycenianego instrumentu.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Dla instrumentów, gdzie czynnikiem ryzyka jest kurs walutowy, uwzględnia się międzybankowy kurs Spot, natomiast instrumenty opcyjnie wyceniane są z uwzględnieniem płaszczyzn zmienności. Wszystkie kwotowania uwzględniane w modelach wyceny pobierane są z scentralizowanego repozytorium danych rynkowych zasilanego najpłynniejszymi możliwymi do uzyskania kwotowaniami dla poszczególnych instrumentów.

Dodatkowo wycena instrumentów pochodnych uwzględnia czynnik ryzyka kontrahenta, którego oszacowanie oparte jest na wewnętrznym modelu ratingowym Banku, w tym parametrach PD i LGD oraz okresie trwania ekspozycji.

Modele wyceny podlegają okresowej weryfikacji przez niezależnych pracowników, tj. takich którzy nie uczestniczą w operacyjnym zawieraniu transakcji. W procesie weryfikacji modeli uczestniczy również Komitet Walidacji Modeli.

4.2.2. Kalkulacja rezerw

Rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników wynikające ze stosunku pracy, jak również rezerwy związane z długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, obejmują rezerwy na motywacyjne programy pracownicze. Aktualizacji szacunków na dzień 31 grudnia 2012 roku dokonano wykorzystując kalkulacje przeprowadzone przez zewnętrznego, niezależnego aktuarium, przy zastosowaniu metody indywidualnej (dla każdego pracownika osobno). Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji, ale z uwzględnieniem założeń dotyczących choćby rotacji zatrudnienia. Istotnym elementem wpływającym na wysokość rezerwy jest przyjęta stopa dyskonta, które bazuje na rentowności papierów wartościowych wolnych od ryzyka (obligacje skarbowe) i nominowanych w walucie, w której wypłacane są świadczenia pracownicze, a których termin wykupu jest zbieżny z szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych). Zmiana stopy dyskonta finansowego o +/- 0,5 p.p. wpłynęłaby na zmniejszenie / zwiększenie wartości rezerwy odpowiednio o około 569 331 zł oraz 1 023 689 zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku odpowiednio zmniejszenie / zwiększenie wartości rezerwy wyceny o 166 340 zł oraz 456 811 zł).

Bank tworzy również inne rezerwy, w tym w szczególności rezerwy na skutki toczącego się postępowania sądowego i rezerwy na koszty restrukturyzacji. Wysokość rezerwy szacowana jest z uwzględnieniem ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem w oparciu o wartości prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych, przy czym gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wtedy te przepływy pieniężne są dyskontowane do wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej koszt pieniądza dla Banku. Rezerwy na koszty restrukturyzacji są określane na podstawie najlepszych dostępnych oszacowań bezpośrednich nakładów wynikających z restrukturyzacji.

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

4.2.3. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania – test na utratę wartości

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wyniku połączenia z Polbank EFG S.A. (opisanego w nocie 5 sprawozdania finansowego) rozpoznano w 2012 roku między innymi wartość firmy oraz markę „Polbank”.

Zgodnie z MSR 36.10, na dzień 31 grudnia 2012 roku Bank przeprowadził test na utratę wartości rozpoznanych w wyniku połączenia wartości niematerialnych.

Dla celów testu na utratę wartości marki „Polbank” oraz wartości firmy, ośrodek generujący środki pieniężne ustalony został na poziomie całej jednostki, traktowanej jako połączony podmiot, gdyż cała jednostka będzie czerpać korzyści z synergii wynikających z połączenia. Metodą wykorzystaną był model wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. Na potrzeby testu wykorzystano wartości współczynników cena/wartość księgowa dla porównywalnych, notowanych podmiotów. Uśredniony współczynnik wyniósł 1,52 i był większy od 1,0 - tym samym nie stwierdzono utraty wartości. Spadek ceny akcji porównywalnych podmiotów o 10% spowodowałaby zmniejszenie wskaźnika do poziomu 1,37, ale nie spowodowałoby to wystąpienia utraty wartości.

Ponadto, Bank dokonał analizy porównawczej wartości marki banków komercyjnych na podstawie publicznie dostępnych informacji. Przeprowadzona analiza potwierdziła zasadność wyceny marki Polbank.

W związku z wysoką rozpoznawalnością przez klientów marki Polbank, intencją RBI jest jej długoterminowe utrzymanie. Zgodnie ze strategicznymi planami RBI, marka Polbank będzie włączona do wszelkich programów i kampanii marketingowych połączonego banku, którego nazwa została przyjęta jako "Raiffeisen Polbank".

4.2.4. Okres użytkowania oraz utrata wartości aktywów trwałych i pozostałych wartości niematerialnych

Na potrzeby wyliczania kosztów amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych szacowany jest przewidywany okres ich użytkowania, który ma bezpośrednie przełożenie na wysokość stawki amortyzacji. Przyjęte okresy użytkowania są co najmniej raz w roku weryfikowane, przy czym podczas szacowania długości okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych oraz jego weryfikacji uwzględniane są m.in. okres wynikający z tytułów umownych dotyczących okresu korzystania ze składnika aktywów, oczekiwane zużycie fizyczne i wykorzystanie składnika aktywów, utrata przydatności lub ograniczenia dotyczące wykorzystania składnika aktywów z przyczyn technologicznych, rynkowych, prawnych lub innych.

Dla aktywów trwałych i wartości niematerialnych wykonywane są systematyczne przeglądy mające na celu ustalenie, czy w badanym okresie nie wystąpiły przesłanki utraty wartości tych aktywów. W przypadku gdy wystąpiły przesłanki utraty wartości, Bank szacuje wysokość odpisu jako różnicę między wartością księgową a niższą od niej wartością odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia i wartości użytkowej. Wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia szacowana jest na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

niezależnych rzeczoznawców (które również opierają się co do zasady na szacunkach); natomiast wartość użytkowa szacowana jest poprzez przyjęcie określonych założeń, m.in. co do kwot i terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych lub wartości niematerialnych, jak również co do ryzyka braku płynności danego składnika aktywów. Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

5. Połączenie z Polbank EFG S.A.

3 lutego 2011 roku została podpisana umowa inwestycyjna pomiędzy EFG Eurobank Ergasias S.A. (obecnie Eurobank Ergasias S.A., „Eurobank”) oraz Raiffeisen Bank International AG, dotycząca planowanej transakcji zakupu 100% akcji Polbank EFG S.A. („Polbank”) przez Raiffeisen Bank International AG i następującego po nim aportu 100% akcji Polbanku do Raiffeisen Banku Polska S.A.

Polbank został utworzony w 2006 roku, koncentrując się na klientach indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstwach. Do 19 września 2011 roku Polbank posiadał formę prawną polskiego oddziału banku Eurobank.

W dniu 19 września 2011 roku do Krajowego Rejestru Sądowego zostało wpisane przekształcenie Polbanku w samodzielny bank funkcjonujący w formie spółki akcyjnej na podstawie polskiego Prawa bankowego pod nazwą Polbank EFG S.A.

Po spełnieniu wymogów prawnych 30 kwietnia 2012 roku opisana powyżej transakcja zakupu została zrealizowana. W rezultacie 100% akcji Polbanku zostało wniesione aportem na rzecz Raiffeisen Bank Polska S.A. w zamian za nowe akcje Banku. Wyemitowano 105 233 akcje o cenie emisyjnej 25 780,89 zł i wartości nominalnej 2 713 000 tys. zł. (por. zestawienie zmian w kapitałach własnych).

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A. sprawował kontrolę nad polityką finansową i operacyjną Polbanku od dnia 30 kwietnia 2012 r., natomiast aport został zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 28 czerwca 2012 r.

W dniu 31 grudnia 2012 roku, zgodnie z art.492 § 1 pkt. 1 ustawy Kodeks spółek handlowych, nastąpiło połączenie prawne poprzez przejęcie całego majątku Polbank EFG S.A. przez Raiffeisen Bank Polska S.A. (rejestracja połączenia w KRS miała miejsce w dniu 31 grudnia 2012 roku). Nowy podmiot będzie działał pod nazwą Raiffeisen Bank Polska S.A..

Połączenie z Polbankiem zostało wykazane w księgach Banku według wartości jakie byłyby ujęte na dzień połączenia, tj. 31 grudnia 2012 r., w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym przy zastosowaniu metody nabycia.

Zgodnie z wymogami MSSF 3 na dzień objęcia kontroli, tj. 30 kwietnia 2012 roku, Bank dokonał wyceny aktywów i zobowiązań Polbanku do wartości godziwej.

Poszczególne pozycje przejętych przez Bank aktywów i zobowiązań prezentuje poniższa tabela:

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

	Wartość godziwa na dzień 30 kwietnia 2012 roku
Kasa, środki w banku centralnym	1 416 603
Należności od banków	465 473
Udziały w jednostkach stowarzyszonych i zależnych	40 600
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	13 581
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20 129 384
Inwestycyjne papiery wartościowe	2 880 246
Wartości niematerialne	405 023
Rzeczowe aktywa trwałe	146 292
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	237 015
Inne aktywa	87 205
Razem przejęte aktywa	25 821 422
Zobowiązania wobec banków	8 172 660
Pochodne instrumenty finansowe (pasywa)	27 293
Zobowiązania wobec klientów	14 715 532
Pozostałe zobowiązania	192 937
Razem przejęte zobowiązania	23 108 422
Razem wartość przejętych aktywów netto	2 713 000

Wyżej wymienione składniki aktywów netto zostały ujęte w wartościach godziwych w sprawozdaniu finansowym w bieżącym okresie sprawozdawczym. Łącznie wartość godziwa przejętych przez Bank aktywów netto na dzień przejścia kontroli (tj. 30 kwietnia 2012 roku) wyniosła 2 713 000 tys. zł.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie ceny nabycia Polbanku i wartości godziwej rozpoznanych w tym sprawozdaniu finansowym w wyniku połączenia aktywów netto:

	30 kwietnia 2012 roku
Kwota wyemitowanego kapitału	2 713 000
Razem cena nabycia	2 713 000
Wartość godziwa przejętych aktywów netto	2 409 321
Wartość godziwa przejętych aktywów	25 517 743
Wartość godziwa przejętych zobowiązań	23 108 422
Wartości niematerialne i wartość firmy rozpoznane w sprawozdaniu finansowym w wyniku połączenia	303 679
Wartość firmy	33 279
Marka „Polbank”	200 000
Zakupiona baza relacji z klientami	70 400
Razem wartość godziwa aktywów netto rozpoznanych w sprawozdaniu finansowym w wyniku połączenia	2 713 000

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

Na różnice między ceną nabycia a wartością godziwą przejętych aktywów netto złożyły się:

- marka „Polbank” – wyceniona na 200 000 tys zł przy pomocy scenariusza opartego o wynik bankowy przy zastosowaniu stopy taniem i przy uwzględnieniu szacowanej wartości rezydualnej, wyniku z tytułu amortyzacji podatkowej, z zastosowaniem dyskonta,
- zakupiona baza relacji z klientami – wyceniona na 70 400 tys zł przy pomocy scenariusza opartego o sprzedaż przy zastosowaniu stopy taniem i przy uwzględnieniu wyniku z tytułu amortyzacji podatkowej, z zastosowaniem dyskonta,
- wycena do wartości godziwej portfela kredytów udzielonych klientom oszacowana na 96 891 tys. zł,
- Wartość firmy oszacowana na 33 279 tys. zł.

Wyżej wymienione pozycje: wartość firmy, marka „Polbank” oraz relacje z klientami zostały rozpoznane w sprawozdaniu finansowym w bieżącym okresie sprawozdawczym jako wartości niematerialne (por. nota 22. sprawozdania finansowego), wycena do wartości godziwej koryguje odpowiednio pozycję „Kredyty i pożyczki udzielone klientom”.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Bank przeprowadził test na utratę wartości wartości firmy oraz marki „Polbank”; nie wykazał on potrzeby utworzenia odpisu aktualizującego (por. nota 4.2.32.3. sprawozdania finansowego).

Celem transakcji było stworzenie dużej, uniwersalnej, silnej kapitałowo instytucji, będącej w stanie sprostać konkurencji i zapewnić swoim klientom nowoczesne produkty oraz odpowiedni poziom usług, odzwierciedlające wyjątkową reputację marki Raiffeisen w skali międzynarodowej i wysoką rozpoznawalność Polbanku na lokalnym rynku. W efekcie transakcji powstał Bank oferujący pełny zakres produktów i usług dla wszystkich segmentów, dysponujący bazą około 900 tysięcy klientów i siecią około 400 placówek w 150 najważniejszych miastach Polski.

Przejęte należności i inne aktywa finansowe na dzień połączenia (tj. 30 kwietnia 2012 roku) miały następujące charakterystyki:

30 kwietnia 2012	Wartość godziwa należności	Wartość kontraktowa należności brutto	Przewidywana wartość przepływów kontraktowych, które nie zostaną uzyskane
Klasy należności			
Należności od banków	465 473	465 473	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20 129 383	22 012 048	-1 785 774
Dłużnicy różni	44 815	48 262	-3 448

Rezerwy stanowiące zobowiązania warunkowe jednostki włączanej do Banku (które stanowią bieżące zobowiązanie wynikające ze zdarzeń przeszłych, a których wartość godziwa może być wiarygodnie oszacowana) zostały ujęte na dzień połączenia (tj. 30 kwietnia 2012 roku) w sprawozdaniu Banku. Rezerwy te miały następujące charakterystyki:

Noty do sprawozdania finansowego (cd.)

30 kwietnia 2012	Istota zobowiązania	Przewidywane terminy i potencjalne niezdyskontowane wartości wypływów korzyści ekonomicznych z Banku	Wartość rezerwy na 30 kwietnia 2012
Zobowiązanie warunkowe			
Zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym	Niewykorzystane linie kredytowe, kredyty w rachunku overdraft, niewykorzystane transze etc.	do roku	296 511
		powyżej roku	880 632
Zobowiązania pozabilansowe o charakterze gwarancyjnym	Gwarancje finansowe	do roku	28 546
		powyżej roku	6 352
			4 767
			0

Powyższe zobowiązania warunkowe wynikają z umów zawartych przez Polbank z klientami. Kwota oraz czas realizacji określone zostały w tych umowach.

W okresie od daty połączenia (tj. 30 kwietnia 2012 roku) do dnia bilansowego (tj. 31 grudnia 2012 roku) nastąpiły następujące zmiany w wartościach ww. rezerw:

- zwiększenia wynikające z zawiązania rezerw lub ze wzrostu w czasie wynikającego ze zmiany stopy dyskontującej na łączną kwotę 3 807 tys. zł,
- zmniejszenia wynikające z wykorzystania rezerw na łączną kwotę 0 tys. zł,
- zmniejszenia wynikające z rozwiązania rezerw na łączną kwotę 4 868 tys. zł.

W efekcie tych zmian wartość tych rezerw na 31 grudnia 2012 roku wyniosła 3 707 tys. zł.

Ze względu na fakt, iż Polbank nie sporządził sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2011 roku, nie jest możliwe określenie jakie przychody i jaki wynik finansowy Polbanku należałoby ująć w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2012 roku, gdyby transakcja połączenia nastąpiła z dniem 1 stycznia 2012 roku.

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat

6. Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek	2012	2011
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych bankom	70 567	42 459
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 687 174	1 079 865
Z tytułu aktywów finansowych wyznaczonych do wyceny do wartości godziwej	420 595	217 628
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	5 779	1 770
Z tytułu instrumentów reverse repo	0	160
Z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych	27 753	16 151
Razem	2 211 868	1 358 033
Koszty z tytułu odsetek		
Z tytułu depozytów bankowych	-86 789	-27 563
Z tytułu depozytów klientów	-1 218 607	-529 040
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	-5 670	-5 773
Z tytułu instrumentów repo	-659	-10 978
Z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (w tym podporządkowanych)	-106 219	-104 515
Razem	-1 417 944	-677 869
Wynik z tytułu odsetek (w tym):	793 924	680 164
Całkowite przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 785 494	1 138 635
Całkowite koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-1 412 274	-672 096

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat (cd.)

7. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

2012	Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia							Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	Wpływ na wynik finansowy okresu
		Zmiany z tytułu nabycia Polbanku	Utworzenie odpisów aktualizujących w okresie	Różnice kursowe	Spisania aktywów	Rozwiązanie odpisów	Reklasyfikacja	Inne zmiany	Sprzedaż wierzytelności	Różnice kursowe		
Odpisy na należności tworzone indywidualnie												
Należności od klientów indywidualnych	122 665	181 102	230 865	-1 707	-433	-121 204	5 983	0	-38 554	-4 011	374 706	-109 661
Należności od klientów mikro	70 671	59 708	105 978	-4	0	-52 781	124 520	0	-35 926	-486	271 679	-53 197
Należności od dużych przedsiębiorstw	401 615	10 757	256 597	-10 552	-21 925	-101 744	10 343	0	0	0	545 090	-154 853
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	44 225	123 295	83 280	-596	-3 503	-49 969	-140 846	0	0	-1 953	53 931	-33 311
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	14 280	0	22 862	-450	0	-13 994	0	0	0	0	22 698	-8 868
Razem	653 456	374 862	699 582	-13 311	-25 860	-339 693	0	0	-74 480	-6 450	1 268 105	-359 889
Odpisy na należności tworzone grupowo (w tym: IBNI)												
Należności od banków	46	0	154	-2	0	-28	0	0	0	0	170	-126
Należności od klientów indywidualnych	19 930	1 151 488	219 375	-487	0	-153 378	0	-847	0	-3 804	1 232 277	-65 997
Należności od klientów mikro	13 222	239 126	196 840	-6	0	-131 974	17 662	3 268	0	-729	337 410	-64 866
Należności od dużych przedsiębiorstw	30 664	0	20 200	-825	0	-11 943	306	-343	0	0	38 060	-8 257
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	2 845	20 299	15 534	-29	0	-16 428	-17 967	106	0	-1 887	2 472	894
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	227	0	0	227	0
Pozycje pozabilansowe	9 434	4 767	9 388	-104	0	-11 351	0	0	0	0	12 134	1 963
Razem	76 141	1 415 680	461 493	-1 453	0	-325 103	0	2 410	0	-6 420	1 622 750	-136 390
Odpisy razem	729 597	1 790 542	1 161 074	-14 764	-25 860	-664 795	0	2 410	-74 480	-12 870	2 890 855	-496 279

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat (cd.)

2011	Wartość odpisów aktualizujących na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia				Wartość odpisów aktualizujących na koniec okresu	Wpływ na wynik finansowy okresu	
		Utworzenie odpisów aktualizujących w okresie	Różnice kursowe	Spisania aktywów	Rozwiązanie odpisów	Reklasyfikacja	Sprzedaż wierzytelności			Różnice kursowe
Odpisy na należności tworzone indywidualnie										
Należności od klientów indywidualnych	134 401	148 362	2 805	-874	-50 000	-17 686	-94 343	0	122 665	-98 362
Należności od klientów mikro	72 044	41 888	1 732	0	-46 340	1 347	0	0	70 671	4 452
Należności od dużych przedsiębiorstw	316 629	204 216	10 041	-21 799	-116 201	8 729	0	0	401 615	-88 015
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	34 562	19 526	1 084	0	-10 357	-590	0	0	44 225	-9 169
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	11 285	9 337	350	0	-6 692	0	0	0	14 280	-2 645
Razem	568 921	423 329	16 012	-22 673	-229 590	-8 200	-94 343	0	653 456	-193 739
Odpisy na należności tworzone grupowo (w tym: IBNI)										
Należności od banków	0	46	0	0	0	0	0	0	46	-46
Należności od klientów indywidualnych	5 410	1 775	432	0	0	12 313	0	0	19 930	-1 775
Należności od klientów mikro	12 842	0	380	0	0	0	0	0	13 222	0
Należności od dużych przedsiębiorstw	31 571	2 542	748	0	-84	-4 113	0	0	30 664	-2 458
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	2 591	181	73	0	0	0	0	0	2 845	-181
Należności od sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	6 313	3 398	231	0	-508	0	0	0	9 434	-2 890
Razem	58 727	7 942	1 864	0	-592	8 200	0	0	76 141	-7 350
Odpisy razem	627 648	431 271	17 876	-22 673	-230 182	0	-94 343	0	729 597	-201 089

Zarówno w 2012 roku, jak i w 2011 roku na pozostałych klasach aktywów finansowych nie stwierdzono utraty wartości.

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat (cd.)

8. Przychody i koszty z tytułu prowizji i opłat

Przychody z tytułu prowizji i opłat	2012	2011
Z tytułu działalności kredytowej	44 114	29 985
Z tytułu obsługi środków pieniężnych	21 704	23 756
Z tytułu działalności powierniczej	13 238	13 639
Z tytułu przelewów i innych transakcji płatniczych	137 633	90 054
Z tytułu zobowiązań gwarancyjnych	21 591	21 265
Z tytułu wpłat gotówkowych	14 030	16 194
Z tytułu obsługi i prowadzenia rachunków bankowych	51 000	35 770
Z tytułu obsługi akredytyw i inkasa dokumentowego	7 709	7 811
Z tytułu pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	26 523	3 918
Pozostałe, w tym:	36 827	35 323
Z tytułu dystrybucji Otwartych Funduszy Inwestycyjnych	4 152	5 946
Z tytułu przygotowywania dokumentacji bankowej na zlecenie klientów	5 087	5 312
Razem	374 369	277 715
Koszty z tytułu prowizji i opłat	2012	2011
Z tytułu uiszczonych opłat maklerskich (w tym z tytułu działalności powierniczej)	-2 485	-2 651
Z tytułu kart płatniczych	-27 712	-5 433
Z tytułu usług akwizycyjnych	-2 658	-4 853
Z tytułu obsługi operacji banknotowych	-14 235	-16 070
Płacone instytucjom rozliczeniowym	-15 481	-16 878
Pozostałe, w tym:	-35 084	-6 619
Opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	-880	-3 048
Koszty transportu i ochrony gotówki	-7 926	0
Koszty wydruku i wysyłki wyciągów bankowych	-7 880	0
Koszty utrzymania bankomatów i terminali płatniczych	-9 618	0
Razem	-97 655	-52 504
Wynik z tytułu prowizji i opłat (w tym):	276 714	225 211
Całkowite przychody prowizyjne dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	361 130	264 076
Całkowite koszty prowizyjne dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-95 171	-49 853

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat (cd.)

9. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	2012	2011
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych	354 665	79 355
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową	25 935	18 008
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych, w tym:	8 254	3 284
Desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	105	-34
Przeznaczone do obrotu	875	0
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach kapitałowych	30	-44
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	388 884	100 603
Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	2012	2011
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	6 895	9 718
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	-6 315	-10 027
Razem wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	580	-309
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	389 464	100 294

„Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych” zawiera zyski i straty na kontraktach swap, forward i opcjach, z wyjątkiem wydzielonego komponentu walutowego, stanowiącego różnicę kursową. „Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową” zawiera zyski i straty na kontraktach IRS oraz CIRS. Więcej informacji na temat instrumentów pochodnych zaprezentowano w nocie 16.

Zyski i straty na sprzedaży oraz wycena aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, niebędących instrumentami pochodnymi, prezentowane są w pozycji „Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych”.

Dodatkowe informacje na temat instrumentów finansowych zabezpieczanych i zabezpieczających zaprezentowano w nocie 17.

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat (cd.)

10. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany	2012	2011
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane wynikające z komponentu walutowego wyceny instrumentów pochodnych	51 126	86 363
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane netto z wyceny pozostałych aktywów i pasywów	163 015	199 020
Razem wynik z pozycji wymiany	214 141	285 383

Pozycja „Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane wynikające z komponentu walutowego wyceny instrumentów pochodnych” zawiera poza komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych zrealizowany wynik na transakcjach spot.

Pozycja „Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane netto z wyceny pozostałych aktywów i pasywów” zawiera zyski i straty z rewaluacji aktywów i pasywów nominowanych w walucie obcej,

11. Ogólne koszty administracyjne

11.1.1. Wynagrodzenia

Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	2012	2011
Wynagrodzenia	-436 805	-280 047
Koszty ubezpieczeń społecznych, w tym:	-68 126	-38 458
ubezpieczenie emerytalne i rentowe	-68 126	-38 458
Koszty programów jubileuszowych	-11 398	-11 468
Pozostałe świadczenia pracownicze	-20 423	-16 890
Razem	-536 752	-346 863

11.1.2. Pozostałe ogólne koszty administracyjne

Pozostałe ogólne koszty administracyjne	2012	2011
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-164 561	-80 466
w tym koszty rat leasingowych	-122 713	-59 366
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	-145 266	-71 476
Koszty marketingu	-44 086	-23 566
Koszty szkoleń	-13 697	-12 761
Koszty pozostałych rat leasingowych	-14 401	-9 421
Koszty usług konsultingowych	-59 381	-45 965
Pozostałe koszty rzeczowe	-84 503	-59 801
Koszty prowizji płaconych pośrednikom finansowym	-26 457	0
Składka i wpłaty na rzecz BFG	-34 900	-18 038
Amortyzacja	-116 699	-65 648
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-49 806	-26 620
Amortyzacja wartości niematerialnych	-66 893	-39 028
Razem	-703 951	-387 142

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat (cd.)

12. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	2012	2011
Przychody ze sprzedaży na działalności niebankowej	14 308	5 289
Przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw	6 457	672
Wynik z tytułu sprzedaży składników majątku trwałego	1 769	90
Przychody z tytułu odzysków na aktywach spisanych przez Bank	8 302	11 498
Przychody uzyskane ze sprzedaży wierzytelności Banku	8 567	7 760
Pozostałe przychody operacyjne – inne	3 416	10 784
Razem	42 819	36 093

Pozostałe koszty operacyjne	2012	2011
Koszty z tytułu działalności niebankowej	-4 482	0
Koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw	-2 288	-2 016
Koszty z tytułu utraty wartości majątku trwałego	-18 148	0
Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	-9 553	-3 203
Koszty windykacji	-22 951	-8 960
Pozostałe koszty operacyjne – inne	-7 204	-5 496
Razem	-64 626	-19 675

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat (cd.)

13. Podatek dochodowy

ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2012 ROKU	STAN NA POZATEK OKRESU			ZMIANA Z TYTUŁU NABYCIA POLBANKU			POZOSTAŁE ZMIANY			STAN NA KONIEC OKRESU		
	Podatek odroczony	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Rachunek zysków i strat	Korekta podatku odroczonego z tytułu rozpoznania wartości firmy	Pozostałe dochody całkowite	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Podatek odroczony	Rachunek zysków i strat	Korekta podatku odroczonego z tytułu rozpoznania wartości firmy	Pozostałe dochody całkowite
Aktywa z tytułu podatku odroczonego												
Odsetki naliczone do zaplacen (koszt), z tego:	10 685	10 685	0	17 017	0	0	2 977	0	30 679	30 679	0	0
Odsetki od depozytów	10 036	10 036	0	16 253	0	0	3 742	0	30 031	30 031	0	0
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	649	649	0	763	0	0	-764	0	648	648	0	0
Dyskonto od papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (bez komponentu walutowego), papierów wartościowych	16 119	16 119	0	-5 685	0	0	19 929	0	30 364	30 364	0	0
Ujemne różnice kursowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	14 546	14 546	0	16 634	0	0	-2 843	0	28 337	28 337	0	0
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nie uznane za koszty uzyskania przychodów	44 935	44 935	0	312 139	0	0	9 212	0	366 285	366 285	0	0
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe rezerwy	0	0	0	27	0	0	28	0	55	55	0	0
Koszty do zaplacen	20 992	20 992	0	17 217	0	0	17 673	0	55 882	55 882	0	0
Pozostałe aktywa	1 270	1 270	0	12	18 097	0	-157	0	19 222	1 770	17 452	0
Strata podatkowa do rozliczenia w okresach przyszłych	0	0	0	144	0	0	-144	0	0	0	0	0
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	108 547	108 547	0	357 505	18 097	0	46 675	0	530 824	513 372	17 452	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego												
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	8 763	8 763	0	27 020	0	0	-1 856	0	33 927	33 927	0	0
Odsetki od kredytów	4 455	4 455	0	23 260	0	0	-1 099	0	26 616	26 616	0	0
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	3 978	3 978	0	3 760	0	0	-817	0	6 921	6 921	0	0
Dyskonto od papierów wartościowych	330	330	0	0	0	0	60	0	390	390	0	0
Wycena obligacji i finansowania	0	0	0	710	0	0	-710	0	0	0	0	0
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (bez komponentu walutowego), papierów wartościowych	23 456	23 456	0	-7 852	0	0	26 043	122	41 769	41 647	0	122
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	6 725	6 725	0	58 658	0	0	-6 315	0	59 068	59 068	0	0
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	20 154	20 154	0	8 041	0	0	-4 650	0	23 545	23 545	0	0
Pozostałe rezerwy	0	0	0	634	51 376	0	-1 022	0	50 989	509	50 479	0
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	59 098	59 098	0	87 211	51 376	0	11 490	122	209 297	158 696	50 479	122
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	49 449	49 449	0	270 294	-33 279	0	35 185	-122	321 527	354 677	-33 027	-122
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	49 449	49 449	0	270 294	-33 279	0	35 185	-122	321 527	354 677	-33 027	-122
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat (cd.)

ZMIANY RÓŻNIC PRZEJŚCIOWYCH W CIĄGU 2011 ROKU	STAN NA POCZĄTEK OKRESU			POZOSTAŁE ZMIANY			STAN NA KONIEC OKRESU		
	Podatek odroczony	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	Podatek odroczony	Rachunek zysków i strat	Pozostałe dochody całkowite	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego									
Odsetki naliczone do zaplacenienia (koszt), z tego:	8 438	8 438	0	2 247	0	10 685	10 685	0	
Odsetki od depozytów	8 003	8 003	0	2 033	0	10 036	10 036	0	
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	435	435	0	214	0	649	649	0	
Dyskonto od papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (bez komponentu walutowego), papierów wartościowych	67 291	67 291	0	-51 172	0	16 119	16 119	0	
Ujemne różnice kursowe	0	0	0	0	0	0	0	0	
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	14 677	14 677	0	-131	0	14 546	14 546	0	
Odpisy aktualizujące wartość kredytów nie uznane za koszty uzyskania przychodów	35 542	35 542	0	9 393	0	44 935	44 935	0	
Różnice z tytułu wyceny bilansowej i podatkowej umów leasingowych	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pozostałe rezerwy	1 617	1 617	0	-1 617	0	0	0	0	
Koszty do zaplacenienia	18 233	18 233	0	2 759	0	20 992	20 992	0	
Pozostałe aktywa	1 595	1 595	0	-325	0	1 270	1 270	0	
Strata podatkowa do rozliczenia w okresach przyszłych	0	0	0	0	0	0	0	0	
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	147 393	147 393	0	-38 846	0	108 547	108 547	0	
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego									
Odsetki naliczone do otrzymania (przychód), z tego:	8 015	8 015	0	748	0	8 763	8 763	0	
Odsetki od kredytów	3 499	3 499	0	956	0	4 455	4 455	0	
Odsetki od papierów wartościowych i instrumentów pochodnych	2 450	2 450	0	1 528	0	3 978	3 978	0	
Dyskonto od papierów wartościowych	2 066	2 066	0	-1 736	0	330	330	0	
Wycena obligacji i finansowania	0	0	0	0	0	0	0	0	
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (bez komponentu walutowego), papierów wartościowych	69 861	69 861	0	-46 405	0	23 456	23 456	0	
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	7 911	7 911	0	-1 186	0	6 725	6 725	0	
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	26 079	26 079	0	-5 925	0	20 154	20 154	0	
Pozostałe rezerwy	0	0	0	0	0	0	0	0	
Zobowiązanie brutto z tytułu podatku odroczonego	111 866	111 866	0	-52 768	0	59 098	59 098	0	
Obciążenie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35 527	35 527	0	13 922	0	49 449	49 449	0	
Aktywa netto z tytułu podatku odroczonego	35 527	35 527	0	13 922	0	49 449	49 449	0	
Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	0	0	0	0	0	0	0	0	

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat (cd.)

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej	2012	2011
Zysk brutto	-73 936	380 283
Podatek dochodowy bieżący według krajowej stawki podatku od zysku brutto (19%)	-14 048	72 254
Wpływ na podatek kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	11 113	7 961
Wpływ na podatek przychodów niepodlegających opodatkowaniu, w tym: przychodów z tytułu dywidend	-2 238	-1 502
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	-5 173	78 713

Uzgodnienie podatku odniesionego do rachunku zysków i strat	2012	2011
Podatek dochodowy bieżący	30 018	86 041
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	-6	6 594
Podatek odroczony:	-35 185	-13 922
Powstanie i odwrócenie się różnic	-35 185	-13 922
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	-5 173	78 713

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej

14. Kasa i środki w Banku Centralnym

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Środki pieniężne w kasie	1 315 177	438 066
Środki w banku centralnym poza rezerwami obowiązkowymi	684 924	112 205
Rezerwy obowiązkowe w banku centralnym	1 099 841	572 969
Razem	3 099 942	1 123 240

Bank może wykorzystywać w ciągu dnia środki na rachunkach rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych na podstawie dyspozycji złożonej do Narodowego Banku Polskiego. Bank musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w odpowiedniej wysokości wynikającej z deklaracji rezerwy obowiązkowej. Deklarowana rezerwa obowiązkowa do utrzymywania w grudniu 2012 roku wynosiła: 1 162 872 tys. zł, w grudniu 2011 roku wynosiła: 665 482 tys. zł. Środki te są oprocentowane w wysokości 0,9 stopy redyskontowej weksli w NBP. Na dzień 31 grudnia 2012 roku oprocentowanie to wynosiło 4,05% (na dzień 31 grudnia 2011 roku 4,275%).

15. Należności od banków

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Depozyty zabezpieczające	110 668	118 447
Środki na rachunkach bieżących	83 262	57 246
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	45 147	46 741
Lokaty w innych bankach	4 193	36 834
Należności od banków brutto:	243 270	259 268
Odpisy z tytułu utraty wartości	-170	-46
Należności od banków netto:	243 100	259 222

Należności od banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku całość salda pozycji „Kredyty i pożyczki udzielone bankom” oraz pozycji „Lokaty w innych bankach” stanowiły należności o zmiennej stopie procentowej, analogicznie w 2011 roku. Średnie oprocentowanie lokat w innych bankach oraz kredytów udzielonych innym bankom w 2012 roku wynosiło 4,37%. Kwota należności długoterminowych od banków na koniec 2012 roku wynosiła 37 865 tys. zł (44 056 tys. zł na koniec 2011 roku)

Według stanu na 31 grudnia 2011 oraz 2012 roku wartość papierów wartościowych stanowiących zabezpieczenie udzielonych kredytów wynosiła 5 000 tys. zł.

Zasady ewidencji transakcji z przyrzeczeniem odkupu opisano w punkcie 2.1.10. Zarówno na koniec roku 2012 jak i na koniec 2011 roku nie wystąpiły transakcje typu: „sell buy back” i „buy sell back”.

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

16. Pochodne instrumenty finansowe i instrumenty wbudowane

16.1.1. Pochodne instrumenty finansowe

Bank wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia, jak również na potrzeby niezwiązane z rachunkowością zabezpieczeń:

- walutowe transakcje terminowe,
- opcje walutowe,
- instrumenty stóp procentowych.

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące niezrealizowane transakcje spot.

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych).

Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap w przypadku tych transakcji nie następuje zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Banku stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Bank ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za narażenie na ryzyko walutowe lub ryzyko zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Bankiem a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Bank jest narażony na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu nie pokazują, jaki jest stopień narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom.

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

	31 grudnia 2012			31 grudnia 2011		
	Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe		Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania		Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowych w portfelu handlowym						
Walutowe kontrakty (fx swap if fx forward)	20 025 492	332 667	220 205	27 510 283	507 194	372 077
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagieldowym	659 092	5 803	5 808	647 472	5 142	5 152
Razem walutowe instrumenty pochodne	20 684 584	338 470	226 013	28 157 755	512 336	377 229
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	2 851 509	112 635	116 624	2 186 530	76 283	80 001
Forward Rate Agreement (FRA)	300 000	0	734	0	0	0
Razem instrumenty pochodne dla stóp procentowych	3 151 509	112 635	117 358	2 186 530	76 283	80 001
Razem	23 836 093	451 105	343 371	30 344 285	588 619	457 230
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne						
Walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	1 364 300	21 626	1 492	0	0	0
Razem	1 364 300	21 626	1 492	0	0	0
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą						
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	138 180	0	23 287	0	0	16 879
Razem	138 180	0	23 287	0	0	16 879

Okolo 80% transakcji dokonywanych przez Bank to transakcje walutowe zawierane z innymi instytucjami finansowymi. Kierownictwo ustaliło limity na poszczególne instytucje finansowe, które określają wartość transakcji, jaka może być zawarta z jednym kontrahentem.

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

16.1.2. Instrumenty wbudowane

Do instrumentów wbudowanych Bank zalicza instrumenty pochodne wbudowane w produkty strukturyzowane. Instrumenty te oddzielane są od umowy zasadniczej i prezentowane w pozycji Pochodne instrumenty finansowe. Do instrumentów takich zaliczane są również obligacje zamienne na akcje (nota 18).

17. Rachunkowość zabezpieczeń

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia wartości godziwej udzielonego kredytu o stałej stopie procentowej. Instrumentem zabezpieczającym jest swap na stopę procentową, gdzie Bank płaci kupon oparty o stałą stopę procentową a otrzymuje kupon oparty o stopę zmienną.

Pod koniec grudnia 2005 roku Bank udzielił na okres 15 lat kredytu o stałej stopie procentowej w wartości nominalnej 45 mln EUR, zabezpieczając go transakcją swap na stopę procentową w wartości nominalnej 44,9 mln EUR. Wartość zmiany wyceny kredytu i transakcji zabezpieczającej według stanu na dzień 31 grudnia 2012 i 2011 roku zaprezentowano w poniższych tabelach. Informacje na temat części nieefektywnej zabezpieczenia odniesionej do wyniku finansowego prezentuje nota 9.

	Wartość nominalna	Zyski i straty z wyceny
31 grudnia 2012		
Instrument zabezpieczany	138 199	6 895
Instrument zabezpieczający	138 180	-6 315
31 grudnia 2011		
Instrument zabezpieczany	156 313	9 718
Instrument zabezpieczający	156 271	-10 027

Bank stosuje także rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat opartych o zmienną stopę WIBOR, wynikającej z ryzyka zmiany stóp procentowych oraz ryzyka kursowego. Instrumentem zabezpieczającym jest walutowy swap na stopę procentową, gdzie Bank płaci kupon oparty o stopę CHF LIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF oraz złotych polskich.

Wartości nominalne i godziwe instrumentów pochodnych zabezpieczających:

	Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania
31 grudnia 2012			
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge)			
walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	1 364 300	21 626	1 491

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kwoty rozpoznane w rachunku wyników i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) w 2012 roku prezentuje poniższe zestawienie.

Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie - brutto)	645
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	5 167
Nieefektywa część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku wyników.	0

Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych w 2011 roku.

18. Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Obligacje i bony wyemitowane przez Skarb Państwa	385 599	361 248
Obligacje zamienne na akcje	90 958	94 056
Inne aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej	8 287 065	5 862 167
Razem	8 763 622	6 317 471

Aktywa finansowe wyznaczone jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przy początkowym ujęciu	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Obligacje wyemitowane przez pozostałe podmioty - obligacje korporacyjne	59 529	28 671
Razem	59 529	28 671

Instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są oprocentowane w oparciu o zmienne rynkowe stopy procentowe. Dodatkowe informacje na temat pochodnych instrumentów finansowych prezentuje nota 16.

W pozycji „Inne aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej” zaprezentowano papiery wartościowe wykorzystywane jako element służący regulacji płynności Banku. W ramach tych pozycji następuje realizacja krótkoterminowych zysków ze sprzedaży tych instrumentów. Całość salda stanowią bony pieniężne NBP.

Obligacje zamienne na akcje stanowią złożony instrument finansowy, którego wartości godziwej nie można na dzień bilansowy rzetelnie określić. Instrument pochodny wbudowany w obligację oparty jest na nienotowanym instrumencie kapitałowym, którego wartość godziwa również nie jest możliwa do rzetelnego ustalenia.

W związku z powyższym, zgodnie z pkt. C11 „Wskazówek implementacyjnych MSR 39”, cały instrument jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu i wyceniany według zamortyzowanego kosztu pomniejszonego o utratę wartości. Odsetki naliczone od tych obligacji wyniosły 3 900 tys. zł według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz 4 130 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 roku. Realizacja aktywa nastąpi poprzez wykup obligacji. Bank nie przewiduje wykorzystania opcji zamiany na akcje.

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kwota należności długoterminowych z tytułu instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej na koniec 2012 roku wynosiła 387 263 tys. zł (249 503 tys. zł na koniec 2011 roku).

19. Inwestycyjne papiery wartościowe

2012	Stan na 1 stycznia	Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	Zwiększenia (zakupy)	Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	Różnice kursowe	Utrata wartości	Stan na 31 grudnia
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności							
Obligacje skarbowe	540 153	0	1 056	0	0	0	541 209
Razem utrzymywane do terminu zapadalności	540 153	0	1 056	0	0	0	541 209
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							
Udziały kapitałowe	27 083	0	0	0	-16	0	27 067
Razem dostępne do sprzedaży	27 083	0	0	0	-16	0	27 067
Razem	567 236	0	1 056	0	-16	0	568 276

2011	Stan na 1 stycznia	Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	Zwiększenia (zakupy)	Zmniejszenia (sprzedaż i wykup)	Różnice kursowe	Utrata wartości	Stan na 31 grudnia
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności							
Obligacje skarbowe	199 260	0	340 893	0	0	0	540 153
Razem utrzymywane do terminu zapadalności	199 260	0	340 893	0	0	0	540 153
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							
Udziały kapitałowe	27 121	0	0	-50	12	0	27 083
Razem dostępne do sprzedaży	27 121	0	0	-50	12	0	27 083
Razem	226 381	0	340 893	-50	12	0	567 236

Informacje na temat wartości godziwej inwestycyjnych papierów wartościowych prezentuje nota 37. Na dzień 31 grudnia 2012 oraz 2011 roku nie utworzono dodatkowych odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych. W księgach Banku uwzględniony jest łączny odpis w kwocie 12 200 tys. zł.

Kwota należności długoterminowych z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych na koniec 2012 roku wynosiła 538 262 tys. zł (567 236 tys. zł na koniec 2011 roku)

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury podmiotowej	31 grudnia 2012			31 grudnia 2011		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Klienci indywidualni	21 363 003	1 606 982	19 756 021	3 955 741	142 595	3 813 146
Klienci mikro	3 594 835	609 089	2 985 746	811 729	83 893	727 836
Duże przedsiębiorstwa	12 125 692	583 150	11 542 542	13 003 525	432 279	12 571 247
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 018 266	56 404	961 862	1 142 188	47 069	1 095 119
Sektor publiczny	46 436	227	46 209	148 242	0	148 242
Razem	38 148 232	2 855 852	35 292 380	19 061 425	705 836	18 355 589

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej							
31 grudnia 2012							
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNI	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	19 557 346	110 358	581 144	374 706	1 224 513	1 121 919	19 756 021
Należności od klientów mikro	2 814 177	54 376	476 530	271 679	304 128	283 034	2 985 746
Należności od dużych przedsiębiorstw	11 018 963	38 060	1 106 729	545 090	0	0	11 542 541
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	948 125	2 351	70 012	53 931	129	121	961 862
Należności od sektora publicznego	46 436	227	0	0	0	0	46 209
Razem	34 385 047	205 372	2 234 415	1 245 406	1 528 770	1 405 074	35 292 381

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej							
31 grudnia 2011							
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNI	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	3 806 360	19 930	149 381	122 665	0	0	3 813 146
Należności od klientów mikro	729 844	13 222	81 885	70 671	0	0	727 836
Należności od dużych przedsiębiorstw	12 030 186	30 664	973 339	401 615	0	0	12 571 246
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 079 392	2 845	62 796	44 224	0	0	1 095 119
Należności od sektora publicznego	148 242	0	0	0	0	0	148 242
Razem	17 794 024	66 661	1 267 401	639 175	0	0	18 355 589

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Kwota należności długoterminowych z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom na koniec 2012 roku wynosiła 27 409 932 tys. zł (12 207 144 tys. zł na koniec 2011 roku).

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Informacje na temat bilansowej wartości odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom, prezentuje nota 7.

21. Inwestycje w jednostkach zależnych

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	112 687	112 687
Poldystrybcja Sp. z o.o	25 500	0
Leasing Poland Sp. z o.o	14 600	0
Raiffeisen Financial Services	1 798	1 798
Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o.	750	0
EFG Property Services Sp. z o.o.(w likwidacji)	500	0
Razem:	155 835	114 485

W spółce Raiffeisen-Leasing Polska S.A., Bank posiada 50 % udziałów, jednak jako jednostka dominująca pomimo, iż nie dysponuje więcej niż połową praw głosu w jednostce zależnej, sprawuje nad nią kontrolę z uwagi na posiadanie zdolności do kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki, przejawiającą się w dążeniu do uzyskania efektu synergii w działaniu obydwu podmiotów w szczególności poprzez:

- ścisłą współpracę w procesie zarządzania ryzykiem,
- ustalaniu wspólnych kanałów dystrybucji dla produktów oferowanych przez Grupę,
- ustalaniu oferty produktowej skierowanej do klientów zarówno Banku jak i Spółki,
- ustaleniu wspólnej polityki rachunkowości i polityki podatkowej szczególnie w odniesieniu do znaczących transakcji finansowych.

W sprawozdaniu skonsolidowanym spółka Raiffeisen-Leasing Polska S.A. objęta jest konsolidacją metodą pełną.

Najważniejsze informacje na temat jednostek zależnych podlegających konsolidacji prezentuje poniższa tabela:

Nazwa jednostki zależnej	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk netto	Udział (%)
31 grudnia 2012						
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	Polska	4 894 272	4 360 111	459 189	74 666	50
Poldystrybcja Sp. z o.o.	Polska	32 193	583	30 626	6 275	100
31 grudnia 2011						
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	Polska	5 704 697	5 223 982	365 602	22 401	50

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

22. Wartości niematerialne

2012	Wartość firmy	Marka „Polbank”	Relacje z klientami	Oprogramowanie komputerowe	Oprogramowanie komputerowe w budowie	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO							
Stan na 1 stycznia	0	0	0	323 081	33 238	2 891	359 210
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	33 279	200 000	70 400	206 931	18 185	26 329	555 124
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	33 279	200 000	70 400	153 897	16 195	0	473 771
Zwiększenie bezpośrednie w ciągu roku	0	0	0	4 307	50 717	26 329	81 353
Przejęcie do użytkowania	0	0	0	48 727	-48 727	0	0
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	0	0	0	-7 814	-5 422	0	-13 236
Stan na 31 grudnia	33 279	200 000	70 400	522 198	46 001	29 220	901 098
UMORZENIE							
Stan na 1 stycznia	0	0	0	179 243	0	0	179 243
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	0	0	0	66 047	0	0	66 047
Amortyzacja okresu	0	0	4 723	62 526	0	0	67 249
Zmniejszenia w ciągu roku	0	0	0	-3 048	0	0	-3 048
Stan na 31 grudnia	0	0	4 723	304 768	0	0	309 491
ODPISY AKTUALIZUJĄCE							
Stan na początek okresu	0	0	0	0	0	0	0
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	0	0	0	-2 701	0	0	-2 701
Zwiększenia	0	0	0	-3 609	0	0	-3 609
Zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	0
Stan na koniec okresu	0	0	0	-6 310	0	0	-6 310
WARTOŚĆ NETTO							
Stan na 1 stycznia	0	0	0	143 838	33 238	2 891	179 967
Stan na 31 grudnia	33 279	200 000	65 677	211 120	46 001	29 220	585 297

W 2012 roku i 2011 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do wartości niematerialnych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Bank zalicza do wartości niematerialnych wartość firmy, markę „Polbank” i relacje z klientami, które zostały rozpoznane w wyniku transakcji połączenia z Polbankiem (szczegóły ujęto w nocie 5. sprawozdania finansowego).

Marka „Polbank”, posiada nieokreślony okres użytkowania, w związku z tym, zgodnie z MSR 38.107, nie jest amortyzowana, natomiast podlega corocznym testom na utratę wartości. Na dzień 31 grudnia 2012 roku Bank przeprowadził test na utratę wartości wartości marki „Polbank” – nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisu aktualizującego z tego tytułu (por. informacje w nocie 4.2.3. sprawozdania finansowego).

Test na utratę wartości marki „Polbank” oraz wartości firmy został opisany w nocie 4.4.

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Relacje z klientami są amortyzowane w okresie 10 lat, oraz podlegają okresowym testom na utratę wartości (por. nota 2.1.15.1.2. sprawozdania finansowego).

Inna istotną pozycję wartości niematerialnych stanowi główny system operacyjny. Wartość początkowa inwestycji wynosiła 103.492 tys. zł, bieżąca wartość inwestycji wynosi 17.201 tys. zł, pozostały okres amortyzacji wynosi 2 lata. Jeżeli okres amortyzacji zostałby skrócony o 1 rok, to bieżąca wartość inwestycji wynosiłaby 12.901 tys. zł.

2011	Oprogramowanie komputerowe	Oprogramowanie komputerowe w budowie	Zaliczki na wartości niematerialne	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO				
Stan na 1 stycznia	290 614	37 922	3 794	332 330
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	37 222	-2 659	-903	33 660
Zwiększenie bezpośrednie w ciągu roku	5 651	28 970	-903	33 718
Przejęcie do użytkowania	31 571	-31 629	0	-58
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	-4 755	-2 025	0	-6 780
Stan na 31 grudnia	323 081	33 238	2 891	359 210
UMORZENIE				
Stan na 1 stycznia	144 152	0	0	144 152
Amortyzacja okresu	39 648	0	0	39 648
Zmniejszenia w ciągu roku	-4 557	0	0	-4 557
Stan na 31 grudnia	179 243	0	0	179 243
ODPISY AKTUALIZUJĄCE				
Stan na początek okresu	0	0	0	0
Zwiększenia	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	0	0
Stan na koniec okresu	0	0	0	0
WARTOŚĆ NETTO				
Stan na 1 stycznia	146 462	37 922	3 794	188 178
Stan na 31 grudnia	143 838	33 238	2 891	179 967

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

23. Rzeczowe aktywa trwałe

2012	Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO							
Stan na 1 stycznia	123 827	141 528	101	9 682	1 593	173	276 904
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	153 048	138 589	0	31 358	23 974	5 796	352 765
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	136 307	124 994	0	28 556	1 170	0	291 027
Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	16 402	6 373	0	2 706	30 500	5 796	61 777
Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji	339	7 222	0	96	-7 696	0	-39
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	-11 613	-11 240	-101	-2 157	-665	0	-25 776
Stan na 31 grudnia	265 262	268 877	0	38 883	24 902	5 969	603 893
UMORZENIE							
Stan na 1 stycznia	89 342	111 687	100	5 638	0	0	206 767
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	47 545	74 829	0	19 296	0	0	141 670
Amortyzacja okresu	20 998	24 865	0	3 589	0	0	49 452
Zmniejszenia w ciągu roku	-5 552	-10 173	-100	-1 539	0	0	-17 364
Stan na 31 grudnia	152 333	201 208	0	26 984	0	0	380 525
ODPISY AKTUALIZUJĄCE							
Stan na 1 stycznia	0	0	0	0	0	0	0
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	-1 722	-1 342	0	0	0	0	-3 064
Zwiększenia	-15 048	-2 379	0	-1 263	0	0	-18 690
Zmniejszenia	1 108	120	0	0	0	0	1 228
Stan na 31 grudnia	-15 662	-3 601	0	-1 263	0	0	-20 526
WARTOŚĆ NETTO							
Stan na 1 stycznia	34 485	29 841	1	4 044	1 593	173	70 137
Stan na 31 grudnia	97 267	64 068	0	10 636	24 902	5 969	202 842

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

2011	Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	Razem
WARTOŚĆ BRUTTO							
Stan na 1 stycznia	126 535	132 661	101	8 394	2 140	34	269 865
Zwiększenia stanu w ciągu roku, w tym:	3 457	16 197	0	2 050	-375	139	21 468
Zwiększenia bezpośrednie w ciągu roku	2 641	13 072	0	1 618	3 941	139	21 411
Przyjęcie do użytkowania lub zmiana klasyfikacji	816	3 125	0	432	-4 316	0	57
Zmniejszenia stanu w ciągu roku	-6 165	-7 330	0	-762	-172	0	-14 429
Stan na 31 grudnia	123 827	141 528	101	9 682	1 593	173	276 904
UMORZENIE							
Stan na 1 stycznia	78 659	108 445	100	5 869	0	0	193 073
Amortyzacja okresu	15 259	10 347	0	518	0	0	26 124
Zmniejszenia w ciągu roku	-4 576	-7 105	0	-749	0	0	-12 430
Stan na 31 grudnia	89 342	111 687	100	5 638	0	0	206 767
ODPISY AKTUALIZUJĄCE							
Stan na 1 stycznia	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	0
Stan na 31 grudnia	0	0	0	0	0	0	0
WARTOŚĆ NETTO							
Stan na 1 stycznia	47 876	24 216	1	2 525	2 140	34	76 792
Stan na 31 grudnia	34 485	29 841	1	4 044	1 593	173	70 137

W 2012 roku i 2011 roku nie występowały ograniczenia dotyczące tytułu prawnego do rzeczowych aktywów trwałych tytułem zabezpieczenia zobowiązań.

Bank według stanu na 31 grudnia 2012 roku i na 31 grudnia 2011 roku nie jest użytkownikiem obcych środków trwałych na podstawie umów leasingu finansowego.

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

24. Inne aktywa

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Aktywa finansowe brutto, w tym:		
Inkaso weksli i czeków	294	983
Dłużnicy różni	86 859	16 645
Rozrachunki z biurami maklerskimi – należności	960	221
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – należności	70 283	50 840
Aktywa finansowe brutto razem	158 396	68 689
Odpisy aktualizujące	-4 580	-417
Aktywa finansowe netto razem	153 816	68 272
Aktywa niefinansowe brutto, w tym:		
Koszty zapłacone z góry	38 526	37 276
Przychody do otrzymania	2 795	317
Aktywa przejęte za długi	84	14 546
Inne	2 833	0
Rozrachunki publiczno - prawne	61 332	0
Aktywa niefinansowe brutto razem	105 570	52 139
Odpisy aktualizujące	0	0
Aktywa niefinansowe netto razem	105 570	52 139
Razem	259 386	120 411

Kwota należności długoterminowych na koniec 2012 roku wynosiła 15 206 tys. zł (10 157 tys. zł w 2011 roku). Aktywa przejęte za długi ujmowane są w wartości godziwej.

Rozliczenia publiczno prawne zawierają przede wszystkim kwotę należności spornych z tytułu nadpłaconego podatku. Zdaniem Zarządu, potwierdzonego opiniami zewnętrznych doradców podatkowych, kwoty nadpłaconego podatku są w pełni odzyskiwalne.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość innych należności	2012	2011
Stan odpisu na dzień 1 stycznia	417	0
Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	3 040	0
Utworzenie odpisów na utratę wartości	2 826	417
Wykorzystanie odpisów	0	0
Odwrocenie odpisów na utratę wartości	-1 703	0
Stan odpisu na dzień 31 grudnia	4 580	417

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

25. Zobowiązania wobec banków

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Rachunki bieżące	813 589	438 526
Depozyty terminowe	3 602 907	406 914
Kredyty otrzymane	6 295 687	2 948 922
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0	0
Razem	10 712 183	3 794 362

Zobowiązania wobec banków wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec banków na koniec 2012 roku wynosiła 9 772 578 tys. zł (2 954 839 tys. zł na koniec 2011 roku).

26. Zobowiązania wobec klientów

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	16 866 128	6 646 504
Zobowiązania wobec klientów mikro	1 738 419	1 566 535
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstwa	10 968 996	9 396 588
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2 247 800	2 176 291
Zobowiązania wobec sektora publicznego	9 810	28 630
Razem	31 831 153	19 814 548
W tym:		
środki na rachunkach bieżących	13 875 995	5 470 363
naliczone odsetki	111 786	34 280

Zobowiązania wobec klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Kwota zobowiązań długoterminowych wobec klientów na koniec 2012 roku wynosiła 908 418 tys. zł (509 435 tys. zł na koniec 2011 roku).

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

27. Zobowiązania podporządkowane

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Pożyczka o wartości 270 milionów zł z terminem zapadalności w 2013 roku	273 718	273 519
Pożyczka o wartości 25 milionów EUR z terminem zapadalności w 2017 roku	102 493	110 816
Pożyczka o wartości 200 milionów CHF z terminem zapadalności w 2020 roku	684 231	0
Razem	1 060 442	384 335

Pożyczki podporządkowane są płatne przez Bank w terminie zapadalności. W 2012 oraz w 2011 roku Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań. Pożyczki nie są dodatkowo zabezpieczone.

Zgodnie z decyzjami Komisji Nadzoru Bankowego, Bank może zaliczać zobowiązania podporządkowane do funduszy własnych Banku, poza pożyczką o wartości 200 milionów CHF z terminem zapadalności w 2020 roku, która nie może być zaliczona do funduszy własnych Banku. Na użytek wyliczenia funduszy własnych Banku, kwoty stanowiące pożyczki podporządkowane zaliczane na poczet funduszy ulegają stopniowej amortyzacji zgodnie z regulacjami Nadzoru Finansowego.

Kwota zobowiązań podporządkowanych długoterminowych na koniec 2012 roku wynosiła 786 724 tys. zł (384 335 tys. zł na koniec 2011 roku).

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

28. Pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Zobowiązania finansowe , w tym:		
Rozrachunki międzybankowe	75 655	127 111
Rozrachunki z biurami maklerskimi	1 097	74
Wierzyciele różni	38 070	44 248
Zobowiązania z tytułu rozliczeń z tytułu kart płatniczych	12 254	567
Zobowiązania finansowe razem	127 076	172 000
Zobowiązania niefinansowe , w tym:		
Przychody pobierane z góry	36 636	41 831
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	227 299	94 797
Rozrachunki publiczno-prawne	30 657	13 870
Pozostałe	20 157	2 038
Zobowiązania niefinansowe razem	314 749	152 536
Razem	441 825	324 536

Kwota zobowiązań długoterminowych wyniosła na dzień 31 grudnia 2012 roku 40 872 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2011 roku 20 874 tys. zł.

28.1.1. Bank jako leasingobiorca

W przypadku leasingu operacyjnego, gdzie Bank jest leasingobiorcą, minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Poniżej 1 roku	148 707	72 429
Od 1 roku do 5 lat	263 184	165 566
Powyżej 5 lat	11 174	12 987
Razem	423 065	250 982

Wymienione w tabeli zobowiązania związane są z zawartymi umowami leasingu operacyjnego budynków lub lokali na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, leasingu operacyjnego samochodów oraz z dzierżawą urządzeń informatycznych.

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

29. Rezerwy

2012	Stan na 1 stycznia	Zmiana z tytułu nabycia Polbanku	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrocenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Różnice kursowe	Stan na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	14 280	0	22 862	-13 994	0	-450	22 698
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	9 434	4 768	9 387	-11 351	0	-104	12 134
Razem odpisy	23 714	4 768	32 249	-25 345	0	-554	34 832
Rezerwy na sprawy sporne	2 431	16 594	0	-5 875	0	0	13 150
Rezerwa na świadczenia pracownicze	10 892	0	11 398	0	0	0	22 290
Rezerwa na świadczenia emerytalne	0	2 119	0	0	0	0	2 119
Rezerwa restrukturyzacyjna	7 366	0	58 165	-8 578	0	0	56 953
Inne rezerwy	0	0	1 806	0	0	0	1 806
Razem rezerwy	20 689	18 713	71 369	-14 453	0	0	96 318
Razem	44 403	23 481	103 618	-39 798	0	-554	131 150

2011	Stan na 1 stycznia	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrocenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Różnice kursowe	Stan na 31 grudnia
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	11 285	9 337	-6 692	0	350	14 280
Odpisy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo IBNI	6 313	3 398	-508	0	231	9 434
Razem odpisy	17 598	12 735	-7 200	0	581	23 714
Rezerwy na sprawy sporne	11 631	0	0	-9 200	0	2 431
Rezerwa na świadczenia pracownicze	0	10 892	0	0	0	10 892
Rezerwa na świadczenia emerytalne	0	0	0	0	0	0
Rezerwa restrukturyzacyjna	14 775	3 997	-11 406	0	0	7 366
Razem rezerwy	26 406	14 889	-11 406	-9 200	0	20 689
Razem	44 004	27 624	-18 606	-9 200	581	44 403

W odpisach na zobowiązania pozabilansowe uwzględnione zostały odpisy na gwarancje finansowe. Gwarancje finansowe oraz inne zobowiązania pozabilansowe zostały opisane w nocie 31.

Rezerwy na sprawy sporne składały się z rezerwy w kwocie 2 431 tys. zł dotyczącej ewentualnej kary nałożonej na Bank przez UOKIK (wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w tej sprawie zapadnie prawdopodobnie w drugim kwartale 2013 roku) oraz rezerwy w kwocie 10 719 tys. zł dotyczącej spraw spornych z byłymi partnerami franczyzowymi Polbanku.

Rezerwa restrukturyzacyjna według stanu na 31 grudnia 2012 roku w kwocie 56 953 tys. zł dotyczy przede wszystkim odpraw wynikających z połączenia banków w ramach obowiązującego programu restrukturyzacyjnego, a także kosztów związanych z likwidacją placówek Banku. Rezerwa ta zostanie wykorzystana w ciągu roku od daty bilansowej.

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

30. Kapitały

Zarejestrowany kapitał akcyjny	Wartość nominalna akcji		Liczba akcji (w szt.)	
	2012	2011	2012	2011
Stan na 1 stycznia	1 250 893	1 218 687	137 612	134 069
Emisja akcji	956 568	32 206	105 233	3 543
Stan na 31 grudnia	2 207 461	1 250 893	242 845	137 612

Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Wszystkie akcje mają takie same prawa głosu. Udziałowcem, który posiada 87% kapitału zakładowego Banku jest Raiffeisen Bank International AG, 13% kapitału zakładowego Banku posiada EFG Eurobank Ergasias S.A.

Akcjonariuszem większościowym Raiffeisen Bank Polska S.A jest Raiffeisen Bank International, który powstał z obszarów wydzielonych z Zentralbank Österreich AG (RZB) i Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI). RBI jest całkowicie skonsolidowanym podmiotem zależnym RZB. RZB posiada 78,5% akcji RBI. Pozostała część kapitału akcyjnego jest w wolnym obrocie na wiedeńskiej giełdzie papierów wartościowych, na której Raiffeisen notowany jest od 2005 roku. RBI jest spółką nadrzędną dla Raiffeisen Bank Polska S.A i posiada w nim 87% udziału. Pozostałe 13% akcji pozostaje w posiadaniu greckiego Eurobank Ergasias SA. 30 kwietnia 2012 roku Eurobank skorzystał z opcji ich sprzedaży na rzecz RBI i 15 października 2012 roku podpisał odpowiednie umowy sprzedaży i użytkowania akcji Raiffeisen Bank Polska S.A na rzecz RBI. Do czasu przeniesienia własności akcji (w momencie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A za 2012 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy) Eurobank pozostaje współudziałowcem Raiffeisen Bank Polska S.A, jednak bez prawa wykonywania głosu z tych akcji, a z rad nadzorczych Raiffeisen Bank Polska S.A i Polbank EFG ustąpili jego przedstawiciele.

Zgodnie z art. 336 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych akcje objęte przez Eurobank jako obejmowane w zamian za wkład niepieniężny powinny pozostać imiennymi i nie mogą być zbyte ani zastawione do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2012 przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał zapasowy	2012	2011
Stan na 1 stycznia	502 221	448 863
Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	1 756 432	34 301
Przeniesienie z zysków lat ubiegłych	24 126	19 057
Stan na 31 grudnia	2 282 779	502 221

Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Pozostałe kapitały	2012	2011
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	910 019	782 575
Rozliczenie zakupu zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-3 883	0
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto	523	0
Fundusz na działalność maklerską	1 000	1 000
Pozostałe kapitały rezerwowe	46 522	46 522
Stan na 31 grudnia	954 181	830 097

Wynik finansowy z roku bieżącego i z lat ubiegłych podlegał podziałowi zgodnie poniższą tabelą:

Wynik finansowy z lat ubiegłych	2012	2011
Stan na 1 stycznia	301 570	238 216
Przeniesienie zysku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych	-68 763	301 570
Dywidendy wypłacone	0	-188 216
Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	-127 444	-30 943
Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	-24 126	-19 057
Stan na 31 grudnia	81 237	301 570

Dywidendy

Zgodnie z rekomendacją Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej, Bank nie dokonał wypłaty Dywidendy z zysku za rok 2011.

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

31. Zobowiązania warunkowe

Poniższa tabela przedstawia wynikającą z zawartych umów wartość zobowiązań warunkowych:

	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		
Gwarancje bankowe		
Akredytywy i akcepty bankowe	1 523 159	1 609 976
Razem udzielone zobowiązania gwarancyjne	268 001	228 315
Udzielone zobowiązania finansowe		
Zobowiązania do udzielenia kredytu:		
Z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	4 846 866	5 348 811
Z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	3 421 691	2 611 733
Inne zobowiązania pozabilansowe	1 425 175	2 737 078
Razem udzielone zobowiązania finansowe	0	9 908
Razem	4 846 866	5 358 719
	6 638 026	7 197 010

Wszystkie zobowiązania Banku do udzielenia kredytu mają charakter bezwarunkowy, z wyjątkiem udzielonych i niewykorzystanych transz kredytów hipotecznych i inwestycyjnych kredytów dla małych i średnich przedsiębiorstw. Szczegółowy opis ryzyk związanych z zobowiązaniami pozabilansowymi został przedstawiony w notach dotyczących ryzyka.

W 2009 roku miały miejsce w Banku dwie kontrole podatkowe dotyczące prawidłowości rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych w latach 2004 i 2007. W 2012 roku odbyła się kolejna kontrola dotycząca prawidłowości rozliczeń w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2006. W wyniku tych kontroli organy podatkowe wyraziły odmienną od Zarządu Banku opinię co do podatkowego ujęcia wyniku na inwestycjach dokonywanych w latach 2004, 2006 i 2007. Na moment sporządzenia sprawozdania finansowego postępowania podatkowe dotyczące rozliczeń podatku dochodowego za każdy rok są zakończone decyzjami Dyrektora Izby Skarbowej. Bank wniósł skargi na w/w decyzje do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Polskie przepisy podatkowe podlegają interpretacjom oraz zmianom, stąd jak zaprezentowano powyżej, istnieje teoretyczna możliwość, iż interpretacja tych przepisów przez władze skarbowe może być inna niż zastosowana przez Bank, co może skutkować dążeniem organów podatkowych do ustalenia innego wymiaru podatku od tego, który został zapłacony przez Bank. Zgodnie z art. 70 § 1 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, rok podatkowy może podlegać badaniu przez władze skarbowe w ciągu 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. W ocenie Zarządu Banku, ryzyko wpływu środków z tego tytułu nie jest istotne.

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

32. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia

Jako zabezpieczenie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego Bank wydzielił w swoich aktywach bony skarbowe o wartości bilansowej:

- 169 127 tys. zł w 2012 roku,
- 109 778 tys. zł w 2011 roku.

Na koniec roku 2012 oraz roku poprzedniego Bank nie posiadał papierów wartościowych, stanowiących poręczenie umów odkupu zawartych z innymi bankami i klientami. Bank utrzymuje również w Banku Centralnym środki stanowiące rezerwę obowiązkową zgodnie z wymogami przepisów prawa.

W pozycji „Depozyty zabezpieczające” w Nocie 15. Należności od banków wykazane są środki stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z tytułu ujemnej wyceny instrumentów pochodnych. Wartość tych aktywów na dzień 31 grudnia 2012 roku wyniosła 110 668 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku 118 447 tys. zł).

33. Sekurytyzacja oraz sprzedaż należności

33.1.1. Syntetyczna sekurytyzacja portfela kredytów korporacyjnych w Banku

W 2006 roku przeprowadzona została syntetyczna sekurytyzacja aktywów dotycząca portfela kredytów dla klientów korporacyjnych. Transakcja sekurytyzacyjna polegała na zawarciu umowy pozabilansowej transakcji kredytowej pomiędzy Jednostką Dominującą a KfW (Kreditanstalt für Wiederaufbau), w celu przeniesienia wszystkich ryzyk kredytowych związanych z kredytami w sekurytyzowanym portfelu. Pierwotna wartość aktywów i zobowiązań objętych sekurytyzacją wynosiła około 250 mln EUR. Okres odnawialny transakcji trwał pięć lat, w trakcie którego spłacone wierzytelności w ramach portfela objętego sekurytyzacją były zastępowane nowymi. W maju 2011 roku zakończył się okres odnawialny transakcji, Od tego momentu transakcja weszła w fazę amortyzacji. Wartość bilansowa aktywów i zobowiązań objętych tą transakcją na koniec roku 2012 wynosiła 46,12 mln EUR (na koniec 2011 roku – 138,56 mln EUR). Główną korzyścią przedmiotowej transakcji jest transfer ryzyka kredytowego (jest to otrzymana gwarancja), którego miernikiem jest redukcja regulacyjnego wymogu kapitałowego oraz brak rozpoznania utraty wartości na aktywach wchodzących w skład portfela.

Wartości bilansowe oraz wartości godziwe aktywów finansowych objętych sekurytyzacją zaprezentowano w poniższej tabeli:

	Wartość transakcji	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Wartość bilansowa aktywów	188 562	612 010
Pozycja netto	188 562	612 010

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

33.1.2. Sprzedaż należności

W 2011 roku Bank zbył dwa portfele wierzytelności nieregularnych o łącznej wartości nominalnej 94 343 tys. zł, w 2012 roku zbyto trzy portfele wierzytelności nieregularnych o łącznej wartości nominalnej 74 480 tys. zł. Portfele składały się z wierzytelności zaklasyfikowanych zgodnie z odrębnymi przepisami do kategorii straconych, udzielonych osobom fizycznym i mikroprzedsiębiorcom. Wybór nabywcy odbył się w formie przetargu zamkniętego. Nabywcami portfeli były niepowiązane z Grupą niestandardyzowane sekurytyzacyjne fundusze inwestycyjne zamknięte. Wszystkie ryzyka i korzyści związane ze sprzedanymi portfelami zostały przeniesione na nabywcę.

34. Działalność powiernicza

Bank prowadzi działalność powierniczą polegającą na utrzymywaniu lub lokowaniu aktywów w imieniu osób prywatnych, funduszy, planów emerytalnych i innych instytucji. Aktywa te i związane z nimi przychody nie zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Banku.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku Zespół Usług Powierniczych prowadził na rzecz klientów 203 rachunki papierów wartościowych (193 rachunki na dzień 31 grudnia 2011 roku). Suma wartości instrumentów finansowych klientów Zespołu Usług Powierniczych na ten dzień wynosiła 6 964 249 tys. zł (5 521 491 tys. zł na koniec 2011 roku).

W okresie sprawozdawczym przechowywano papiery wartościowe znajdujące się w publicznym obrocie i papiery w formie materialnej oraz papiery wartościowe znajdujące się w obrocie za granicą. W ramach świadczenia usług powierniczych na rzecz klientów Bank współpracował z kilkoma biurami maklerskimi. Bank pełni funkcje depozytariusza dla klientów i dla portfela własnego oraz dla praw pochodnych jest reprezentantem podmiotu niebędącego uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i uczestnikiem rozliczającym.

35. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Środki w kasach Banku		
Środki na rachunku bieżącym w NBP	1 315 177	438 066
Środki na rachunkach Nostro w innych bankach	1 784 765	685 174
Lokaty w innych bankach (z terminem wymagalności do 3 miesięcy)	83 262	57 246
	4 193	36 834
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty prezentowane w rachunku przepływów pieniężnych	3 187 397	1 217 320

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

36. Wynik na instrumentach finansowych

Wynik dotyczący kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom

	2012	2011
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	1 757 741	1 122 324
z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych bankom	70 567	42 459
z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	1 687 174	1 079 865
Przychody z tytułu prowizji - opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	44 114	29 985
Koszty dotyczące pośrednictwa w sprzedaży produktów kredytowych	-2 658	-4 853
Koszty dotyczące sekurytyzacji należności kredytowych	-710	-981
Razem	1 798 487	1 146 475

Wynik dotyczący inwestycyjnych papierów wartościowych

	2012	2011
Przychody z tytułu dyskonta	316	3 428
Przychody z tytułu odsetek	27 437	12 723
Razem	27 753	16 151

Powyższe przychody dotyczą inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.

Wynik dotyczący aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

W 2011 roku w związku z zakończeniem procesu likwidacji spółki Gildia poznańska, Bank dokonał spisania posiadanych udziałów w kwocie 50 tys. zł w ciężar odpisu z tytułu utraty wartości. W odniesieniu do pozostałych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zarówno w 2012 roku jak i 2011 roku nie zidentyfikowano przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości, w związku z tym Bank nie dokonywał odpisów z tego tytułu.

Wynik dotyczący aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej

W poniższej tabeli zaprezentowano wynik dotyczący aktywów i zobowiązań finansowych wyznaczonych jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu oraz aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych jako przeznaczone do obrotu.

	2012	2011
Przychody z tytułu dyskonta	948	1 424
Przychody z tytułu odsetek	664	1 426
Wycena do wartości godziwej	105	-34
Wynik na sprzedaży	655	1 750
Razem	2 372	4 566

Pozostałe noty objaśniające (cd.)**Wynik dotyczący zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu**

	2012	2011
Koszty z tytułu odsetek - całkowite koszty odsetkowe dotyczące aktywów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-1 412 274	-672 097
Koszty z tytułu prowizji - opłaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	-880	-3 048
Razem	-1 413 154	-675 145

37. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniżej przedstawiono wartość księgową i godziwą tych aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ich wartości godziwej.

	Wartość księgową		Wartość godziwa	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Kredyty udzielone bankom (prezentowane w ramach pozycji Należności od banków)	155 645	165 142	155 645	165 142
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	35 292 380	18 355 589	35 292 380	18 355 589
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	19 756 021	3 813 146	19 756 021	3 813 146
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	2 985 746	727 836	2 985 746	727 836
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	11 542 542	12 571 247	11 542 542	12 571 247
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	961 862	1 095 119	961 862	1 095 119
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	46 209	148 241	46 209	148 241
Obligacje Skarbu Państwa (prezentowane w ramach pozycji Inwestycyjne papiery wartościowe)	541 209	540 153	541 908	538 893
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	31 831 153	19 814 548	31 831 153	19 814 548
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	16 866 128	6 646 504	16 866 128	6 646 504
Zobowiązania wobec klientów mikro	1 738 419	1 566 535	1 738 419	1 566 535
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstwa	10 968 996	9 396 588	10 968 996	9 396 588
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2 247 800	2 176 291	2 247 800	2 176 291
Zobowiązania wobec sektora publicznego	9 810	28 630	9 810	28 630
Zobowiązania podporządkowane	1 060 442	384 335	1 060 442	384 335
Gwarancje	1 791 160	1 838 291	1 791 160	1 838 291
Pozabilansowe zobowiązania o charakterze finansowym	4 846 866	5 358 719	4 846 866	5 358 719

Poniżej zaprezentowano główne założenia i metody wykorzystane przez Bank podczas określania wartości godziwej instrumentów finansowych:

- Kredyty udzielone bankom wykazywane są w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.
- Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym i przedsiębiorcom wykazywane są w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału, jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów nieregularnych jest równa ich wartości

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

bilansowej netto, która uwzględni wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej. Ze względu na fakt, iż zasadniczo wszystkie kredyty i pożyczki udzielone klientom o okresie pozostającym do terminu ich zapadalności powyżej 1 roku od dnia bilansowego są kredytami o oprocentowaniu zmiennym, potencjalna korekta ich wartości bilansowej o wartość godziwą ze względu na ryzyko kredytowe i ryzyko stopy procentowej byłaby nieistotna.

- Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności (obligacje skarbowe) – wartość godziwa papierów, dla których istnieje aktywny rynek, ustalono w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku (kwotowania rynkowe z dnia bilansowego).
- Zobowiązania finansowe – zaprezentowane w tej pozycji instrumenty finansowe to kredyty otrzymane i depozyty. Wartość godziwa dla zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową. Bank przyjął, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

Na podstawie powyższych założeń przyjęto, że wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej odpowiada ich wartości księgowej.

Metody ustalania wartości godziwej poszczególnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej wraz z przypisanymi do nich modelami wyceny można zaklasyfikować do trzech głównych kategorii:

- *Kategoria I* – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny notowane na aktywnym rynku lub techniki wyceny bazujące tylko i wyłącznie na informacjach rynkowych. Wycena mark-to-market stosowana głównie w odniesieniu do notowanych papierów wartościowych.
- *Kategoria II* – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny bazujące na założeniach wykorzystujących obserwacje rynkowe lub informacje pochodzące z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z parametryzacją modeli wyłącznie na podstawie notowań z aktywnego rynku dla danego typu instrumentu. W oparciu o tego typu modele wyceniana jest większość instrumentów pochodnych, w tym transakcje terminowe na papiery wartościowe, niepłynne papiery skarbowe lub papiery emitowane przez bank centralny oraz nienotowane dłużne papiery korporacyjne i komunalne papiery wartościowe, dla których do wyceny pobierane są dane z aktywnego rynku.
- *Kategoria III* – aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o powszechnie stosowane przez uczestników rynku techniki wyceny, których założenia nie bazują na informacji pochodzącej z aktywnego rynku. Wycena mark-to-model z częściową parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Metoda ta dotyczy nieliniowych instrumentów pochodnych zawieranych na nieaktywnym rynku, nienotowanych dłużnych papierów korporacyjnych, które nie

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

spełniają warunków pozwalających na zaliczenie ich do kategorii II, a także instrumentów pochodnych, dla których dokonano korekty wartości godziwej o odpisy z tytułu ryzyka kredytowego.

Informacje na temat wycen w podziale na opisane powyżej kategorie prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie pozycji	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Kategoria I		
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	385 599	361 248
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	0	0
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	0	0
Razem aktywa	385 599	361 248
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	0	0
Razem zobowiązania	0	0
Kategoria II		
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8 287 065	5 862 167
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	59 529	28 671
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	472 731	588 619
Razem aktywa	8 819 325	6 479 457
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	368 150	474 109
Razem zobowiązania	368 150	474 109
Kategoria III		
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0
Instrumenty finansowe wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	0	0
Pochodne instrumenty finansowe (aktywa)	0	0
Razem aktywa	0	0
Pochodne instrumenty finansowe (zobowiązania)	0	0
Razem zobowiązania	0	0
Razem wszystkie kategorie – aktywa	9 204 924	6 840 705
Razem wszystkie kategorie – zobowiązania	368 150	474 109

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

38. Transakcje z jednostkami powiązanymi

Jednostki powiązane z Bankiem to:

- Jednostki dominujące:
 - jednostka dominująca najwyższego szczebla – Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB).
 - jednostka dominująca wobec Banku – Raiffeisen Bank International AG (RBI).
- Jednostki zależne wobec Banku objęte konsolidacją – Raiffeisen-Leasing Polska S.A., Poldystrybucja Sp. z o.o., Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.
- Jednostki zależne wobec Banku nieobjęte konsolidacją – Raiffeisen Financial Services Sp. z o.o., Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o., EFG Property Services Sp. z o.o. (w likwidacji) oraz Leasing Poland Sp. z o.o. i Raiffeisen Leasing Service Sp. z o.o.
- Członkowie kluczowego personelu Banku oraz kluczowego personelu jednostek dominujących,
- Pozostałe jednostki – pozostałe jednostki powiązane – podmioty kontrolowane przez jednostki dominujące i jednostki zależne, ROOF Poland Sp. z o.o., podmioty kontrolowane przez ROOF Poland Sp. z o.o. oraz podmioty wywierające znaczący wpływ na Raiffeisen Zentralbank Österreich AG.

W ramach zwykłej działalności operacyjnej przeprowadzono pewną liczbę transakcji z członkami kluczowego personelu Banku. Do członków kluczowego personelu Banku zalicza się członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej Banku, których listę zaprezentowano w nocy 1 sprawozdania finansowego. Transakcje z członkami kluczowego personelu Banku mogą obejmować przede wszystkim kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych. Kredyty udzielone członkom kluczowego personelu Banku oparte są o warunki i zasady rynkowe. W 2012 roku ani w 2011 roku nie wystąpiły transakcje z członkami kluczowego personelu jednostek dominujących wobec Banku ani transakcje z osobami powiązanymi z członkami kluczowego personelu Banku lub jednostek dominujących wobec Banku.

Pozostałe noty objaśniające

Pozycje ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Jednostka dominująca		Jednostki zależne objęte konsolidacją		Członkowie kluczowego personelu Banku oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki w tym jednostki zależne nieobjęte konsolidacją	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Rachunki Nostro i inne rachunki bieżące	131 721	118 017	14	8	0	0	4 701	4 071
Lokaty międzybankowe	0	35 335	0	0	0	0	4 195	0
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	73 033	130 673	0	0	0	0	473	5 726
Kredyty i pożyczki	0	0	0	0	901	5 213	0	0
Inne należności	0	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0	0	0
Rachunki Loro i inne rachunki bieżące	6 833	42 002	136 997	50 064	0	0	0	0
Depozyty międzybankowe	3 413 967	2 344 365	86 668	490 461	0	0	8 947	119 337
Kredyty i pożyczki otrzymane	2 533 480	0	0	0	0	0	56 190	632 729
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	178 286	244 602	0	0	0	0	0	0
Pożyczki podporządkowane	1 060 528	384 524	0	0	0	0	2 025	453
Inne zobowiązania	8 429	0	124	0	0	0	0	0
					0	0	1 112	0

Pozycje ze sprawozdania z całkowitych dochodów	Jednostki dominujące		Jednostki zależne objęte konsolidacją		Członkowie kluczowego personelu Banku oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki w tym jednostki zależne nieobjęte konsolidacją	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Przychody odsetkowe	47 789	5 873	3	69	0	200	3 314	10 236
Koszty odsetkowe	-135 461	-79 374	-21 862	-5 874	0	0	-1 654	-1 590
Przychody prowizyjne	1 405	2 273	265	97	0	0	1 632	2 688
Koszty prowizyjne	-3 245	-787	-2 231	-5 506	0	0	-63	-45
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	1 106	-38 312	0	0	0	0	-1 552	5 272
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	5 477	251	-25 140	0	0	0	0	0
Ogólne koszty administracyjne	-24 739	-21 218	-11 768	-12 381	0	0	-3 048	-993

Pozycje pozabilansowe	Jednostki dominujące		Jednostki zależne nieobjęte konsolidacją		Członkowie kluczowego personelu Banku oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki	
	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	2012	2011	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Gwarancje i akredytywy	207 128	224 077	1 206	1 205	0	0	30 969	52 287
Udzielone zobowiązania finansowe	0	0	1 059	1 126	0	0	0	0

Pozostałe noty objaśniające (cd.)

Transakcje z Jednostką dominującą obejmowały transakcje mające na celu zapewnienie finansowania działalności Banku (głównie depozyty międzybankowe, kredyty otrzymane oraz pożyczki podporządkowane) oraz domknięcie otwartych pozycji na operacjach instrumentami pochodnymi. Transakcje te realizowane są na warunkach rynkowych. W rachunku wyników skutkowało to powstaniem kosztów odsetkowych oraz wyniku na instrumentach finansowych

Koszty rozliczeń z członkami kluczowego personelu Banku za rok obrotowy dotyczą wynagrodzeń dla tego personelu:

Wynagrodzenie członków kluczowego personelu Banku	2012	2011
Wynagrodzenie krótkoterminowe Zarządu	9 671	6 670
Wynagrodzenie krótkoterminowe Rady Nadzorczej	960	996
Razem	10 631	7 666

W sierpniu 2012 roku, z tytułu kolejnej rocznej edycji programu Share Incentive Program, Prezesowi oraz Członkom Zarządu przyznanych zostało 11 680 sztuk akcji warunkowych („contingent shares”) Raiffeisen Bank International AG. Zgodnie z warunkami cena alokacji („allocation value”), ustalona na podstawie średniego kursu zamknięcia akcji „RI” na giełdzie ATX w dniach 01.01.2012 - 31.03.2012 wyniosła 24,95 EUR.

Ponadto, Członkowie Zarządu posiadają zapisy w swoich kontraktach określające zasady zakazu konkurencji w przypadku rozwiązania umowy o pracę. Okres zakazu wynosi od 3 do 12 miesięcy, liczony od momentu zakończenia okresu wypowiedzenia. Przez cały okres obowiązywania zakazu wypłacane jest wynagrodzenie równe ostatniemu wynagrodzeniu podstawowemu przed rozwiązaniem umowy. Bank może, w ciągu 30 dni od rozwiązania umowy odstąpić od wymogu zakazu konkurencji.

39. Zdarzenia po dacie bilansowej

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne zdarzenia, mające istotny wpływ na prezentowane sprawozdanie finansowe Banku.

Zarządzanie ryzykiem

40. Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi

Bank stosuje w swojej działalności aktywne podejście do zarządzania ryzykiem polegające na jego identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i ograniczaniu. Bank kieruje się zasadą, że efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka jest oparty na trzech, dopasowanych elementach:

- strukturze organizacyjnej – obejmującej podział zadań i kompetencji, w tym wyraźne wskazania funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka,
- metodach monitoringu, pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiących warunek prawidłowej identyfikacji przez Bank ponoszonego ryzyka,
- działaniach skoncentrowanych na wykorzystaniu nowoczesnych technik zabezpieczania i transferu ryzyka w celu dostosowania rodzaju i profilu ryzyka podejmowanego przez Bank do apetytu na ryzyko wyrażonego w przyjętych planach strategicznych.

Struktura organizacyjna

Podstawowym założeniem przyjętym przy konstruowaniu systemu zarządzania i kontroli ryzyka jest rozdzielenie jednostek organizacyjnych kontrolujących ryzyko od jednostek biznesowych, a więc podejmujących ryzyko, co zostało odzwierciedlone w strukturze organizacyjnej Banku. Zarządzanie i kontrola ryzyka stanowi w Banku proces, który przebiega na trzech zasadniczych poziomach:

1. Decyzji podejmowanych przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku w ramach systemu komitetów ryzyka:
 - a) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny przede wszystkim za:
 - zarządzanie aktywami i pasywami Banku,
 - ustalanie i akceptowanie planów strategicznych w zakresie zarządzania bilansowego w kategoriach produktów i cen,
 - ocenę ryzyka odsetkowego, ryzyka płynności i finansowania, ryzyka kursowego i ryzyka adekwatności kapitałowej oraz zarządzania tymi ryzykami,
 - śledzenie środowiska zewnętrznego i pomiar wpływu na zyskowność i kapitał,
 - ustalanie parametrów portfela inwestycyjnego,
 - zarządzanie alokacją kapitału ekonomicznego.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

- b) Komitet Sterujący ds. Ryzyka Operacyjnego odpowiedzialny za:
- zarządzanie zagadnieniami ryzyka operacyjnego w Banku, w tym z zakresu bezpieczeństwa, w celu zmniejszenia ekspozycji ryzyka operacyjnego oraz skali strat operacyjnych,
 - promowanie zysku ekonomicznego poprzez polepszenie bezpieczeństwa i jakości procesów bankowych,
 - nadzór nad procesem planowania ciągłości funkcjonowania Banku,
 - zapewnienie zgodności z ustawami, zasadami oraz regulacjami rządu, Banku Centralnego i innych organów nadzorczych.
- c) Komitet Sterujący ds. Ryzyka Portfela Kredytowego realizujący przede wszystkim zadania związane z:
- rozwojem i wdrażaniem polityk i strategii zarządzania ryzykiem kredytowym,
 - systematycznym monitoringiem ryzyka portfela kredytowego,
 - analizą wpływu czynników zewnętrznych na ryzyko portfela kredytowego,
 - nadzorem nad procesem kalkulacji, estymacji i walidacji parametrów ryzyka,
- d) System Komitetów Kredytowych odpowiedzialnych za podejmowanie decyzji kredytowych w ramach przyznanych kompetencji.
- e) Komitet Walidacji Modeli Ryzyka odpowiedzialny jest za zarządzaniem ryzykiem modeli oraz za metodologiczne aspekty systemu zarządzania ryzykiem, realizuje on swoją funkcję poprzez nadzór nad:
- budową, rozwojem (zmianami) oraz utrzymaniem modeli wykorzystywanych w Grupie do pomiaru ryzyka, tworzenia prognoz makroekonomicznych, planowania finansowego.
 - procesem oceny jakości stosowanych modeli,
 - procesem estymacji parametrów oraz kalkulacji miar ryzyka,
 - systemem oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP).

Ponadto Komitet Walidacji Modeli Ryzyka zapewnia zgodność regulacyjną w obszarze oceny adekwatności kapitałowej, procesów pomiaru ryzyka, modeli i metodologii.

1. Kontroli realizowanej przez Departament Zarządzania Ryzykiem, Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym Przedsiębiorstw oraz Departament Zarządzania Ryzykiem Kredytowym Bankowości Detalicznej.
2. Operacyjnego zarządzania ryzykiem – realizowanego na poziomie poszczególnych jednostek organizacyjnych podejmujących ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka wdrażane są na podstawie pisemnych strategii, polityk i zasad.

Proces zarządzania kapitałem

Bank ustala minimalną wartość współczynnika wypłacalności, którą zobowiązany jest utrzymywać, powyżej minimalnego poziomu wymaganego zgodnie z art. 128 ust. 1 pkt. 3 Prawa bankowego (8%). Przyjęta wartość współczynnika adekwatności kapitałowej zatwierdzana jest przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który zatwierdza również mechanizmy alokacji kapitału do poszczególnych linii biznesowych Banku.

Bank dokonuje kalkulacji wymogów kapitałowych zgodnie z wymogami Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (z późniejszymi zmianami)¹. Wartość kapitału regulacyjnego i wymogu kapitałowego ustalone na potrzeby wyliczenia współczynnika wypłacalności prezentowała się następująco:

	Metoda obliczania wymogu	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Wartość kapitału wewnętrznego			
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	Standardowa	2 988 794	1 579 967
Ryzyko rynkowe	Standardowa	17 405	22 530
Ryzyko operacyjne	Standardowa	281 694	174 870
Wartość kapitału regulacyjnego		5 685 224	2 801 632
Wartość funduszy własnych		4 944 591	2 507 179
Współczynnik adekwatności kapitałowej		12,03	11,28

Podstawowym źródłem funduszy własnych na pokrycie wymogów kapitałowych są fundusze własne pierwszej kategorii (kapitał podstawowy) wspomagane przez zobowiązania podporządkowane. Fundusze własne pierwszej kategorii wynosiły na koniec 2012 roku 4 866 053 tys. zł (2 346 002 tys. zł na koniec 2011 roku), a fundusze własne drugiej kategorii (kapitał uzupełniający) 78 537 tys. zł (161 177 tys. zł na koniec 2011 roku).

Główne zmiany wartości funduszy własnych, jakie miały miejsce w 2012 roku, to: wniesienie aportu w łącznej kwocie 2 713 000 tys. zł oraz zaliczenie na poczet funduszy własnych wyniku finansowego z roku 2011 w kwocie 301 570 tys. zł i amortyzacja pożyczki podporządkowanej w wysokości 54 000 tys. zł.

W trakcie 2012 roku i w trakcie 2011 roku Bank spełniał wymogi regulacyjne dotyczące współczynnika adekwatności kapitałowej.

Kalkulacja kapitału ekonomicznego

Raiffeisen Bank Polska S.A. stosuje kapitał ekonomiczny (EC) jako element Procesu Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego (ICAAP), który stanowi implementację wymogów filaru drugiego Nowej Umowy Kapitałowej w szczególności Nr 383/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku ICAAP jest regulowany odpowiednim zarządzeniem Zarządu Banku.

¹ zmiany wprowadzone uchwałami KNF: uchwałą nr 369/2010 z dnia 12 października 2010 roku, uchwałą KNF nr 153/2011 z dnia 7 czerwca 2011 roku, uchwałą KNF nr 206/2011 z dnia 22 sierpnia 2011 roku oraz uchwałą KNF nr 324/2011 z dnia 20 grudnia 2011 roku

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wyniki procesu są raportowane do odpowiednich komitetów. Metodologia ICAAP podlega corocznemu przeglądowi i aktualizacji zarówno w zakresie identyfikacji typów ryzyka jak i stosowanych metodologii. Decyzje o zmianach w procesie są podejmowane przez Zarząd Banku.

Kapitał ekonomiczny jest definiowany jako kapitał mający na celu pokrycie nieoczekiwanych strat, jakie może ponieść Bank w wyniku materializacji rodzajów ryzyka występujących, lub mogących wystąpić w działalności Banku lub otoczeniu gospodarczym i jest obliczany na podstawie sześciu głównych typów ryzyka, na jakie Bank jest narażony: ryzyko kredytowe, ryzyko operacyjne, ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej, ryzyko kursu walutowego. Dla pozostałych zidentyfikowanych typów ryzyka, które zostały uznane za potencjalnie materialne, Bank przeprowadza okresową ocenę poziomu ryzyka i na podstawie jej wyników podejmuje stosowne kroki mające na celu kontrolę ryzyka.

Potencjalnie materialne rodzaje ryzyka prezentuje poniższa tabela.

Typ ryzyka	Podejście	Model
Kredytowe	Ilościowe	CreditRisk+
Operacyjne	Ilościowe	Wewnętrzny – LDA
Płynności	Ilościowe	Statystyczny
Stopy Procentowej	Ilościowe	Statystyczny
Biznesowe	Ilościowe	Statystyczny
Kursu Walutowego	Ilościowe	Statystyczny
Koncentracji	Jakościowe	Scorecards
Reputacji	Jakościowe	Scorecards
Strategiczne	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko kapitałowe	Jakościowe	Scorecards
Ryzyka definicji default	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko modeli	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko kredytowe instrumentów pochodnych	Jakościowe	Scorecards
Ryzyko prawne	Jakościowe	Scorecards

Agregacja wyników z poszczególnych modeli oparta jest o funkcję kopuli Gaussa. Kapitał ekonomiczny jest kalkulowany jako różnica pomiędzy wartością narażoną na ryzyko (przy poziomie ufności 99,95% i okresie 1 roku) oraz posiadanymi rezerwami z tytułu ryzyk objętych kalkulacją.

W dniu 31 grudnia 2012 roku wartość kapitału ekonomicznego wynosiła 1 810 968 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 978 491 tys. zł).

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

41. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to zagrożenie poniesienia strat w wyniku niewywiązania się dłużnika z warunków zawartej umowy.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego Banku.

W odniesieniu do indywidualnego klienta, monitorowaniu podlega jego sytuacja ekonomiczno-finansowa, przebieg wykorzystania i spłaty kredytu, ustanowione zabezpieczenia oraz powiązania kapitałowo-organizacyjne klienta. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfela obejmuje sporządzanie regularnych, okresowych analiz dotyczących portfela kredytowego Banku, zapewniających identyfikację niekorzystnych tendencji i koncentracji oraz wykonywanie doraźnych przeglądów tego portfela związanych przede wszystkim ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym.

Stosowane przez Bank procedury monitorowania ryzyka kredytowego obejmują również zasady monitorowania ustanowionych zabezpieczeń. W ramach monitoringu przeprowadzane są okresowe przeglądy zabezpieczeń. Zakres i częstotliwość tych przeglądów uzależnione są od rodzaju przedmiotu zabezpieczenia i obejmują: wartość zabezpieczenia i jej zmiany w okresie od ostatniego przeglądu, prawidłowość, kompletność i ważność dokumentów związanych z ustanowionym zabezpieczeniem oraz dokumentów ubezpieczeniowych dotyczących zabezpieczeń rzeczowych (przegląd polis ubezpieczeniowych, sposobów ich opłacania, terminy ważności).

Ekspozycja na ryzyko kredytowe Banku wynika głównie z prowadzonej działalności kredytowej, oraz w mniejszym stopniu ze sprzedaży i operacji w ramach portfela handlowego, instrumentów pochodnych oraz udziału w transakcjach płatniczych i rozliczeniach papierów wartościowych na rachunek Banku oraz na rachunek klientów Banku.

Bank stosuje wewnętrzne procedury pozwalające określić poziom ryzyka kredytowego wiążącego się z przyznaniem danemu klientowi kredytu lub innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym oraz stopień akceptowalności tego ryzyka. Procedury te tworzone są zgodnie ze standardami obowiązującymi w Grupie RBI. Wdrażane i modyfikowane procedury w tym zakresie mają na celu identyfikację zagrożeń oraz podejmowanie działań odpowiadających zmianom ryzyka.

Bank posiada jasny i przejrzysty system kompetencji kredytowych zbudowany na wielostopniowym systemie komitetów kredytowych o różnych, ściśle określonych kompetencjach. Każda osoba zaangażowana w proces podejmowania decyzji odpowiada za ryzyko i zwrot na transakcji będącej przedmiotem decyzji.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

W celu zapewnienia niezależności ocen ryzyka kredytowego i jakości portfela Banku wprowadzony został podział odpowiedzialności pomiędzy jednostkami biznesowymi oraz jednostkami ryzyka.

Jednostki biznesowe odpowiedzialne są za zarządzanie indywidualnymi ekspozycjami kredytowymi i w ramach swoich kompetencji wykonują czynności związane z:

- analizą kredytową oraz oceną ryzyka klienta,
- podejmowaniem decyzji kredytowych,
- monitoringiem zawartej transakcji i kredytobiorcy,
- restrukturyzacją i windykacją.

Jednostki zarządzające ryzykiem odpowiedzialne są za monitoring ryzyka całego portfela kredytowego Banku i w ramach swoich zadań realizują między innymi następujące funkcje:

- wdrożenie strategii, polityk i procedur kredytowych,
- zapewnienie właściwego stosowania zatwierdzonych przez Bank standardów procesu kredytowego,
- monitorowanie poziomu rezerw celowych na ryzyko kredytowe,
- zarządzanie portfelem kredytów zagrożonych.

Przed zawarciem umowy kredytowej Bank dokonuje oceny zdolności kredytowej klienta. Ocena klienta wspierana jest przez wykorzystywane w Grupie systemy ratingowe i scoringowe. Systemy te stanowią ważny element zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

W przypadku klientów korporacyjnych zdolność kredytowa klienta jest oceniana w ramach systemu ratingowego w celu przyporządkowania klienta do jednej z kategorii ratingowych. Kategoria ratingowa ustalana jest na podstawie analizy czynników ilościowych (roczne i międzyokresowe sprawozdania finansowe), czynników jakościowych oraz informacji dodatkowych, stanowiących sygnały ostrzegawcze. Kategoria ratingowa ma wpływ na określenie standardowych kosztów ryzyka i jest ważnym parametrem w zarządzaniu portfelem kredytowym Banku.

Bank dokonuje również oceny ryzyka związanego z przeznaczeniem kredytu i zdolności klienta do obsługi zadłużenia, w tym przede wszystkim na podstawie generowanych przez klienta nadwyżek finansowych. Bank udziela kredytów klientom charakteryzującym się wysoką wiarygodnością kredytową.

Jednakże mając na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Bank dąży do zawierania umów zabezpieczeń, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych umów kredytowych.

Ocena zdolności kredytowej klienta detalicznego dokonywana jest przy wykorzystaniu kart scoringowych. Bank udziela kredytów klientom charakteryzującym się wysoką wiarygodnością kredytową, jednakże mając na względzie ograniczenia potencjalnej straty w sytuacji braku obsługi długu, Bank dąży do zawierania umów zabezpieczeń, w szczególności w odniesieniu do długoterminowych umów kredytowych.

Czynności podejmowane w zakresie zabezpieczeń mają na celu należyte zabezpieczenie interesu Banku, w tym ustanowienie zabezpieczenia dającego możliwie najwyższy poziom odzysku wierzytelności w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych. Stąd zabezpieczenia nie różnią się

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

pomiędzy kredytami obsługiwanymi terminowo i przeterminowanymi, oraz ze stwierdzoną utratą wartości i bez utraty. Polityka w zakresie prawnych zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych Banku.

Przyjmowane przez Bank zabezpieczenia ograniczające skutki ryzyka kredytowego to:

- hipoteka na nieruchomości mieszkalnej,
- hipoteka na nieruchomości komercyjnej,
- zastaw rejestrowy,
- kaucja,
- blokada środków pieniężnych na rachunkach bankowych,
- gwarancja bankowa,
- gwarancja skarbu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego,
- gwarancja korporacyjna,
- poręczenie,
- przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- cesja wierzytelności,
- weksel,
- ubezpieczenie kredytu,
- pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym.

Zdyskontowana wartość odzysków z zabezpieczeń przyjęta w indywidualnym modelu kalkulacji rezerw na utratę wartości wynosi 902 777 tys. zł (2011: 958 965 tys. zł)

Bank sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami instrumentów pochodnych netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co w odniesieniu do instrumentów pochodnych stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Poziomem ekspozycji na ryzyko kredytowe z tytułu instrumentów pochodnych zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów łącznie z potencjalną ekspozycją na ryzyko wynikające ze zmian na rynku.

Stosowane przez Bank techniki wyceny instrumentów pochodnych oparte są zazwyczaj o maksymalne wykorzystanie danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku, takich jak: stopy procentowe, kursy walutowe oraz zmienności implikowane. W przypadku braku odpowiednich danych wsadowych pochodzących z aktywnego rynku Bank wykorzystuje zazwyczaj w technikach wyceny własne szacunki parametrów niezbędnych do wyceny opierając je o najlepszą wiedzę i doświadczenie.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Głównym celem zobowiązania warunkowego o charakterze kredytowym jest zapewnienie dostępności środków dla klientów zgodnie z zapotrzebowaniem. Zobowiązania te dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów, gwarancji i akredytyw.

W zakresie ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań do udzielenia kredytu Bank narażony jest potencjalnie na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów. Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów kredytowych. Bank monitoruje okresy obowiązywania zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ w przypadku dłuższych okresów ryzyko kredytowe jest zazwyczaj większe.

Gwarancje i akredytywy stanowiące nieodwołalne zapewnienia, że Bank spłaci zobowiązania klienta wobec osób trzecich, jeżeli klient nie będzie w stanie ich spłacić, są związane z takim samym ryzykiem, jak kredyty.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2012 Klasy ekspozycji, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Aktywa finansowe prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej								
	Należności od banków	Kasa i środki w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	Razem
Kasa i środki pieniężne		1 315 177							1 315 177
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych		1 784 765	8 672 664			541 209			10 998 638
Środki w Banku Centralnym		1 784 765							1 784 765
Obligacje i bony skarbowe			385 599			541 209			926 808
Bony NBP			8 287 065						8 287 065
Ekspozycje wobec banków	243 100				208 867				451 967
Środki na rachunkach bieżących i terminowych w innych bankach	83 262								83 262
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	159 838								159 838
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu									0
Pochodne instrumenty finansowe					208 867				208 867
Ekspozycje wobec klientów			90 958	59 529	263 864	27 067	35 292 380		35 733 789
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym							19 756 021		19 756 021
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro							2 985 746		2 985 746
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom							11 542 542		11 542 542
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom							961 862		961 862
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego							46 209		46 209
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży						27 067			27 067
Pochodne instrumenty finansowe					263 864				263 864
Obligacje zamienne na akcje			90 958						90 958
Obligacje korporacyjne				59 529					59 529
Pozostałe aktywa finansowe								170 714	170 714
Razem	243 100	3 099 942	8 763 622	59 529	472 731	568 276	35 292 380	170 714	48 670 294

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2011 Klasy ekspozycji, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Aktywa finansowe prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej								Razem
	Należności od banków	Kasa i środki w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	
Kasa i środki pieniężne		438 066							438 066
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych		685 174	6 223 415			540 153			7 448 742
Środki w Banku Centralnym		685 174							685 174
Obligacje i bony skarbowe			361 248			540 153			901 401
Bony NBP			5 862 167						5 862 167
Ekspozycje wobec banków	259 222				411 041				670 263
Środki na rachunkach bieżących i terminowych w innych bankach	57 246								57 246
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	201 976								201 976
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu									0
Pochodne instrumenty finansowe					411 041				411 041
Ekspozycje wobec klientów			94 056	28 671	177 578	28 083	18 355 589		18 682 977
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym							3 813 146		3 813 146
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro							727 836		727 836
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom							12 571 246		12 571 246
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom							1 095 119		1 095 119
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego							148 242		148 242
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							28 083		28 083
Pochodne instrumenty finansowe					177 578				177 578
Obligacje zamienne na akcje			94 056						94 056
Obligacje korporacyjne				28 671					28 671
Pozostałe aktywa finansowe								68 272	68 272
Razem	259 222	1 123 240	6 317 471	28 671	588 619	567 236	18 355 589	68 272	27 308 320
Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe dla instrumentów pozabilansowych wyniosło:							31 grudnia 2012	31 grudnia 2011	
Gwarancje							1 791 160		1 838 291
Zobowiązania pozabilansowe o charakterze finansowym							4 846 866		5 358 719
Razem							6 638 026		7 197 010

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Okresowej analizie pod kątem utraty wartości (indywidualnie bądź grupowo) podlegają wszystkie kategorie aktywów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Kategorie aktywów finansowych: należności od banków, kredytów i pożyczek oraz pozostałych aktywów finansowych podlegają analizie indywidualnej bądź grupowej i są klasyfikowane do jednej z trzech kategorii: należności nieprzeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości, należności przeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości oraz należności z rozpozną utratą wartości. Podział tych aktywów według ich wartości brutto, z podziałem na poszczególne sektory klientów, prezentuje poniższa tabela:

31 grudnia 2012	Wartość ekspozycji			Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem	
Należności od banku centralnego i innych banków	1 790 061	237 974	2 028 035	0
Razem należności od banku centralnego i innych banków brutto	1 790 061	237 974	2 028 035	0
Odpis z tytułu utraty wartości należności od banku centralnego i innych banków	0	170	170	0
Należności od banku centralnego i innych banków	0	170	170	0
Razem należności od banku centralnego i innych banków netto	1 790 061	237 804	2 027 865	0
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	253 499	32 041 229	32 294 728	12 419 158
Klienci indywidualni	2 565	18 010 885	18 013 451	10 952 065
Klienci mikro	12 379	2 374 486	2 386 865	1 258 889
Duże przedsiębiorstwa	218 205	10 701 374	10 919 578	179 511
Małe i średnie przedsiębiorstwa	20 206	908 192	928 398	28 548
Sektor publiczny	144	46 292	46 436	145
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	209 441	1 880 878	2 090 319	1 122 054
Klienci indywidualni	34 128	1 509 767	1 543 895	775 736
Klienci mikro	77 821	349 491	427 312	248 827
Duże przedsiębiorstwa	83 760	15 625	99 385	83 759
Małe i średnie przedsiębiorstwa	13 732	5 995	19 727	13 732
Sektor publiczny	0	0	0	0
Należności z rozpozną utratą wartości	2 234 415	1 528 770	3 763 185	1 239 314
Klienci indywidualni	581 144	1 224 513	1 805 657	334 927
Klienci mikro	476 530	304 128	780 658	320 373
Duże przedsiębiorstwa	1 106 729	0	1 106 729	565 326
Małe i średnie przedsiębiorstwa	70 012	129	70 141	18 688
Sektor publiczny	0	0	0	0
Razem kredyty i pożyczki brutto	2 697 356	35 450 877	38 148 232	14 780 526
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	1 245 406	1 610 446	2 855 852	0
Razem kredyty i pożyczki netto	1 451 950	33 840 431	35 292 380	14 780 526
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	153 816	0	153 816	0
Pozostałe aktywa finansowe	153 816	0	153 816	0
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	0	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0
Należności z rozpozną utratą wartości	4 580	0	4 580	0
Pozostałe aktywa finansowe	4 580	0	4 580	0
Razem pozostałe aktywa finansowe brutto	158 396	0	158 396	0
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	4 580	0	4 580	0
Razem pozostałe aktywa finansowe netto	153 816	0	153 816	0
Razem	3 397 033	34 078 235	37 475 267	14 780 526

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 grudnia 2011	Wartość ekspozycji		
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem
Należności od banku centralnego i innych banków	0	259 268	259 268
Razem należności od banku centralnego i innych banków brutto	0	259 268	259 268
Odpis z tytułu utraty wartości należności od banku centralnego i innych banków	0	259 268	259 268
Należności od banku centralnego i innych banków	0	46	46
Razem należności od banku centralnego i innych banków netto	0	259 222	259 222
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	673 951	16 605 659	17 279 610
Klienci indywidualni	247	3 535 311	3 535 558
Klienci mikro	403	679 957	680 360
Duże przedsiębiorstwa	649 643	11 224 584	11 874 227
Małe i średnie przedsiębiorstwa	18 891	1 043 385	1 062 276
Sektor publiczny	4 767	122 422	127 189
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	109 361	431 364	540 725
Klienci indywidualni	6 321	258 624	264 945
Klienci mikro	0	44 753	44 753
Duże przedsiębiorstwa	89 349	99 204	188 553
Małe i średnie przedsiębiorstwa	11 058	10 363	21 421
Sektor publiczny	2 633	18 420	21 053
Należności z rozpoznaną utratą wartości	1 241 090	0	1 241 090
Klienci indywidualni	155 238	0	155 238
Klienci mikro	86 616	0	86 616
Duże przedsiębiorstwa	940 745	0	940 745
Małe i średnie przedsiębiorstwa	58 491	0	58 491
Sektor publiczny	0	0	0
Razem kredyty i pożyczki brutto	2 024 402	17 037 023	19 061 425
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	639 175	66 661	705 836
Razem kredyty i pożyczki netto	1 385 227	16 970 362	18 355 589
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	68 272	0	68 272
Pozostałe aktywa finansowe	68 272	0	68 272
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0
Należności z rozpoznaną utratą wartości	417	0	417
Pozostałe aktywa finansowe	417	0	417
Razem pozostałe aktywa finansowe brutto	68 689	0	68 689
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	417	0	417
Razem pozostałe aktywa finansowe netto	68 272	0	68 272
Razem	1 453 499	17 229 584	18 683 083

Analizę wiekową aktywów przeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości prezentuje poniższe zestawienie.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2012 Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Okres przeterminowania					Razem
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	1 427 515	510 552	24 803	42 807	84 641	2 090 318
Klienci indywidualni	1 184 300	324 320	9 624	6 157	19 493	1 543 894
Klienci mikro	237 279	119 483	11 007	25 075	34 468	427 312
Duże przedsiębiorstwa	2 201	61 213	3 196	4 661	28 114	99 385
Małe i średnie przedsiębiorstwa	3 735	5 536	976	6 914	2 566	19 727
Sektor publiczny	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa finansowe brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Razem	1 427 515	510 552	24 803	42 807	84 641	2 090 318

Stan na 31 grudnia 2011 Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Okres przeterminowania					Razem
	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	331 209	133 220	9 329	26 517	40 450	540 725
Klienci indywidualni	182 556	75 015	1 067	1 195	5 112	264 945
Klienci mikro	30 666	10 889	950	739	1 509	44 753
Duże przedsiębiorstwa	97 496	38 049	1 760	22 873	28 375	188 553
Małe i średnie przedsiębiorstwa	10 798	540	2 919	1 710	5 454	21 421
Sektor publiczny	9 693	8 727	2 633	0	0	21 053
Pozostałe aktywa finansowe brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Razem	331 209	133 220	9 329	26 517	40 450	540 725

Dla aktywów finansowych narażonych na ryzyko kredytowe Bank stosuje cztery skale wewnętrznych ratingów:

- skala dotycząca klientów korporacyjnych określona w skali od 0 do 5 (co pół stopnia, gdzie 0 oznacza brak ryzyka niespłacenia, a 5 – utratę wartości);
- skala dotycząca małych i średnich przedsiębiorstw określona na koniec roku 2011 w skali od 0 do 5 (co pół stopnia, gdzie 0 oznacza brak ryzyka niespłacenia, a 5 – utratę wartości), natomiast na koniec roku 2012 w skali do 1A do 10C (gdzie 1A oznacza minimalne ryzyko kredytowe, a 10A do 10C – utratę wartości);
- skala dotycząca projektów inwestycyjnych określona w skali od 6,1 do 6,5 (gdzie 6,1 oznacza znikome ryzyko niespłacenia, a 6,5 – utratę wartości);
- skala ratingowa dotycząca banków, oddziałów zagranicznych instytucji kredytowych, instytucji sektora finansowego oraz sektora publicznego określona w skali od A1 do D (gdzie A oznacza minimalne ryzyko kredytowe, a D – utratę wartości).

Bank nie przypisuje ratingów klientom indywidualnym oraz klientom mikro – te ekspozycje prezentowane są jako NR (non-rated). Papierom wartościowym emitowanym przez Skarb Państwa i przez Narodowy Bank Polski oraz ekspozycjom wobec Banku Centralnego przypisywany jest rating państwa polskiego (rating A). Ekspozycjom kapitałowym oraz obligacjom korporacyjnym przypisywany jest rating podmiotu, którego ta ekspozycja dotyczy.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2012 Jakość kredytowa aktywów finansowych nieprzeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości	Ekspozycje							Łączna kwota ekspozycji	
	wobec rządów i banków centralnych	wobec banków	wobec klientów indywidualnych	wobec klientów mikro	wobec dużych przedsiębiorstw	wobec małych i średnich przedsiębiorstw	wobec sektora publicznego		pozostałe aktywa
Ekspozycje klasyfikowane według wewnętrznych ratingów stosowanych przez Grupę									
0.5	0	0	9 084 597	0	0	0	0	0	9 084 597
1.0	0	0	3 059 607	0	6 837	0	0	0	3 066 444
1.5	0	0	1 874 916	0	504 929	0	0	0	2 379 845
2.0	0	0	1 362 808	0	1 201 757	0	0	0	2 564 565
2.5	0	0	879 478	0	2 114 715	89	0	0	2 994 282
3.0	0	74	467 972	0	1 267 659	0	0	0	1 735 705
3.5	0	0	299 080	0	1 634 287	948	0	0	1 934 315
4.0	0	0	181 385	0	673 989	1 286	0	0	856 660
4.5	0	0	142 546	0	70 083	0	0	0	212 629
5.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.0	0	0	0	0	790 918	0	0	0	790 918
6.1	0	0	0	0	1 225 504	0	0	0	1 225 504
6.2	0	0	0	0	1 096 511	0	0	0	1 096 511
6.3	0	0	0	0	95 191	0	0	0	95 191
6.4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2A	0	0	0	0	0	275	0	0	275
2B	0	0	0	0	0	177	0	0	177
2C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3A	0	0	0	0	0	1 797	0	0	1 797
3B	0	0	0	0	0	2 545	0	0	2 545
3C	0	0	0	0	0	4 432	0	0	4 432
4A	0	0	0	0	0	4 303	0	0	4 303
4B	0	0	0	0	0	13 519	0	0	13 519
4C	0	0	0	0	382	20 696	0	0	21 078
5A	0	0	0	0	0	41 715	0	0	41 715
5B	0	0	0	0	520	57 746	0	0	58 266
5C	0	0	0	0	0	90 076	0	0	90 076
6A	0	0	0	0	0	106 085	0	0	106 102
6B	0	0	0	17	0	87 992	0	0	88 273
6C	0	0	0	0	281	100 025	0	0	100 399
7A	0	0	0	0	374	98 019	0	0	98 019
7B	0	0	0	0	0	79 056	0	0	79 056
7C	0	0	0	0	0	67 153	0	0	67 153
8A	0	0	0	0	0	48 703	0	0	48 703
8B	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

8C	0	0	0	0	0	24 408	0	0	24 408
9A	0	0	0	0	0	16 071	0	0	16 071
9B	0	0	0	0	0	8 116	0	0	8 116
9C	0	0	0	0	0	7 572	0	0	7 572
10A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A3	0	143 173	0	0	0	0	467	0	143 640
B1	1 790 061	45 299	0	0	0	0	0	0	1 835 360
B2	0	23 770	0	0	3 574	0	3 065	0	30 409
B3	0	447	0	0	0	0	2 341	0	2 788
B4	0	4 195	0	0	0	0	19 977	0	24 172
B5	0	0	0	0	0	0	6 831	0	6 831
C	0	18 763	0	0	0	0	0	0	18 763
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem ekspozycje klasyfikowane według wewnętrznych ratingów stosowanych przez Bank	1 790 061	235 721	17 352 388	17	10 687 511	882 804	32 681	0	30 981 183
Ekspozycje klasyfikowane według zewnętrznych ratingów									
	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem ekspozycje klasyfikowane według zewnętrznych ratingów	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekspozycje bez ratingu									
NR	0	2 253	661 063	2 386 848	232 067	45 594	13 755	0	3 341 580
Razem ekspozycje bez ratingu	0	2 253	661 063	2 386 848	232 067	45 594	13 755	0	3 341 580
Razem	1 790 061	237 974	18 013 451	2 386 865	10 919 578	928 398	46 436	0	34 322 763

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Stan na 31 grudnia 2011 Jakość kredytowa aktywów finansowych nieprzeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości	Ekspozycje								Łączna kwota ekspozycji
	wobec rządów i banków centralnych	wobec banków	wobec klientów indywidualnych	wobec klientów mikro	wobec dużych przedsiębiorstw	wobec małych i średnich przedsiębiorstw	wobec sektora publicznego	pozostałe aktywa	
	Ekspozycje klasyfikowane według wewnętrznych ratingów stosowanych przez Grupę								
0.5	0	0	260 584	0	0	0	0	0	260 584
1.0	0	0	0	0	219 395	65 514	0	0	284 909
1.5	0	0	0	183	1 065 381	146 919	0	0	1 212 483
2.0	0	0	81 178	1 417	1 327 990	214 890	0	0	1 625 475
2.5	0	0	43 448	961	2 205 545	201 395	0	0	2 451 349
3.0	0	0	41 801	551	1 704 685	199 794	0	0	1 946 831
3.5	0	0	49 796	1 378	1 202 556	119 572	0	0	1 373 302
4.0	0	0	15 121	838	312 639	55 814	0	0	384 412
4.5	0	0	9 229	3 000	155 635	41 063	0	0	208 927
5.0	0	0	0	46	26 151	651	0	0	26 848
6.1	0	0	0	0	900 851	0	0	0	900 851
6.2	0	0	0	42	1 534 213	0	0	0	1 534 255
6.3	0	0	7	0	1 034 604	0	0	0	1 034 611
6.4	0	0	0	0	51 646	0	0	0	51 646
6.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8A	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

8B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9B	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9C	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10A	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A2	0	1 519	0	0	0	0	515	0	2 034
A3	0	206 375	0	0	0	0	0	0	206 375
B1	685 174	4 359	0	0	0	0	50 015	0	739 548
B2	0	23 728	0	0	5 351	0	25 319	0	54 398
B3	0	451	0	0	0	0	20 579	0	21 030
B4	0	1	0	0	0	0	11 957	0	11 958
B5	0	0	0	0	0	0	18 548	0	18 548
C	0	19 681	0	0	0	0	0	0	19 681
D	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem ekspozycje klasyfikowane według wewnętrznych ratingów stosowanych przez Bank	685 174	256 114	501 164	8 416	11 746 642	1 045 612	126 933	0	14 370 055
Ekspozycje klasyfikowane według zewnętrznych ratingów	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem ekspozycje klasyfikowane według zewnętrznych ratingów	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ekspozycje bez ratingu									
NR	0	652	3 034 394	671 944	127 585	16 664	256	0	3 851 495
Razem ekspozycje bez ratingu	0	652	3 034 394	671 944	127 585	16 664	256	0	3 851 495
Razem	685 174	256 766	3 535 558	680 360	11 874 227	1 062 276	127 189	0	18 221 550

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Poniższa tabela prezentuje informację na temat koncentracji ryzyka kredytowego w poszczególnych branżach według głównych branż.

Łączna kwota ekspozycji brutto wg głównych branż										Łączna kwota ekspozycji	w tym:			
31 grudnia 2012											Ekspozycje kapitałowe	Pozycje sekurytyzacyjne	Ekspozycje z rozpo-znaną utratą wartości	Salda rezerw
Nazwa branży	wobec rządów i banków centralnych	wobec instytucji finansowych	z tytułu kredytowa-nia specjalistycznego	wobec małych i średnich przedsiębiorstw	pozostałe wobec przedsiębiorców i sektora publicznego	detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	detaliczne odnawialne	pozostałe detaliczne						
Rolnictwo, leśnictwo i rybacktwo	0	0	56 069	9 202	60 889	2 238	2 080	3 632	134 110	0	0	4 836	4 821	
Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	3 359	4 709	0	0	0	8 068	0	0	2 414	952	
Przetwórstwo przemysłowe	0	0	91 219	289 483	3 253 321	714	473	247	3 635 457	0	0	321 525	113 757	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	544 127	21 137	547 419	38 623	61 961	31 420	1 242 687	0	0	140 389	112 193	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0	20 764	7 388	29 143	113	84	82	57 574	0	0	227	394	
Budownictwo	0	0	224 069	76 019	832 646	16 637	37 296	19 588	1 206 255	26 017	0	365 878	237 412	
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	0	0	0	516 755	3 533 540	63 642	153 497	62 664	4 330 098	0	0	537 195	415 035	
Transport i gospodarka magazynowa	0	0	2 518	29 877	440 529	8 600	5 542	4 256	491 322	0	0	58 758	38 088	
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0	67 903	3 362	195 440	9 727	38 429	16 977	331 838	0	0	76 396	63 406	
Informacja i komunikacja	0	0	0	15 933	688 558	1 644	2 978	1 703	710 816	0	0	16 444	13 539	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1 790 061	237 974	12 924	1 307	539 188	26 989	39 179	17 947	2 665 569	115 534	0	50 388	21 804	
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0	2 622 542	12 155	551 006	0	0	0	3 185 703	0	0	251 960	129 857	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0	0	0	13 637	212 421	736	2 409	939	230 142	750	0	34 078	29 558	
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0	0	0	10 750	266 693	10 959	3 479	5 729	297 610	0	0	12 151	12 398	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	0	0	0	42	8 914	3 391	4 756	3 221	20 324	0	0	4 564	4 256	
Edukacja	0	0	0	2 601	41 046	0	0	0	43 647	0	0	0	0	

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0	0	0	1 041	60 433	0	0	0	61 473	0	0	454	524
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	0	0	996	45 560	0	0	0	46 556	0	0	6 143	3 555
Pozostała działalność usługowa	0	0	0	3 218	348 651	0	0	0	351 869	0	0	64 550	49 738
Gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	16 919 197	1 580 173	2 918 559	21 417 929	0	0	1 814 835	1 604 565
Razem	1 790 061	237 974	3 642 136	1 018 264	11 660 106	17 101 210	1 932 336	3 086 964	40 469 047	142 301	0	3 763 185	2 855 852

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Łączna kwota ekspozycji brutto wg głównych branż													
31 grudnia 2011	Ekspozycje								Łączna kwota ekspozycji	w tym:			
Nazwa branży	wobec rządów i banków centralnych	wobec instytucji finansowych	z tytułu kredytowania specjalistycznego	wobec małych i średnich przedsiębiorstw	pozostałe wobec przedsiębiorców i sektora publicznego	detaliczne zabezpieczone na nieruchomościach	detaliczne odnawialne	pozostałe detaliczne		Ekspozycje kapitałowe	Pozycje sekurytyzacyjne	Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	Salda rezerw
Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	0	0	67 853	9 041	50 065	2 288	2 910	2 935	135 092	0	0	3 123	3 277
Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	7 087	747	0	0	0	7 833	0	0	2 362	939
przetwórstwo przemysłowe	0	0	103 357	341 558	3 512 057	1 421	2 006	582	3 960 982	0	0	339 337	147 637
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	451 097	13 378	84 866	27 510	73 549	34 187	684 587	0	0	24 396	21 715
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0	0	6 754	5 244	15 729	126	7	128	27 988	0	0	55	102
Budownictwo	0	0	439 411	118 205	860 149	12 420	45 903	22 538	1 498 626	26 017	0	248 604	75 405
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	0	0	149	527 645	2 785 614	50 497	182 027	76 697	3 622 629	0	0	170 669	137 340
Transport i gospodarka magazynowa	0	0	21 642	31 503	196 690	8 417	6 607	4 879	269 738	0	0	12 367	9 013
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	0	0	120 492	2 228	24 613	5 959	49 264	18 269	220 825	0	0	28 319	19 437
Informacja i komunikacja	0	0	0	18 882	647 646	496	3 475	2 754	673 252	0	0	1 316	2 747
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	685 174	259 268	0	729	436 048	22 157	41 735	21 284	1 466 395	115 551	0	23 870	13 981
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0	2 745 842	19 782	432 422	0	0	0	3 198 046	0	0	184 562	98 669
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0	0	0	12 942	169 105	56	3 365	991	186 459	0	0	34 892	32 998
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	0	0	0	12 648	145 176	4 652	4 543	7 536	174 555	0	0	1 902	2 250
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	0	0	0	32	66	2 937	5 068	3 886	11 991	0	0	1 101	1 112
Edukacja	0	0	0	17 903	25 672	0	4	25 767	69 346	0	0	164 215	6 167
Opieka zdrowotna i pomoc	0	0	0	1 275	43 781	0	0	0	45 056	0	0	0	7

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

społeczna													
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0	0	0	19	5	0	0	0	24	0	0	0	0
Pozostała działalność usługowa	0	0	0	2 085	29 015	0	0	0	31 100	0	0	0	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	0	0	0	2 594 914	365 391	1 025 333	3 985 638	0	0	0	133
Razem	685 174	259 268	3 956 597	1 142 188	9 459 466	2 733 850	785 854	1 247 766	20 270 162	141 568	0	1 241 089	705 928

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz wielkość aktywów ważonych ryzykiem w podziale na grupy podmiotów zgodnie z wymogami Uchwały KNF nr 76/2010 z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (z późniejszymi zmianami)², prezentuje poniższe zestawienie:

31 grudnia 2012	Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta
Rządy i banki centralne	0	0
Samorządy terytorialne i władze lokalne	15 105	1 208
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	52 032	4 163
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	411 633	32 931
Przedsiębiorstwa	6 191 989	495 359
Detaliczne	7 948 931	635 914
Zabezpieczenie na nieruchomościach	20 875 244	1 670 020
Przeterminowane	946 110	75 689
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	26 082	2 087
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	892 801	71 424
Razem	37 359 927	2 988 794

31 grudnia 2011	Aktywa ważone ryzykiem (RWA)	Wymogi kapitałowe razem dla ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta
Rządy i banki centralne	23	2
Samorządy terytorialne i władze lokalne	15 734	1 259
Organy administracji i podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej	36 149	2 892
Banki wielostronnego rozwoju	0	0
Organizacje międzynarodowe	0	0
Instytucje - banki	485 601	38 848
Przedsiębiorstwa	7 662 732	613 019
Detaliczne	1 309 318	104 745
Zabezpieczenie na nieruchomościach	9 618 245	769 460
Przeterminowane	357 074	28 566
Ekspozycje należące do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka	39 029	3 122
Obligacje zabezpieczone	0	0
Ekspozycje krótkoterminowe wobec banków i przedsiębiorstw	0	0
Z tytułu uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania	0	0
Pozostałe	225 685	18 054
Razem	19 749 590	1 579 967

² zmiany wprowadzone uchwałami KNF: uchwałą nr 369/2010 z dnia 12 października 2010 roku, uchwałą KNF nr 153/2011 z dnia 7 czerwca 2011 roku, uchwałą KNF nr 206/2011 z dnia 22 sierpnia 2011 roku oraz uchwałą KNF nr 324/2011 z dnia 20 grudnia 2011 roku

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

W celu kontroli ryzyka portfela kredytowego w zakresie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat (kapitału i poziomu odpisów z tytułu utraty wartości), Grupa określa limity koncentracji ryzyka kredytowego dla potrzeb kontroli wewnętrznej i zarządza ekspozycją na ryzyko w ramach tych limitów poprzez regularny system monitorowania.

Limity akceptowanego przez Bank poziomu ryzyka kredytowego są zatwierdzane przez Zarząd Banku.

Struktura limitów obowiązująca w Banku przedstawia się następująco:

- Limity walutowe i płynnościowe:
 - Limit dotyczący maksymalnego przyrostu aktywów długoterminowych,
 - Limit dotyczący udziału należności walutowych w portfelu kredytowym Banku,
 - Limity dotyczące finansowania rynku nieruchomości.
- Limity wynikające z przepisów artykułu 71 Prawa bankowego:
 - Limit koncentracji kredytowej względem pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

Wartość dopuszczalnego limitu koncentracji kredytowej względem pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie kształtowała się na następującym poziomie:

Dopuszczalny limit koncentracji	31 grudnia 2012	31 grudnia 2011
Limit koncentracji zaangażowania Banku (25%)	1 236 148	626 795

Bank nie posiada zaangażowań przekraczających powyższy limit.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dzienne limity ryzyka dostaw dotyczące pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Poniżej zaprezentowano ekspozycje klientów przekraczające wartość 10% funduszy własnych Banku. Zostały one zaprezentowane w oparciu o zaangażowania względem pojedynczego klienta oraz grup kapitałowych w wartości bez uwzględniania pomniejszych z tytułu zastosowania technik redukcji ryzyka kredytowego ani wyłączeń określonych w § 6 uchwały w sprawie limitu koncentracji zaangażowań). Zestawienie uwzględnia również ekspozycje w stosunku do Rządów i Banków Centralnych oraz innych Banków.

31 grudnia 2012				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	8 288 152	Podmiot	165,62%
2	Kredytobiorca 2	1 159 725	Podmiot	23,45%
3	Kredytobiorca 3	742 956	Grupa	15,03%

Zaangażowania wobec kredytobiorców: 1 i 2 na 31 grudnia 2012 roku dotyczą Narodowego Banku Polskiego, Skarbu Państwa i nie są objęte ograniczeniem łącznego zaangażowania do wysokości 25% funduszy własnych na mocy par. 6 Uchwały nr 208/2011 KNF z dnia 22 sierpnia 2011 roku, z późniejszymi zmianami, w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji i limitu dużych zaangażowań.

31 grudnia 2011				
Nr klienta	Nazwa kredytobiorcy	Wartość zaangażowania	Podmiot/Grupa	Udział procentowy
1	Kredytobiorca 1	919 720	Grupa	36,68%
2	Kredytobiorca 2	446 319	Grupa	17,80%
3	Kredytobiorca 3	344 037	Grupa	13,72%
4	Kredytobiorca 4	310 400	Grupa	12,38%
5	Kredytobiorca 5	285 023	Grupa	11,37%
6	Kredytobiorca 6	263 108	Grupa	10,49%
7	Kredytobiorca 7	255 016	Grupa	10,17%

Na 31 grudnia 2011 roku Kredytobiorca 1 jako jednostka dominująca wobec Banku nie jest objęty ograniczeniem łącznego zaangażowania do wysokości 25% funduszy własnych na mocy par. 6 pkt 18 Uchwały nr 208/2001 KNF z dnia 22 sierpnia 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji i limitu dużych zaangażowań.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

42. Ryzyko utraty płynności

Podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Banku, które umożliwi realizację określonych w planie finansowym celów dochodowych przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się Banku ze zobowiązań oraz zachowaniu nałożonych limitów ryzyka płynności, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych (regulacyjnych).

Zarządzanie bieżącą, śróddzienną płynnością Banku prowadzone jest przez Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Poziom ponoszonego przez Bank średnio- i długoterminowego ryzyka płynności oceniany jest na podstawie raportów płynności.

Raporty płynności informują o wysokości luki płynności (statyczna analiza luki płynności), czyli o niedopasowaniu pomiędzy terminami zapadalności aktywów i terminami wymagalności pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, na podstawie poziomu osiągniętych wskaźników płynności, które pokazują stosunek skumulowanych wpływów do skumulowanych wypływów w danym okresie czasu.

Raporty sporządzane są dla pozycji bilansowych i pozabilansowych w PLN i w podstawowych walutach obcych, tj. EUR, USD, CHF, JPY i GBP oraz w pozostałych walutach obcych łącznie. Raporty uwzględniają elementy modelowania w zakresie zachowań rynku finansowego i klientów Banku (m.in. rolowanie depozytów, osad na rachunkach bieżących, prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań pozabilansowych, rezerwę obowiązkową, uwzględnienie korekty należności z tytułu zidentyfikowanej utraty wartości).

Zarządzanie średnio- i długoterminowym ryzykiem płynności realizowane jest w Banku przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który ustala pożądaną strukturę bilansu Banku poprzez system limitów obejmujących m.in. wielkość luki płynności, stopień koncentracji depozytów, stosunek wartości portfela kredytowego do depozytów.

Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami prowadzi działalność na rynku finansowym, odpowiednio kształtując portfel aktywów i pasywów tak, aby zachowane zostały wymagane poziomy limitów ryzyka płynności. Polityka cenowa i produktowa Banku jako instrument mający wpływ na strukturę bilansu Banku jest również narzędziem wykorzystywanym do zarządzania ryzykiem płynności.

Bank dokonuje również kalkulacji na bazie dziennej nadzorczych miar płynności zgodnie z wymaganiami Uchwały Nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z późniejszymi zmianami. Są to:

- miary płynności krótkoterminowej,
- miary płynności długoterminowej.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Analizę wymagalności zobowiązań finansowych w postaci niezdyktowanych przepływów środków pieniężnych prezentuje poniższe zestawienie.

31 grudnia 2012	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne kontraktowe				Razem
			poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	24 451 029	368 150	18 776 705	1 844 671	2 928 141	901 513	24 451 029
Zobowiązania finansowe	43 577 081	43 730 855	28 290 128	5 701 834	9 424 916	767 839	44 184 717
<i>Zobowiązania wobec banków</i>	<i>11 746 654</i>	<i>11 772 625</i>	<i>1 039 782</i>	<i>1 122 404</i>	<i>9 192 554</i>	<i>767 839</i>	<i>12 122 579</i>
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	<i>31 703 349</i>	<i>31 831 153</i>	<i>27 123 269</i>	<i>4 579 430</i>	<i>232 362</i>	<i>0</i>	<i>31 935 061</i>
<i>Pozostałe zobowiązania finansowe</i>	<i>127 078</i>	<i>127 078</i>	<i>127 078</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>127 078</i>
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 791 160	1 791 160	1 791 160	0	0	0	1 791 160
Udzielone zobowiązania finansowe	4 846 866	4 846 866	4 846 866	0	0	0	4 846 866

31 grudnia 2011	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne kontraktowe				Razem
			poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	30 001 980	474 109	24 679 732	2 757 676	1 363 710	1 200 863	30 001 981
Zobowiązania finansowe	24 114 746	24 165 245	17 733 353	3 452 218	2 679 787	774 433	24 639 791
<i>Zobowiązania wobec banków</i>	<i>4 169 450</i>	<i>4 178 697</i>	<i>853 095</i>	<i>385 274</i>	<i>2 488 423</i>	<i>774 433</i>	<i>4 501 225</i>
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	<i>19 773 296</i>	<i>19 814 548</i>	<i>16 880 258</i>	<i>2 915 818</i>	<i>170 490</i>	<i>0</i>	<i>19 953 769</i>
<i>Pozostałe zobowiązania finansowe</i>	<i>172 000</i>	<i>172 000</i>	<i>0</i>	<i>151 126</i>	<i>20 874</i>	<i>0</i>	<i>172 000</i>
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 838 291	1 838 291	1 838 291	0	0	0	1 838 291
Udzielone zobowiązania finansowe	5 358 719	5 358 719	5 358 719	0	0	0	5 358 719

Poniższa tabela przedstawia skumulowaną lukę płynności Banku z uwzględnieniem transakcji pozabilansowych (bez linii kredytowych).

	do 1 miesiąca	1-3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-2 lata	2-3 lat	3-5 lat	>5 lat	Razem:
31 grudnia 2012	-6 846 705	-10 577 142	-13 532 847	-150 039	-16 021 703	-14 004 292	-757 002	-76 589 730
31 grudnia 2011	-866 939	-4 228 930	-7 321 817	-8 088 586	-7 680 541	-7 212 229	-219 589	-35 618 631

Istotą działania Banku jest transformacja terminów zapadalności po stronie aktywnej i pasywnej bilansu, tak aby uwzględnić preferencje klientów składających depozyty i zaciągających kredyty, przy akceptowalnym poziomie ryzyka mitygowanym poprzez średnio- i długoterminowe finansowanie pozyskiwane na rynku hurtowym.

Struktura terminów zapadalności aktywów i zobowiązań oraz zdolność do zastąpienia, po możliwym do przyjęcia koszcie, oprocentowanych zobowiązań z chwilą osiągnięcia terminu wymagalności, stanowią istotne elementy oceny płynności Grupy oraz jej narażenia na zmiany stóp procentowych i kursów wymiany walut.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

43. Pozostałe ryzyka rynkowe

43.1.1. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wynika z otwartych pozycji w produktach procentowych, walutowych i kapitałowych, które narażone są na zmiany wartości na rynku. Bank stosuje dla potrzeb konstrukcji limitów ryzyka metody symulacyjne, metody oparte na wartości punktu bazowego oraz metody oparte na wartości pozycji netto.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym podlega ciągłej ocenie oraz ewolucji w celu dostosowania go do zmieniających się warunków rynkowych.

Na proces zarządzania składają się:

- identyfikacja czynników ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka.

43.1.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe to ryzyko zmiany wartości poszczególnych instrumentów finansowych spowodowanych fluktuacjami kursów walutowych. Z uwagi na prowadzoną działalność Bank narażony jest na wpływ wahań kursowych na swoją sytuację finansową i przepływy pieniężne.

Ryzyko walutowe rozumiane jako prawdopodobieństwo wystąpienia straty jest uzależnione od:

- zmienności kursów walutowych,
- niedopasowania należności i zobowiązań walutowych.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ustalenie obszarów ryzyka walutowego i podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ryzyka walutowego do akceptowanych przez Bank rozmiarów.

W celu zarządzania ryzykiem walutowym w Banku stworzony został system limitów ryzyka rynkowego zgodny ze standardami obowiązującymi w Grupie Raiffeisen. W ramach podziału kompetencji w procesie zarządzania ryzykiem, Zarząd ustala w Polityce Zarządzania Aktywami i Pasywami poziom ogólnego apetytu na ryzyko walutowe, uwzględniając założenia budżetowe oraz wpływ potencjalnych strat na kapitał Banku.

Polityka Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym zakłada posiadanie niewielkiej pozycji walutowej, która pozwala na oferowanie klientom konkurencyjnych warunków cenowych. Ryzyko walutowe jest niematerialne – wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego wynosi 0 zł. W związku z powyższym Bank w procesie zarządczym nie stosuje metod symulacyjnych. Metoda wartości zagrożonej (VaR) jest stosowana ze względu na wymagania Grupy.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Szczegółowe wartości poszczególnych limitów ustalane są następnie przez Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami i obejmują one:

- limity poziomu maksymalnej, otwartej pozycji walutowej overnight dla każdej waluty,
- limity poziomu całkowitej otwartej pozycji walutowej overnight i intraday dla wszystkich walut łącznie,
- limit poziomu wartości zagrożonej, wyznaczanej dla 1-dniowego horyzontu utrzymania pozycji oraz poziomu ufności 99%. Wartość zagrożona wyznaczana jest metodą wariacji-kowariancji,
- kwartalny i roczny limit maksymalnej straty.

Ponadto, dla potrzeb obliczania wymogu z tytułu ekspozycji na ryzyko walutowe wykorzystywana jest tzw. metoda podstawowa wyznaczająca dopuszczalne granice ekspozycji na ryzyko niedopasowania należności i zobowiązań walutowych (tzw. pozycja całkowita) w odniesieniu do funduszy własnych Banku.

Raporty dzienne dotyczące pozycji walutowej Banku obejmujące analizę działalności walutowej w kontekście przestrzegania obowiązujących norm ostrożnościowych (limitów) oraz wyników ekonomicznych przedstawiane są dyrektorom jednostek organizacyjnych odpowiedzialnym za zarządzanie oraz kontrolę ryzyka oraz członkowi Zarządu nadzorującemu pion skarbu.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku została przeprowadzona analiza wpływu zmiany kursów walutowych na pozycje walutową Banku dla trzech walut obcych (EUR, CHF, USD) w przypadku których otwarta pozycja walutowa Banku jest największa. Wyniki tej analizy są przedstawione w tabeli poniżej:

31 grudnia 2012	Pozycja bazowa	Pozycja przy zmianie kursu o -50 pkt	Pozycja przy zmianie kursu o +50 pkt	Wpływ na wynik przy zmianie kursu o -50 pkt	Wpływ na wynik przy zmianie kursu o +50 pkt
EUR	-5 507	-5 479	-5 534	28	-28
USD	-920	-916	-925	5	-5
CHF	-2 621	-2 608	-2 635	13	-13
Razem				45	-45

31 grudnia 2011	Pozycja bazowa	Pozycja przy zmianie kursu o -50 pkt	Pozycja przy zmianie kursu o +50 pkt	Wpływ na wynik przy zmianie kursu o -50 pkt	Wpływ na wynik przy zmianie kursu o +50 pkt
EUR	7 824	7 785	7 863	-39	39
USD	1 344	1 337	1 351	-7	7
CHF	-2 733	-2 720	-2 747	14	-14
Razem				-32	32

Przy założeniu że kursy walut jednocześnie spadną o 50 punktów bazowych, krótka pozycja walutowa netto Banku spadnie o 45 tys. PLN, natomiast przy wzroście kursów walut o 50 punktów bazowych krótka pozycja walutowa netto Banku wzrośnie o 46 tys. PLN.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku długa pozycja walutowa netto Banku wynosiła 9 076 tys. zł, co stanowi 0,18% funduszy własnych Banku (na dzień 31 grudnia 2011 r. długa pozycja walutowa netto Banku wynosiła 9 587 tys. zł, co stanowi 0,4 % funduszy własnych Banku). Poniższa tabela przedstawia podział pozycji bilansowych i pozabilansowych Banku według poszczególnych walut.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Koncentracje aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych w walutach oraz pozycja walutowa Banku					
31 grudnia 2012	EUR	USD	CHF	Pozostałe	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	11 975 195	574 847	13 338 874	232 255	26 121 171
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	12 736 582	1 505 627	5 224 941	313 072	19 780 222
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe – kwoty do otrzymania	9 522 465	3 545 812	991 433	272 685	14 332 395
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe – kwoty do wydania	8 766 585	2 615 952	9 107 987	187 855	20 678 379
Pozycja walutowa netto długa (+)	-	-	-	4 041	4 041
Pozycja walutowa netto krótka (-)	5 507	920	2 621	28	9 076

Koncentracje aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych w walutach oraz pozycja walutowa Banku					
31 grudnia 2011	EUR	USD	CHF	Pozostałe	Razem
Składniki pozycji walutowej bilansowe - aktywa	6 071 000	511 757	1 884 077	192 971	8 659 805
Składniki pozycji walutowej bilansowe - pasywa	5 455 727	555 338	66 023	150 835	6 227 923
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe – kwoty do otrzymania	7 196 235	5 066 698	4 766 783	267 003	17 296 719
Składniki pozycji walutowej pozabilansowe – kwoty do wydania	7 803 684	5 021 773	6 587 570	309 331	19 722 358
Pozycja walutowa netto długa (+)	7 824	1 344	-	361	9 529
Pozycja walutowa netto krótka (-)	-	-	2 733	553	3 286

43.1.3. Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej

Ryzyko stopy procentowej jest spowodowane tym, że możliwe zmiany stóp procentowych na rynku mogą mieć wpływ na przyszłe przepływy pieniężne lub też na wartość godziwą posiadanych przez Bank instrumentów finansowych.

Identyfikacja obszarów, w których Bank jest narażona na ryzyko stopy procentowej oraz kształtowanie struktury sprawozdania z sytuacji finansowej i zobowiązań pozabilansowych w sposób pozwalający na maksymalizację wartości aktywów netto oraz wyniku odsetkowego są głównymi celami zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Polityka Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej zakłada istnienie w Banku systemu wewnętrznych cen transferowych, w ramach którego jednostki biznesowe nie podejmujące na własny rachunek ryzyka stopy procentowej przekazują je do jednostek odpowiedzialnych za jego zarządzanie.

W celu zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku stworzony został system limitów ryzyka rynkowego zgodny ze standardami obowiązującymi w Grupie Raiffeisen. W ramach podziału kompetencji w procesie zarządzania ryzykiem, Zarząd Banku ustala w Polityce Zarządzania Aktywami i Pasywami poziom ogólnego apetytu na ryzyko stopy procentowej, uwzględniając założenia budżetowe oraz wpływ potencjalnych strat na kapitał Banku.

Szczegółowe wartości poszczególnych limitów ustalane są następnie przez Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami i obejmują one:

- limity poziomu maksymalnej, otwartej pozycji na stopie procentowej mierzonej jako wartość zmiany wartości godziwej przy wzroście rynkowych stóp procentowych o 1 punkt bazowy. Wartości limitów

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

są zdywersyfikowane ze względu na źródło ekspozycji (księga bankowa i handlowa), jej walutę oraz przedział czasowy zgodnie z obowiązującą w Banku siatką terminów przeszacowania,

- limity poziomu wartości zagrożonej, wyznaczanej osobno dla portfela bankowego i handlowego, przy założeniu 10-dniowego horyzontu utrzymania pozycji oraz poziomu ufności 99%. Wartość zagrożona wyznaczana jest metodą wariacji-kowariancji, przy czym Bank nie posiada otwartych pozycji stopy procentowej w instrumentach o nieliniowym profilu ryzyka,
- kwartalny i roczny limit maksymalnej straty.

Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są przez Departament Zarządzania Ryzykiem. Pomiar ryzyka prowadzony jest w cyklu dziennym. Dzielne raporty z wykorzystaniem poszczególnych limitów ryzyka rozsyłane są w formie elektronicznej do merytorycznych komórek organizacyjnych Banku.

Za okresową kontrolę zarządzania ryzykiem stóp procentowych odpowiedzialny jest Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO). ALCO na swych comiesięcznych posiedzeniach dokonuje oceny poziomu ryzyka, na które Bank jest narażony i w razie konieczności zobowiązuje właściwe jednostki do podjęcia odpowiednich kroków w celu jego ograniczenia.

Bank prowadzi wyodrębnione portfele bankowy oraz handlowy. Zgodnie z Zarządzeniem Zarządu Banku dotyczącym szczegółowych zasad wyodrębniania portfela handlowego, zaliczane są do niego:

- operacje zawierane z zamiarem uzyskania korzyści finansowych na tej operacji w krótkim okresie wynikających ze zmian parametrów rynkowych, w szczególności kursów walutowych i stóp procentowych,
- wszystkie operacje zabezpieczające ryzyko operacji zaliczanych do portfela handlowego,
- wewnętrzne instrumenty zabezpieczające, które mitygują ryzyko portfela bankowego.

W ramach portfela handlowego z uwagi na niejednorodność ryzyk zawieranych operacji wyodrębnione zostały portfele, które umożliwiają monitorowanie pozycji oraz limitów na poszczególnych typach operacji.

Dla potrzeb obliczania wymogu z tytułu ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej Bank stosuje metodę średniego, zaktualizowanego okresu zwrotu. Operacje niezakwalifikowane do portfela handlowego, zawierają się w portfelu bankowym.

Poniższa tabela prezentuje poziom narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej, w podziale na księgę bankową i handlową, mierzonego jako wartość zmiany wartości godziwej przy wzroście rynkowych stóp procentowych o 1 punkt procentowy. Wartości w poszczególnych przedziałach prezentowane są jako wartości bezwzględne w celu pokazania ogólnego poziomu narażenia na ryzyko stopy procentowej, niezależnie od kierunku zajmowanej pozycji. Dane obejmują rok 2012 oraz 2011 dla celów porównawczych.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

	2012				2011			
	Min.	Max.	Średnia	Stan na 31 grudnia	Min.	Max.	Średnia	Stan na 31 grudnia
Księga bankowa								
<1Y	35 019	373 090	179 144	208 037	165	86 403	34 740	34 477
1 – 3Y	437	42 128	16 439	7 455	3 057	10 936	6 535	3 112
>3Y	57	16 342	9 497	8 642	49	12 237	2 446	931
Księga handlowa								
<1Y	11	11 426	3 933	176	5	19 143	8 587	5 572
1 – 3Y	81	13 549	1 931	7 057	11	50 944	17 504	333
>3Y	4	75 186	4 711	18	29	78 321	15 236	17 969

Następna tabela prezentuje poziom narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej, w podziale na księgę bankową i handlową, mierzonego za pomocą wartości zagrożonej, zgodnie z opisanymi powyżej, zdefiniowanymi w systemie limitów parametrami modeli.

	Stan na 31.12.2012	Stan na 31.12.2011
Księga bankowa	1 797	2 117
Księga handlowa	256	296

Bank wyznacza również miarę Earnings-at-Risk, która prezentuje wrażliwość wyniku odsetkowego w rocznym horyzoncie czasu przy założeniu natychmiastowej i identycznej dla wszystkich walut zmiany rynkowych stóp procentowych o 100 punktów bazowych, utrzymującej się w okresie trwania symulacji. Wynik tak przeprowadzonego pomiaru za koniec roku 2012 wykazał wpływ na wynik odsetkowy w kwocie 190 766 tys. zł, co stanowi 3,8% funduszy własnych uwzględnianych w kalkulacji współczynnika wypłacalności wobec 85 295 tys. zł za rok poprzedni, co stanowiło 3,4% funduszy.

Poniższa przedstawiono analizę wrażliwości aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych na zmiany stóp procentowych. Tabela ta przedstawia aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianej w umowie lub terminu wymagalności.

Wartość bilansowa pochodnych instrumentów finansowych, które są wykorzystywane przede wszystkim w celu obniżania poziomu ekspozycji Banku na zmiany stóp procentowych, ujęta jest w „Aktywach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” oraz „Innych pasywach”.

Zarządzanie ryzykiem

Ekspozycja Banku na ryzyko zmiany stopy procentowej									
31 grudnia 2012	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y	Razem
Aktywa									
Kasa i środki w Banku Centralnym	1 887 959	1 211 983	0	0	0	0	0	0	3 099 942
Należności od banków	7 776	197 847	23 443	14 034	0	0	0	0	243 100
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	8 458 196	47 517	4 147	149 320	160 819	3 125	27	8 823 151
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	472 731	0	0	0	0	0	0	0	472 731
Inwestycyjne papiery wartościowe	44 714	511 195	0	0	30 015	0	0	0	585 924
Kredyty i należności udzielone klientom	444 623	22 486 876	12 015 867	179 051	2 293	47	25 443	138 180	35 292 380
Pozostałe aktywa finansowe	153 816	0	0	0	0	0	0	0	153 816
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec banków	1 352	4 696 806	6 236 012	427 244	35 000	0	0	0	11 396 414
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	368 150	0	0	0	0	0	0	0	368 150
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	13 875 995	0	0	0	0	0	0	13 875 995
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	9 094 099	4 232 608	2 737 611	1 671 981	212 114	6 745	0	17 955 158
Zobowiązania podporządkowane	0	376 211	0	0	0	0	0	0	376 211
Inne zobowiązania finansowe	127 076	0	0	0	0	0	0	0	127 076
Pozycje pozabilansowe									
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 791 160	0	0	0	0	0	0	0	1 791 160
Udzielone zobowiązania finansowe	4 846 866	0	0	0	0	0	0	0	4 846 866

Zarządzanie ryzykiem

Ekspozycja Banku na ryzyko zmiany stopy procentowej									
31 grudnia 2011	Nieoprocentowane	1M	3M	6M	12M	2Y	5Y	>5Y	Razem
Aktywa									
Kasa i środki w Banku Centralnym	438 066	685 174	0	0	0	0	0	0	1 123 240
Należności od banków	0	217 177	3 817	38 228	0	0	0	0	259 222
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	6 223 469	23 971	4 843	56 115	31 456	5 645	643	6 346 142
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	588 619	0	0	0	0	0	0	0	588 619
Inwestycyjne papiery wartościowe	28 881	510 455	0	0	29 698	0	0	0	569 034
Kredyty i należności udzielone klientom	0	15 908 047	2 258 783	24 096	2 478	5 915	0	156 270	18 355 589
Pozostałe aktywa finansowe	68 272	0	0	0	0	0	0	0	68 272
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec banków	0	1 094 383	2 318 820	380 420	739	0	0	0	3 794 362
Instrumenty pochodne (FX i IRS)	474 109	0	0	0	0	0	0	0	474 109
Zobowiązania wobec klientów - bieżące	0	7 286 362	0	0	0	0	0	0	7 286 362
Zobowiązania wobec klientów - terminowe	0	10 080 644	2 258 783	24 096	2 478	5 915	0	156 270	12 528 186
Zobowiązania podporządkowane	0	0	384 335	0	0	0	0	0	384 335
Inne zobowiązania finansowe	172 000	0	0	0	0	0	0	0	172 000
Pozycje pozabilansowe									
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 838 291	0	0	0	0	0	0	0	1 838 291
Udzielone zobowiązania finansowe	5 358 719	0	0	0	0	0	0	0	5 358 719

Zarządzanie ryzykiem

43.1.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako ryzyko straty wynikającej z niewłaściwych lub zawodnych procesów, ludzi i systemów lub też ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja obejmuje swoim zakresem ryzyko prawne, nie obejmuje natomiast ryzyka strategicznego oraz ryzyka utraty reputacji.

Dla celów kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Grupa RZB stosuje tzw. Metodę Standardową (ang. Standardised Approach) określającą zarówno metodę wyliczania wymogu kapitałowego, jak również wymagania dla Raiffeisen Bank Polska S.A. w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W roku 2012 wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego Banku wynosił 281 694 tys. zł (w 2011 roku 174 870 tys. zł).

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności operacyjnej poprzez wdrożenie efektywnych mechanizmów identyfikacji, oceny i kwantyfikacji, ograniczania oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku ma odzwierciedlać profil ryzyka operacyjnego Banku i zapewnić podjęcie odpowiednich środków w celu:

- kontroli poziomu ryzyka na akceptowalnym poziomie adekwatnym do rozmiaru i charakteru działalności Banku,
- podejmowania działań zmierzających do likwidacji przyczyn oraz negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych,
- minimalizacji strat powstających w wyniku zdarzeń operacyjnych,
- poprawy efektywności procesów,
- kształtowania świadomości związanej z ryzykiem operacyjnym.

Podstawowe zasady dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku to:

- właścicielami ryzyka operacyjnego są menedżerowie linii biznesowych oraz poszczególnych jednostek organizacyjnych Grupy,
- organem nadzorującym proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest Komitet Sterujący ds. Ryzyka Operacyjnego,
- istnieje niezależna funkcja zarządzania ryzykiem operacyjnym umiejscowiona w Departamencie Zarządzania Ryzykiem,
- występuje niezależny przegląd procedur i procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym dokonywany przez audyt wewnętrzny,
- przeprowadzane jest systematyczne gromadzenie danych związanych z ryzykiem operacyjnym,
- przeprowadzane jest szacowanie ekspozycji i raportowanie ryzyka operacyjnego,
- podejmowane są działania mające na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego do akceptowalnego poziomu.

Zgodnie z Polityką Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym w Banku stosowane są następujące instrumenty identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka:

Zarządzanie ryzykiem

- gromadzenie informacji o zdarzeniach operacyjnych,
- monitoring kluczowych wskaźników ryzyka,
- analizy scenariuszy dla zdarzeń charakteryzujących się małą częstotliwością i wysoką dotkliwością,
- przeprowadzanie samooceny ryzyka operacyjnego dla kluczowych obszarów ryzyka operacyjnego,
- raportowanie ryzyka operacyjnego do Zarządu oraz jednostek organizacyjnych Banku,
- kluczowe Indykatory Ryzyka (monitoring indykatorów ryzyka przeprowadzany na poziomie Banku),
- analiza Scenariuszy (scenariusze zdarzeń operacyjnych są tworzone tam, gdzie częstotliwość zdarzeń jest mała, ale kwota straty może stanowić poważne zagrożenie dla Banku).

Dane zgromadzone w procesie identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje w kolejnych etapach zarządzania ryzykiem operacyjnym, tj. analizach, raportowaniu oraz ograniczaniu ryzyka operacyjnego.

Podpisy

Warszawa, 26 lutego 2013 roku.

W imieniu Raiffeisen Bank Polska S.A.

Piotr Czarnecki

imię i nazwisko

Prezes Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Kazimierz Stańczak

imię i nazwisko

Pierwszy Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Jan Czeremcha

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Ryszard Drużyński

imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Łukasz Januszewski

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Marek Patuła

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Piotr Konieczny

imię i nazwisko

Członek Zarządu

stanowisko/funkcja

podpis

Patrycja Zenik-Rychlik

imię i nazwisko

Dyrektor Departamentu
Rachunkowości Finansowej
i Podatków

stanowisko/funkcja

podpis

Sprawozdanie Zarządu Raiffeisen Bank Polska S.A. za rok 2012

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A. ma przyjemność przedstawić raport ze swojej działalności za rok finansowy zakończony 31 grudnia 2012.

Skład Zarządu Raiffeisen Bank Polska S.A.:

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu
Kazimierz Stańczak	Pierwszy Wiceprezes Zarządu
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu
Piotr Konieczny	Członek Zarządu
Marek Patuła	Członek Zarządu

Akcjonariuszem większościowym Raiffeisen Bank Polska S.A jest Raiffeisen Bank International, który powstał z obszarów wydzielonych z Zentralbank Österreich AG (RZB) i Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI). RBI jest całkowicie skonsolidowanym podmiotem zależnym RZB. RZB posiada 78,5% akcji RBI. Pozostała część kapitału akcyjnego jest w wolnym obrocie na wiedeńskiej giełdzie papierów wartościowych, na której Raiffeisen notowany jest od 2005 roku. RBI jest spółką nadrzędną dla Raiffeisen Bank Polska S.A i posiada w nim 87% udziału. Pozostałe 13% akcji pozostaje w posiadaniu greckiego Eurobank Ergasias SA. 30 kwietnia 2012 roku Eurobank skorzystał z opcji ich sprzedaży na rzecz RBI i 15 października 2012 roku podpisał odpowiednie umowy sprzedaży i użytkowania akcji Raiffeisen Bank Polska S.A na rzecz RBI. Do czasu przeniesienia własności akcji (w momencie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A za 2012 r. przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy) Eurobank pozostaje współudziałowcem Raiffeisen Bank Polska S.A, jednak bez prawa wykonywania głosu z tych akcji, a z rad nadzorczych Raiffeisen Bank Polska S.A i Polbank EFG ustąpili jego przedstawiciele. Zgodnie z art. 336 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych akcje objęte przez Eurobank jako obejmowane w zamian za wkład niepieniężny powinny pozostać imiennymi i nie mogą być zbyte ani zastawione do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2012 przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

30 kwietnia 2012 roku doszło do połączenia Raiffeisen Bank Polska S.A. z Polbank EFG. W rezultacie 100% akcji Polbanku zostało wniesione aportem na rzecz Raiffeisen Bank Polska S.A. w zamian za nowe akcje Banku. Wyemitowano 105 233 akcje o cenie emisyjnej 25 780,89 zł i wartości nominalnej 2 713 000 tys. zł. Od daty połączenia Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A. sprawował kontrolę nad polityką finansową i operacyjną Polbanku. W dniu 31 grudnia 2012 roku, zgodnie z art. 492 & 1 pkt. 1 ustawy Kodeks spółek handlowych, nastąpiło połączenie prawne poprzez przejęcie całego majątku Polbank EFG S.A. przez Raiffeisen Bank Polska S.A. (rejestracja połączenia w KRS miała miejsce w dniu 31 grudnia 2012 roku).

Wyniki finansowe banku

Rok 2012 był dla Raiffeisen Bank Polska S.A. okresem pełnym wyzwań związanych przede wszystkim z połączeniem z Polbank EFG S.A. Sama fuzja oraz liczne związane z nią procesy integracyjne wymagały poniesienia znacznych nakładów finansowych. Znalazło to odzwierciedlenie zarówno w wynikach finansowych połączonego banku jak i w podstawowych wskaźnikach efektywnościowych. Dzięki połączeniu suma bilansowa wzrosła w porównaniu z rokiem 2011 o 80%, osiągając poziom 50 mld złotych, zaś kapitały własne banku wyniosły na koniec 2012 roku 5,5 mld złotych (bez niepodzielonego wyniku finansowego za rok 2012). Średnioroczne zatrudnienie liczyło 6,4 tys. osób. Poniesione w związku z integracją nakłady finansowe spowodowały, że rok 2012 zamknął się dla Raiffeisen Bank Polska S.A. stratą w wysokości 68,8 mln złotych.

Do najważniejszych czynników poza wspomnianymi kosztami integracji mających wpływ na wynik finansowy połączonego banku w 2012 roku należą:

- wzrost ujemnego wyniku odpisów netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych wzrósł o 147% w stosunku do ubiegłego roku,
- wzrost kosztów działania Banku (włącznie z kosztami integracji) o 69%,
- zwiększenie w stosunku do roku poprzedniego przychodów odsetkowych (o ponad 60%) i wyniku z działalności bankowej (ponad 28%).

W 2012 roku kredyty i pożyczki zagrożone stanowiły 4,17% wysokości całego portfela kredytowego netto połączonego Banku.

Podstawowe wskaźniki efektywności połączonego Banku kształtowały się następująco (kolumna z danymi za rok 2011 prezentuje wskaźniki tylko dla Raiffeisen Bank Polska S.A.):

Wskaźniki	2012	2011
ROE brutto	-1,51	15,01
ROE netto	-1,40	11,90
ROA netto	-0,14	1,09
CIR	74,11	56,85
CIR bez amortyzacji	67,14	51,77
Współczynnik wypłacalności	12,03%	11,28%

ROA = zysk netto / suma bilansowa

ROE brutto = zysk brutto / średnioroczne fundusze własne, bez zysku bieżącego

ROE netto = zysk netto / średnioroczne fundusze własne bez zysku bieżącego

CIR = ogólne koszty administracyjne + amortyzacja / dochody z działalności bankowej (bez pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych).

Duże Korporacje

Mimo pogarszających się warunków makroekonomicznych w 2012 roku bank odnotował wzrost liczby klientów o 4% w segmencie bankowości dużych korporacji i wzrost wolumenu depozytów oraz środków na rachunkach bieżących o 11%. Słabnący popyt na kredyt ze strony przedsiębiorstw wpłynął na spadek wolumenu aktywów w tym segmencie o 8% rok do roku. Istotny wpływ miał również kryzys, który był odczuwalny w sektorze budowlanym i związanych z nim przedsiębiorstwach, w wyniku czego nastąpił wzrost poziomu rezerw celowych o 12% rok do roku. Bank wzmocnił swoją pozycję na rynku usług faktoringowych.

Małe i średnie firmy

W 2012 roku Raiffeisen Bank Polska S.A. dążył konsekwentnie do zdobycia wiodącej pozycji na rynku bankowości dla małych i średnich firm. Jednym z priorytetów banku w tym segmencie było zwiększenie satysfakcji Klientów, w tym spełnienie ich oczekiwań dotyczących skrócenia procesu podejmowania decyzji kredytowych oraz uruchomienia finansowania dla Klienta. Równoległe ponownie przeprowadzono certyfikację całej sieci sprzedaży.

Bank aktywnie wspierał swoich klientów w rozwoju ich biznesu, dostarczając nowoczesnych rozwiązań z obszaru usług faktoringowych, bankowości transakcyjnej i rynku walutowego. Pośredniczył również w pozyskiwaniu środków na rozwój firmy z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (tzw. Kredyt Technologiczny), odciążając Klientów z maksimum formalności. Bank doskonalił również ofertę produktową rozwijając funkcjonalności systemów bankowości elektronicznej R-Online Biznes i R-Dealer. Wszystkie te działania przełożyły się na wzrost liczby klientów w segmencie małych i średnich firm o 2,5% rok do roku, jak również znaczący wzrost wolumenu depozytów i środków na rachunkach bieżących o 22%. W 2012 roku Raiffeisen Bank Polska S.A. po raz kolejny otrzymał Wyróżnienie Honorowe wraz z Godłem Promocyjnym Bank Przyjazny dla Przedsiębiorców.

Factoring

W 2012 roku Raiffeisen Bank Polska S.A. był najczęściej wybieranym przez polskie przedsiębiorstwa dostawcą różnorodnych rozwiązań faktoringowych. Należy do niego 20% rynku (zgodnie z danymi Polskiego Związku Faktorów), co plasuje go na pierwszym miejscu w Polsce po raz piąty z rzędu. W ubiegłym roku bank wykupił wierzytelności handlowe na łączną kwotę ponad 16 mld zł i stanowi to 20 % rynku pod względem obrotów. Na popularność usług faktoringowych świadczonych przez bank wpłynęło wiele czynników. Klientów przekonała między innymi najszersza na rynku oferta produktów faktoringowych, możliwość elektronicznej wymiany danych na temat wierzytelności i ich spłat, szybki proces przyznawania nowych limitów i modyfikowania transakcji, największa w Polsce sieć sprzedaży oraz bardzo szybka realizacja zleceń wykupu faktur.

Ponadto w 2012 roku bank rozszerzył ofertę faktoringową o usługę mikrofaktoringu skierowaną do przedsiębiorców z rocznymi obrotami od 300 tys. złotych do 4 mln złotych, z której skorzystało już ok 300 Klientów z tego segmentu.

Leasing

Jednostka Zależna czyli Raiffeisen-Leasing Polska S.A. jest jedną z najbardziej rozpoznawalnych marek w swojej branży. Firma znana jest z bardzo szerokiej oferty skierowanej zarówno do mikro, małych oraz średnich przedsiębiorstw, jak i do klientów korporacyjnych.

Podobnie jak przed rokiem również w 2012 roku Raiffeisen-Leasing pod względem wartości przedmiotów oddanych w leasing w Polsce zajmowała drugie miejsce z 8% udziałem.

Z punktu widzenia udziałów w rynku najważniejszym segmentem są środki transportu stanowiące 53,98% całego rynku leasingu. W tym segmencie Raiffeisen-Leasing zajmuje stabilną pozycję z 9,35% udziałem, co daje 2 miejsce na polskim rynku. Drugim pod względem wielkości jest segment maszyn i urządzeń (35,65% rynku). W tym segmencie Raiffeisen-Leasing zajmuje 8 miejsce z 5,15% udziałem. Pozostałe trzy segmenty rynku stanowią łącznie 10,36% rynku. W segmencie nieruchomości Raiffeisen-Leasing zajmuje 5 miejsce z 4,56% udziałem, w przypadku pozostałych środków transportu – miejsce 7 z 3,03% udziałem, a w segmencie IT – miejsce 5 z udziałem 6,55%.

Bankowość osobista Premium

W 2012 roku bank umocnił swoją pozycję w segmencie bankowości osobistej Raiffeisen Premium Banking. Okres ten odznaczał się przede wszystkim niezwykle dynamicznym wzrostem sprzedaży produktów inwestycyjnych, głównie ze 100% gwarancją kapitału, czyli lokat inwestycyjnych oraz funduszy inwestycyjnych połączonych z ubezpieczeniem. Niestabnym zainteresowaniem Klientów cieszyły się także konta osobiste w postaci pakietu Konto Premium. Od roku 2012 bank udostępnił klientom Premium ofertę domu maklerskiego, która umożliwia inwestowanie bezpośrednio na GPW. Znaczącym osiągnięciem banku było zwiększenie o 38% salda depozytów złożonych przez Klientów bankowości osobistej Premium.

W roku 2012 bank silnie rozwijał narzędzia sprzedażowe i podnosił standardy obsługi. Bank wprowadził do modelu doradczego aplikację doradcą FAT (Financial Advisory Tool), która pozwala na dokonanie symulacji i prezentacji propozycji rozwiązań finansowych dostosowanych do oczekiwań i celów finansowych Klienta. Dzięki temu klienci Premium Banking mogą otrzymać osobisty plan finansowy dostosowany do ich indywidualnych potrzeb.

Potwierdzeniem faktu, że Klienci Premium Banking cenią sobie kompetencje i jakość obsługi doradców finansowych Premium, jest tendencja wzrostowa wartości wskaźnika NPS (Net Promoter Score) w pierwszym półroczu 2012. Innymi słowy, Klienci chętnie polecają innym usługi finansowe Raiffeisen Premium Banking.

Dbając o satysfakcję Klientów Premium Banking, bank w 2013 roku zaplanował dalsze podnoszenie i weryfikację kompetencji doradców finansowych. W tym celu zaplanowane są działania obejmujące m.in. badania Mystery Shopper oraz wdrożenie tzw. second day call'a - telefonicznej weryfikacji satysfakcji Klienta po spotkaniu z doradcą w oddziale banku.

2012 rok w bankowości osobistej był także rokiem rozwoju alternatywnych kanałów pozyskania klientów, w tym poprzez sprzedaż internetową. Znacząca część lokat otwierana była poprzez e-banking i jednocześnie 25% nowych klientów bank zyskał poprzez kanał internetowy. Należy dodać, że większość osób, które zostały klientami banku przez Internet, należy do kategorii aktywnych klientów, wykorzystujących na co dzień kanały elektroniczne, w tym Mobilny Bank.

Bankowość masowa

W roku 2012 nastąpiło włączenie banku Polbank EFG S.A. w struktury Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. W rezultacie bank dysponował szeroką siecią oddziałów detalicznych, co pozwoliło skoncentrować się głównie na akwizycji nowych Klientów oraz podnoszeniu zadowolenia dotychczasowych Klientów ze świadczonych usług. Najbardziej spektakularnym przedsięwzięciem minionego roku było wdrożenie systemu płatności zbliżeniowych w technologii NFC. Dzięki temu rozwiązaniu, telefony komórkowe wyposażone w technologię NFC w sieci T-Mobile oraz aplikację MyWallet! mogą pełnić funkcję karty kredytowej. Dzięki tej funkcjonalności Klienci mogą dokonywać płatności za towary i usługi w taki sam sposób, jak kartą płatniczą z funkcją zbliżeniową. Bank zaproponował również swoim Klientom unikalny na rynku kredyt z oprocentowaniem 0% i prowizją 9%. Wprowadzenie produktu zostało wsparte kampanią promocyjną. Oferta depozytowa kierowana do Klientów kanałem internetowym i wsparta odpowiednimi działaniami marketingowymi przyniosła zainteresowanie dużej grupy Klientów. W 2012 roku dzięki wsparciu kampanią marketingową bank zaproponował szerokiej rzeszy Klientów detalicznych platformę wymiany walut R-Dealer. Dzięki temu rozwiązaniu, Klienci mogą drogą elektroniczną bezpiecznie dokonywać wymiany walut zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i po atrakcyjnych kursach.

Rachunki i lokaty

Zmienność rynku depozytów terminowych oraz silna konkurencja w 2012 roku wymagały dynamicznego reagowania na zmiany oraz szybkiego wdrażania innowacyjnych rozwiązań dostosowanych do oczekiwań Klientów. Na początku roku Raiffeisen Bank Polska udostępnił narzędzie pozwalające łatwo i szybko zakładać w bankowości internetowej lokaty terminowe. Przez niemal cały rok trwała w Internecie kampania adresowana do potencjalnych klientów banku, promująca atrakcyjnie oprocentowane lokaty terminowe. Z powodzeniem prowadzono sprzedaż kont za pośrednictwem portali zakupów grupowych oraz portali społecznościowych, które przyniosły 5 tys. nowych Klientów.

W 2012 r. uporządkowano ofertę depozytową dawnego Polbanku poprzez uszeregowanie poszczególnych grup produktów depozytowych (rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, rachunki oszczędnościowe, rachunki do regularnego oszczędzania, lokaty standardowe, lokaty dynamiczne) według kryterium wysokości oprocentowania w określonych przedziałach kwotowych. Dużą popularnością cieszył się wprowadzony do oferty w październiku 2012 roku Rachunek Proste Oszczędzanie, z którego skorzystało blisko 3 tys. osób.

Karty Kredytowe

W ostatnim kwartale 2012 roku bank wdrożył dwie innowacyjne usługi dla Klientów dawnego Polbanku: płatności zbliżeniowe NFC PayPass oraz Płatności Mobilne. Z obu usług mogą korzystać wszyscy posiadacze wszystkich Kart Kredytowych MasterCard. Sukces jest tym większy, że były to pierwsze komercyjne wdrożenia tych rozwiązań w Polsce. W listopadzie karta MasterCard T-Mobile NFC promowana była w kampanii telewizyjnej MyWallet T-Mobile. W obu bankach prowadzone były akcje promocyjne, których celem było zwiększenie lojalności klientów. Od kwietnia 2012 klienci dawnego Polbanku mogli wziąć udział w promocji „Więcej korzyści z kartą”, w ramach której oferowano im obniżone oprocentowanie do poziomu 10,9% lub zwrot 10% sumy transakcji bezgotówkowych do kwoty maksimum 50 złotych. Od maja do sierpnia do posiadaczy kart kredytowych skierowany był konkurs Card & Fun, który miał na celu zwiększenie liczby i wolumenu transakcji. W konkursie wzięło udział ponad 4 tys. Klientów. Z kolei w 4. kwartale 2012r, Raiffeisen Bank Polska przygotował dwie promocje – „5000 zł na wyciągnięcie karty” oraz „Twój skipass do nagród” dla posiadaczy karty Class&Club. W październiku oferta ubezpieczeń do kart kredytowych wydanych przez dawny Polbank została rozszerzona o dwa nowe rozwiązania „Bezpieczna Karta” do zastosowania w przypadku nieuprawnionego użycia karty i „Bezpieczna Spłata” do zastosowania w przypadku utraty pracy oraz konieczności hospitalizacji. Do końca roku z ubezpieczeń tych skorzystało ponad 2 tys. klientów.

Kredyty Konsumpcyjne

Z początkiem roku 2012 zaczęła obowiązywać nowa ustawa o kredycie konsumenckim, wprowadzająca istotne zmiany do praktyk biznesowych i wzmacniająca ochronę praw konsumenta. Bank na czas wdrożył wymogi formalne i systemowe.

Przez cały rok 2012 popyt na kredyty konsumpcyjne nadal malał. Jednym z czynników umacniania się tej tendencji było wprowadzenie w życie tzw. rekomendacji T i przesunięcie się części klientów z sektora bankowego do parabankowego.

Głównym jednak powodem osłabienia popytu było postępujące spowolnienie gospodarcze, objawiające się między innymi wzrostem bezrobocia i pogorszeniem się sytuacji ekonomicznej gospodarstw domowych, przez co malała skłonność do zaciągania nowych zobowiązań przez konsumentów.

W ramach łączenia ofert Raiffeisen Bank Polska S.A i Polbank EFG S.A ujednotacono lub zbliżono pod względem funkcjonalności politykę kredytową, cenę, warunki ubezpieczenia a także proces sprzedaży. Dokonano przy tej okazji uproszczenia oferty. Kluczowym produktem jest kredyt ratalny, uzupełniany przez

dwa kredyty rewolwingowe – linię w koncie osobistym dla osób deklarujących wpływ pensji oraz Kredyt Bezpieczny. Wprowadzono promocyjny kredyt z oprocentowaniem 0% i prowizją 9% wsparty kampanią. Wydłużono okres kredytowania dla Klientów o określonym profilu. Dużą wagę położono na aktywności portfelowe, w tym usprawnienie procesu retencyjnego oraz akcje aktywacyjne i cross-sell.

Kredyty hipoteczne

W 2012 roku bank ograniczył swoją aktywność w sprzedaży kredytów hipotecznych, koncentrując się na restrukturyzacji kanałów dystrybucji i angażując się we współpracę z pośrednikami ogólnopolskimi. Dodatkowo w wyniku ograniczenia nowej akwizycji oraz dużej zmienności rynku walutowego portfel długoterminowych aktywów zmniejszył się o blisko 10%. Oprócz tego w 2012 bank utrzymywał elastyczność regulacji rat, co stanowiło o unikalności oferty. O kompleksowości oferty hipotecznej banku świadczył również atrakcyjny pakiet produktów powiązanych (np. konto, karta kredytowa czy ubezpieczenia).

Ubezpieczenia

W 2012 roku Polbank EFG i Raiffeisen Bank Polska wspólnie oferowali kilkadziesiąt różnych ubezpieczeń, zarówno połączonych bezpośrednio z produktami bankowymi lub oferowanych samodzielnie. Miesięczna sprzedaż produktów z tej drugiej grupy wynosi kilka tysięcy, co stanowi jeden z najwyższych wyników na rynku. W 2012 roku w ofercie Polbanku pojawiło się nowe ubezpieczenie o nazwie „Zwrotka”, przygotowane we współpracy z TU ING Życie ze 100% zwrotem składek po zakończeniu okresu ochrony. Ubezpieczenie to zostało wybrane przez Gazetę Ubezpieczeniową produktem miesiąca w październiku 2012.

Ponadto, w ubiegłym roku Polbank wprowadził wspólnie z TU Warta ubezpieczenie typu unit linked „Ster na przyszłość”. Uruchomiono także market ubezpieczeń - porównywarką ubezpieczeń umożliwiającą również zakup ubezpieczenia on - line. Market ubezpieczeń dostępny jest dla wszystkich odwiedzających stronę internetową banku.

Produkty strukturyzowane

W roku 2012 Raiffeisen Bank Polska oferował Klientom produkty strukturyzowane, przede wszystkim w formie lokat inwestycyjnych. Rozwiązania te cieszyły się dużym zainteresowaniem Klientów ze względu na krótki horyzont inwestycyjny, szeroki wachlarz instrumentów bazowych (m.in. kursy walut, stopy procentowe), przejrzyste i interesujące formuły wypłaty kuponów, przy jednoczesnej pełnej gwarancji kapitału.

Produkty dla Klientów bankowości detalicznej były oferowane w formie subskrypcji. Wąska grupa Klientów Premium Banking mogła skorzystać z lokat inwestycyjnych indywidualnie.

W drugiej połowie minionego roku bank zaoferował Klientom we współpracy z TU Europa na Życie SA trzy grupowe ubezpieczenia, wszystkie z 100% gwarancją kapitału na koniec okresu inwestycji.

W roku 2012 w Polbank EFG S.A zaproponował swoim Klientom cztery produkty strukturyzowane skonstruowane również wspólnie z TU Europa na Życie SA. Miały one formę grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie i wszystkie cechowała 95% ochrona kapitału. Dwa dwuletnie produkty strukturyzowane oparte zostały na indeksie WIG 20, dwa pozostałe na wybranych spółkach z indeksu WIG 20. Produkty spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony Klientów Polbanku, co znalazło odzwierciedlenie w wartości ulokowanych aktywów.

Fundusze inwestycyjne

W roku 2012 Raiffeisen Bank Polska rozszerzył swoją ofertę o fundusze inwestycyjne zamknięte, skierowane głównie do Klientów bankowości prywatnej, które okazały się atrakcyjną alternatywą dla klasycznych funduszy inwestycyjnych. Ze względu na niepewną sytuację makroekonomiczną i rynkową w pierwszej połowie roku dużą popularnością cieszyły się fundusze typu *absolute return*. Otwarta architektura dostępnych funduszy została poszerzona o produkty nowych partnerów dostarczających tego typu rozwiązań: AXA TFI oraz PZU TFI. Dużą popularnością cieszyły się także produkty ubezpieczeniowo-inwestycyjne, w tym lokata „Kapitałny Zysk”, będąca połączeniem lokaty terminowej (gwarantującej pewny i wysoki zysk) oraz wybranego przez Klienta funduszu inwestycyjnego lub portfela o zróżnicowanym poziomie ryzyka inwestycyjnego i strategii inwestycyjnej. Dodatkowo, funkcjonalność systemu bankowości internetowej R-Online została rozszerzona o ofertę kolejnych towarzystw funduszy inwestycyjnych.

W ofercie Polbanku EFG znajdowały się fundusze Eurobank Fund Management, dla których Polbank pełni funkcję przedstawiciela, agenta płatności i dystrybutora.

Raiffeisen Brokers

Dom Maklerski Raiffeisen Brokers odbył pilotaż działalności operacyjnej w listopadzie 2011 jako wydzielona organizacyjnie jednostka banku, zaś w styczniu 2012 roku rozpoczął obsługę klientów detalicznych w zakresie pośrednictwa w transakcjach na rynku wtórnym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Klienci detaliczni mogą korzystać z nowoczesnej platformy transakcyjnej połączonej z kontem osobistym. Do ich dyspozycji oddano również portal analityczny. W 2012 roku rachunki inwestycyjne otworzyło blisko 5 tys. klientów Banku, zaś a w drugiej połowie 2012 roku udział obrotów generowanych przez klientów DM Raiffeisen Brokers w obrotach GPW sięgał 0,1%. DM Raiffeisen Brokers wziął udział w akcji Akcjonariat Obywatelski oraz zorganizował 6 konferencji poświęconych certyfikatom strukturyzowanym oraz praktyce inwestowania.

Mikroprzedsiębiorstwa

W ostatnim półroczu 2012 r. bank wprowadził szereg modyfikacji w ofercie dla Małych Firm, czyli z obrotem rocznym do 4 mln zł. Pakiety zostały rozszerzone o nowy **Pakiet Oszczędnościowy**, który jest przeznaczony

dla wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, kancelarii notarialnych, szkół, przedszkoli i fundacji. Prowadzenie rachunku bieżącego oraz rachunków pomocniczych wraz z dostępem do kanałów elektronicznych w ramach tego pakietu jest bezpłatne. Klientom korzystającym z Pakietu Oszczędnościowego proponujemy rachunek lokacyjny, którego oprocentowanie jest wyższe niż w przypadku pozostałych pakietów dla firm. Klient może dokonać także 30 bezpłatnych przelewów internetowych miesięcznie, przy czym przelewy do ZUS i US zawsze są bezpłatne i nie zmniejszają puli bezpłatnych przelewów. W związku z fuzją Raiffeisen Bank Polska S.A. z Polbank EFG S.A. oraz dążeniem do połączenia oferty już od października 2012 r. w uniwersalnej ofercie banku dla mikroprzedsiębiorstw znalazły się **terminale do akceptacji kart płatniczych**.

1 lipca 2012 bank wprowadził ubezpieczenia **R-Biznes Assistance** oraz **R-Biznes Assistance Plus**. Pierwsze z nich obejmuje wszystkich Klientów korzystających z pakietów Srebrnego i Złotego, zaś drugie przeznaczone jest dla Klientów z pakietami Platynowym lub Walutowym.

R-Biznes Assistance zapewnia pomoc fachowców w przypadku awarii sprzętu biurowego lub komputerów, szkód wywołanych zdarzeniami losowymi (np. pożar czy zalanie) oraz pomoc informacyjną przydatną w codziennym prowadzeniu firmy (infolinia gospodarcza, rekrutacyjna, socjalna, medyczna oraz Eko Infolinia). Pakiet R-Biznes Assistance Plus zapewnia dodatkowo pomoc lekarsko-pielęgniarską w przypadku nieszczęśliwego wypadku w siedzibie firmy lub w czasie podróży służbowej oraz dostęp do infolinii prawnej. Ubezpieczenie obejmuje także Firmowy Serwis Concierge.

Ujednoliconą została również oferta kredytowa. Ponadto, wszystkim Klientom korzystającym z pakietów proponowany jest **bezpłatny dostęp do Internetowej Platformy Transakcyjnej R-Dealer**, która od roku 2012 ma również swoją wersję mobilną.

Bankowość prywatna Friedrich Wilhelm Raiffeisen

W roku 2012 nastąpiło wyraźne umocnienie pozycji bankowości prywatnej Friedrich Wilhelm Raiffeisen. O 1 miliard złotych wzrosła wartość netto aktywów, zaś baza klientów powiększyła się o 1100 aktywnych relacji.

Na koniec 2012 roku Friedrich Wilhelm Raiffeisen obsługiwał 6015 klientów z aktywami o łącznej wartości 5 mld złotych. Jednocześnie bankowość prywatna odnotowała 8% wzrost wyniku w stosunku do roku 2011, m.in. dzięki wyraźnemu ożywieniu w obszarze produktów inwestycyjnych, realizowanemu m.in. w ramach cyklicznych subskrypcji funduszy zamkniętych, lokat inwestycyjnych oraz dzięki dynamicznej akcji ukierunkowanej na wzrost bazy depozytowej.

World Signia, najbardziej prestiżowa karta kredytowa organizacji MasterCard, oferowana przez Friedrich Wilhelm Raiffeisen od września 2010 r., zdobyła po raz trzeci z rzędu pierwsze miejsce w rankingu miesięcznika Forbes.

Z myślą o szczególnych potrzebach i oczekiwaniach Klientów FWR w październiku 2012 r. wdrożone zostały dwa pakiety produktów i usług, opartych na koncie osobistym Friedrich Wilhelm Raiffeisen lub Friedrich Wilhelm Raiffeisen Diamond (dla Klientów dysponujących aktywami o wartości co najmniej 2 mln zł.).

Kładąc ogromny nacisk na rozwój kompetencji i profesjonalizmu doradców Friedrich Wilhelm Raiffeisen kontynuował w roku 2012 certyfikację Europejskiego Doradcy Finansowego (€FA – European Financial Advisor) oraz z sukcesem przeprowadził pierwszą certyfikację najwyższego stopnia - Europejskiego Planera Finansowego (EFP). Jest to trzeci i najwyższy poziom certyfikacji w obszarze doradczym. Certyfikatami EFP mogą pochwalić się m.in. private bankierzy z Austrii i Szwajcarii. Dalszy rozwój kwalifikacji doradców pozwoli na wzbogacenie wcześniej zdobytych umiejętności o wiedzę z zakresu inwestycji private equity, optymalizacji podatkowej czy planowania finansowego dla przedsiębiorców. Wymagania i potrzeby klientów segmentu private banking nieustannie ewoluują i rosną, co zobowiązuje do dalszego rozwoju profesjonalizmu kadry doradczej, która stanowi bardzo silną przewagę konkurencyjną w obszarze private banking.

Na początku listopada 2012 miało miejsce oficjalne otwarcie kolejnej, siódmej w Polsce ekskluzywnej placówki Friedrich Wilhelm Raiffeisen. Nowa placówka FWR zlokalizowana jest w Gdańsku przy Al. Zwycięstwa 13a w budynku OPERA Office. Jednocześnie w tym samym czasie nastąpiło przeniesienie placówki FWR w Poznaniu z ul. Ratajczaka 39 do nowej lokalizacji w kompleksie City Park przy ul. Wyspiańskiego 26 b/15.

Klienci Friedrich Wilhelm Raiffeisen mają do wyłącznej dyspozycji 7 oddziałów, z których trzy znajdują się w Warszawie (ul. Piękna, Rondo ONZ 1 i pl. Piłsudskiego – budynek Metropolitan) oraz w Poznaniu, Katowicach Gdańsku i w Łodzi. Placówki te oferują komfortowe pokoje, zapewniające pełną dyskrecję spotkań z osobistym doradcą bankowości prywatnej Friedrich Wilhelm Raiffeisen oraz z innymi specjalistami z banku, np. portfolio managerem.

Bankowość transakcyjna

W obszarze bankowości transakcyjnej bank koncentrował się w 2012 roku na dalszym umacnianiu swojej pozycji rynkowej poprzez rozwój oferty produktów i usług dla wszystkich linii biznesowych oraz zwiększaniu efektywności procesów zgodnie z rosnącymi wymaganiami Klientów.

W przypadku małych firm zmianie uległa oferta pakietów. Mają one obniżoną prowizję i zostały wzbogacone o zarządzanie przelewami przychodzącymi w ramach MassCollect oraz automatyczną identyfikację płatności. Dla Klientów niekorzystających z pakietów wprowadzono możliwość przyznawania atrakcyjnych opłat i prowizji dla produktów bankowości transakcyjnej w zamian za określone kwartalne wpływy na konto Klienta.

Klientom Korporacyjnym zaoferowano także możliwość dokonywania zamkniętych wpłat gotówkowych w placówkach Poczty Polskiej, co poszerzyło ofertę o ok. 100 dodatkowych lokalizacji.

Nastąpił również szereg zmian w sposobie obsługi tej grupy Klientów, m.in. w procesie otwierania kont i produktów powiązanych z kontem, co znacząco skróciło czas procesowania umów. Mając na uwadze zmiany w przepisach prawnych oraz funkcjonowaniu Krajowego Rejestru Sądowego ustalone zostały uproszczenia w zakresie akceptowania odpisów z KRS. Dzięki usankcjonowaniu zasad potwierdzania dokumentów rejestrowych na stronach internetowych odpowiednich organów, udało się wprowadzić również uproszczenia w zakresie aktualizacji dokumentów i ich weryfikacji przy zgłaszaniu przez Klienta zmian dotyczących rachunku i innych produktów niekredytowych.

Miniony rok to również okres zmian w ofercie i procesach dla instytucji finansowych. W tym obszarze warto wyróżnić m.in. wdrożenie transakcji zbiorczych i poszerzenie oferty produktowej o rachunek wielowalutowy.

Zmienność rynku depozytów terminowych i silna konkurencja w 2012 roku wymagały dynamicznego reagowania na zmiany oraz wdrażania innowacyjnych rozwiązań dostosowanych do oczekiwań Klientów. Poza wygodnym narzędziem dla klientów indywidualnych służącym do zakładania lokat Klientom korporacyjnym oddano do dyspozycji elastyczną lokatę odnawialną zachęcającą do długoterminowego oszczędzania.

Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Raiffeisen Bank Polska S.A. wykorzystywał szereg instrumentów finansowych służących do zarządzania ryzykiem finansowym. Przyjmowano depozyty o stałym i zmiennym oprocentowaniu, na różne okresy, z założeniem utrzymywania zbilansowanej bazy depozytowej odpowiadającej aktywności kredytowej banku. Bank koncentrował się na dalszej poprawie wskaźników płynności, dostosowując odpowiednio terminy aktywów i pasywów oraz wysokość marż do zmieniających się warunków rynkowych.

Rozwój akcji kredytowej opierał się w 2012 roku na budowaniu stabilnych pasywów długoterminowych oraz odpowiednio zdywersyfikowanych środków od Klientów. Bank starał się także poprawić swoje wyniki dzięki wyższym, niż przeciętne, marżom i poprzez pożyczanie środków Klientom korporacyjnym i indywidualnym o różnej zdolności kredytowej, a także przez optymalizowanie struktury finansowania.

Zaangażowanie tego rodzaju obejmowało nie tylko kredyty i pożyczki wykazywane w bilansie, ale także gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe, takie jak akredytywy, gwarancje należytego wykonania i inne.

Bank prowadził również ograniczony obrót instrumentami finansowymi, w tym instrumentami pochodnymi dostępnymi na rynkach pozagiełdowych. Wykorzystywał krótkoterminowe zmiany sytuacji na rynkach finansowych. Działalność ta, w znaczącym stopniu oparta na transakcjach kasowych typu FX Spot oraz Obligacjach Skarbowych, miała głównie na celu umożliwienie zawierania transakcji finansowych klientom banku w jak najlepszych warunkach rynkowych oraz efektywnego zarządzania otwartymi pozycjami. Instrumentami pochodnymi wykorzystywanymi w tym celu były FX Swap, FX Forward, waniliowa opcja walutowa oraz IRS. Bank dysponował również ograniczonym wachlarzem zaawansowanych instrumentów

pochodnych zamykanych na zasadzie back-to-back z innymi instytucjami finansowymi, wynikającymi z konieczności dopasowania oferty finansowej banku do zapotrzebowania ze strony Klientów.

Systematycznie rozwijał się R-Dealer, internetowa platforma transakcyjna, za pośrednictwem której Klient może na bieżąco śledzić kursy i dokonywać transakcji kupna/sprzedaży waluty. W 2012 Platforma została wzbogacona między innymi o możliwość zawierania transakcji FX Spot w systemie Mobilny Bank. Aplikacja jest systematycznie dostosowywana do potrzeb Klientów.

Dzięki platformie R-Dealer bank pozyskał w ciągu czterech lat ponad 23 tys. Klientów. Liczba i wolumen przeprowadzanych transakcji stanowi istotny udział we wszystkich transakcjach walutowych realizowanych w banku. Obecnie R-Dealer to jeden z najważniejszych kanałów kontaktu z Klientem.

Bank jest także jednym z liderów rynkowych w zakresie zawierania transakcji walutowych poprzez elektroniczne kanały dostępu.

Jednocześnie bank dążył do zapewnienia jak najwyższej jakości obsługi ze strony dealerów walutowych. Efektem obu działań jest wysoki udział rynkowy i stabilny wzrost obrotu transakcji walutowych w 2012 roku.

Bankowość inwestycyjna

Raiffeisen Bank Polska S.A jest jednym z najdłużej działających (aż od 1996 roku) i aktywnych uczestników rynku nieskarbowych papierów dłużnych, co potwierdzają statystyki prowadzone przez agencję Fitch Polska i dziennik „Rzeczpospolita”. Przez 16 lat działalności na rynku kapitałowym bank wykształcił trwałe relacje ze wszystkimi liczącymi się w Polsce instytucjami finansowymi lokującymi środki pieniężne w nieskarbowych papierach dłużnych. W roku 2012 bank zorganizował kilka średnio- i długoterminowych emisji w złotych (w tym m.in. dla BBI Development NFI SA, JW. Construction Holdings SA, INTEGER.PL.SA) Na bieżąco bank prowadził ofertę krótkoterminowych papierów dłużnych.

Zarządzanie ryzykiem finansowym

Za wynik finansowy z tytułu podejmowania przez bank ryzyk finansowych odpowiadał Departament Skarbu, który był w tym obszarze niezależnie kontrolowany przez Departament Zarządzania Ryzykiem. Cały proces zarządzania ryzykiem finansowym podlegał nadzorowi Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO). W ramach zarządzania ryzykiem finansowym wyodrębniono polityki zarządzania ryzykiem walutowym, płynności oraz stopy procentowej. ALCO wyznacza docelowe maksymalne zaangażowanie w poszczególnych rodzajach ryzyka. Metody zarządzania obejmują ustalenie w ramach poszczególnych rodzajów ryzyka limitów pozycyjnych oraz współczynników kontrolnych, które podlegają monitorowaniu i raportowaniu. Limity obejmują m.in. limity skumulowanej luki płynności, limity wrażliwości na zmianę stóp procentowych i kursów wymiany walut, oraz limity otwartych pozycji walutowych.

Wszystkie istotne informacje na temat ryzyka zmiany cen, ryzyka kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażony jest bank, a także przyjętych przez niego metodach zarządzania ryzykiem finansowym zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym banku w części dotyczącej zarządzania ryzykiem.

Natomiast informacje dotyczące transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń zaprezentowano w nocie sprawozdania finansowego.

Rozwój sieci placówek i infrastruktury

W minionym roku bank przygotowywał się do połączenia dotychczasowych sieci oddziałów Polbank EFG S.A i Raiffeisen Bank Polska S.A.

Jednocześnie dokonano relokacji placówek bankowości prywatnej Friedrich Wilhelm Raiffeisen w Poznaniu (z ul. Ratajczaka na ul. Wyspiańskiego 26b/15). W Gdańsku przeniesiono oddział FWR, oddział korporacyjny oraz sekcję liczniano - skarbcową z ul. Szymanowskiego w Aleję Zwycięstwa 13a. W Łodzi oddziały bankowości detalicznej i korporacyjnej oraz sekcja liczniano - skarbcowa zlokalizowane dotychczas przy ul. Żeligowskiego zostały przeniesione na ul. Rydza Śmigłego 20.

Spółeczna odpowiedzialność biznesu

Spółeczna odpowiedzialność jest jednym z ważniejszych instrumentów budowania solidarności społecznej. Starając się realizować tę misję bank podejmował zinstytucjonalizowane działania społeczne oparte na wymianie, określane mianem nowoczesnej filantropii. Są to starannie zaplanowane, długofalowe przedsięwzięcia z zakresu edukacji biznesowej (konkurs „Pomysł na firmę”), które przynoszą wymierne korzyści korzystającym z nich przedsiębiorcom, jak również w postaci wsparcia dla wybranych instytucji kulturalnych czy społecznych.

Pełniąc rolę doradcy dla swoich Klientów bank opracowuje programy edukacyjne, skierowane do przedsiębiorstw dotyczące najnowszych trendów w prowadzeniu biznesu w Polsce.

Bank angażuje się w przedsięwzięcia służące ogólnie pojętemu dobru społecznemu. Za swoje wsparcie okazane Warszawskiej Filharmonii Narodowej bank został w sezonie 2011/2012 uhonorowany tytułem Sponsora Roku. Kolejny rok z rzędu bank był sponsorem programu stypendialnego "Moja przyszłość" organizowanego we współpracy z Towarzystwem Nasz Dom, którego celem jest udzielenie dzieciom pomocy na pokrycie kosztów reedukacji (korepetycji), zajęć wyrównawczych oraz rozwijających wiedzę, dzieci starających się o wejście w następny etap edukacji (nauka w liceum ogólnokształcącym, studia itd.) lub rozwijających swoje przygotowanie do zawodu. Raiffeisen Bank Polska S.A. wspólnie z Polbank EFG S.A. był także partnerem programu "Szkoła z klasą 2.0" organizowanego przez "Gazetę Wyborczą", promującego nowoczesne, cyfrowe metody nauki w polskich szkołach.

Raiffeisen Bank Polska S.A. przeprowadził zbiórkę przyborów szkolnych i prezentów świątecznych dla dzieci z domów dziecka stowarzyszonych w Towarzystwie Nasz Dom.

Polbank EFG S.A. należy również do firm zaangażowanych społecznie. Od 2006 roku prowadzi własne działania charytatywne i wolontaryjne, wspierając między innymi Fundację Spełnionych Marzeń, która pomaga spełniać marzenia dzieci walczących z chorobami nowotworowymi.

Pracownicy banku uczestniczyli jako wolontariusze w organizacji Międzynarodowych Igrzysk Sportowych 2010. Bank zorganizował też program wsparcia dla rodzin ofiar tragicznego wypadku busa pod Nowym Miastem nad Pilicą. Od 2010 roku bank pełni rolę sponsora najlepszej polskiej biegaczki narciarskiej, Justyny Kowalczyk, obejmując wsparciem Polską Kadre Narciarską i Polski Związek Narciarski. Polbank prowadził również szeroko zakrojone działania edukacyjne dla małych i średnich przedsiębiorców. W ramach współpracy z wydawcą Dziennika Gazety Prawnej bank został partnerem dwóch edycji prestiżowego rankingu „Skrzydła Biznesu”, w ramach którego zostali wyłonieni najbardziej perspektywiczni mali przedsiębiorcy w kraju. Dążąc do wsparcia rozwoju sektora MSP, Polbank współpracował też z dziennikiem Puls Biznesu w przygotowaniu serii dodatków edukacyjnych i serwisu internetowego poświęconego zagadnieniom drobnej przedsiębiorczości. W 2012 roku bank zaangażował się w projekt tygodnika Newsweek Polska jako partner cyklu konferencji i rankingu Firmy Rodzinne.

Perspektywy rozwoju i plany na przyszłość

31 grudnia 2012 roku została sfinalizowana fuzja prawna Raiffeisen Bank Polska S.A. i Polbank EFG S.A. Cały majątek Polbank EFG został przeniesiony do Raiffeisen Bank Polska. Bank działa na rynku pod marką handlową Raiffeisen Polbank, która odzwierciedla wyjątkową reputację marki Raiffeisen w skali międzynarodowej i wysoką rozpoznawalność Polbanku na rynku lokalnym.

Połączenie to stanowi solidną bazę do rozwijania zdywersyfikowanego biznesu m.in. dzięki silnej pozycji Polbanku w segmencie detalicznym oraz mocnej pozycji Raiffeisena w segmencie korporacyjnym Bank będzie obsługiwał ok. 900 tys. klientów przez sieć niemal 400 placówek.

Fuzja prawna Raiffeisen Bank Polska SA i Polbank EFG SA jest kolejnym etapem integracji obu instytucji, która została zapoczątkowana w 2011 roku wraz z decyzją RBI o zakupie udziałów w Polbanku od ówczesnego właściciela - Eurobanku. W 2011 roku Polbank EFG został przekształcony w spółkę akcyjną działającą na podstawie polskiego Prawa bankowego – Polbank EFG S.A. Transakcję zakupu sfinalizowano 30 kwietnia 2012 r. W jej wyniku Raiffeisen Bank Polska SA stał się właścicielem 100% udziałów w Polbank EFG SA. 4 grudnia 2012 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała zgodę na fuzję obu banków. Decyzja nadzoru umożliwiła podjęcie kolejnych działań, zmierzających do pełnego zintegrowania obu instytucji. Fuzja operacyjna powinna zakończyć się w I połowie 2014 r.

W roku 2013 bank wzmocniony o dodatkowy filar bankowości detalicznej będzie kontynuował działania, które doprowadziły do umocnienia jego pozycji wypracowanej poprzez poczucie odpowiedzialności za bezpieczeństwo powierzonych środków i rygorystyczne podejście do kwestii ryzyka. W nadchodzącym roku Raiffeisen Bank Polska S.A. planuje poszerzenie bazy Klientów, stabilny i bezpieczny wzrost akcji kredytowej przy zachowaniu na bezpiecznym poziomie wskaźników płynności, adekwatności kapitałowej i utrzymaniu wskaźników ryzyka. Bank będzie kontynuował rozwój w obszarach bankowości osobistej, przedsiębiorców mikro i małych przedsiębiorstw, realizując strategię umacniania pozycji lidera środka rynku w tych segmentach i specjalizacji w obsłudze Klientów zamożnych oraz w leasingu i faktoringu.

Jednocześnie bank będzie aktywnie działał na rynku klientów bankowości indywidualnej, oferując im produkty i usługi połączonych banków. Jednocześnie, będą trwały prace zmierzające do ujednoczenia oferty produktów i usług Raiffeisen Polbank w oparciu o zintegrowany system operacyjny i aplikacje.

W 2013 roku bank zamierza dalej wspierać polskie małe, średnie i duże przedsiębiorstwa zapewniając finansowanie ich rozwoju i wychodząc naprzeciw bieżącym potrzebom transakcyjnym i depozytowym. Ambicją banku jest, aby firmy mogły odczuć w codziennym kontakcie proaktywne nastawienie do ich potrzeb we wszystkich aspektach oferty. Bank będzie konsekwentnie dążyć do zwiększenia udziału w segmencie Klientów indywidualnych, w tym klientów zamożnych i klientów bankowości prywatnej, oraz poprawy efektywności działania i jakości obsługi w placówkach sieci, stawiając równolegle na konsekwentny rozwój elektronicznych kanałów dostępu. Jednocześnie bank będzie utrzymywał właściwą płynność i skutecznie zarządzał ryzykiem kredytowym, rynkowym i operacyjnym. Bank będzie dalej dywersyfikował źródła przychodów, co powinno dać fundamenty pod stabilny wzrost wyniku finansowego w kolejnych latach. Bank będzie na bieżąco analizować możliwości przeprowadzenia działań przygotowujących do wprowadzenia do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie przynajmniej 15% akcji. Zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Finansowego ma to nastąpić nie później niż do 30 czerwca 2016 roku.

Zarząd Raiffeisen Bank Polska S.A pragnie podziękować Klientom i Partnerom za zaufanie i owocną współpracę w 2012 roku. Jesteśmy dumni z faktu, że strategia zapewniania najwyższej jakości usług zyskuje Państwa uznanie, czego wyrazem jest rosnąca liczba Klientów i systematyczny wzrost wyników finansowych.

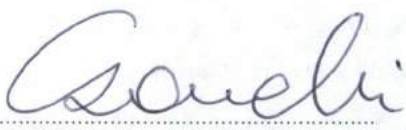
Zapewniamy, że dołożymy wszelkich starań, aby również w przyszłości być dla Państwa najlepszym partnerem biznesowym.

Warszawa, 26 lutego 2013 roku.

W imieniu Raiffeisen Bank Polska S.A.

Piotr Czarnecki
imię i nazwisko

Prezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Kazimierz Stańczak
imię i nazwisko

Pierwszy Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

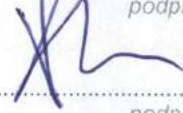
Jan Czeremcha
imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

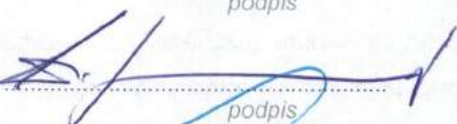
Ryszard Drużyński
imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Łukasz Januszewski
imię i nazwisko

Członek Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Marek Patuła
imię i nazwisko

Członek Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Piotr Konieczny
imię i nazwisko

Członek Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Raiffeisen Bank Polska S.A.

**Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.**

**Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.**

**Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej
Raiffeisen Bank Polska S.A.**

**Niniejszy raport zawiera 44 kolejno ponumerowane strony i składa się
z następujących części:**

	Strona
I. Ogólna charakterystyka Banku	2
II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	4
III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki.....	5
IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego	10
V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	42
VI. Informacje i uwagi końcowe	44

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku

- (a) Siedzibą Raiffeisen Bank Polska spółka akcyjna („Bank”) jest Warszawa, ul. Piękna 20.
- (b) Bank został utworzony na podstawie decyzji Nr 2 Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 21 września 1990 r.

Bank rozpoczął działalność w 1991 r. Akt założycielski Banku sporządzono w formie aktu notarialnego w Państwowym Biurze Notarialnym w Warszawie w dniu 31 stycznia 1991 r. i zarejestrowano w Rep. Nr A III 2356/91. W dniu 30 maja 2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (‘KRS’) dokonał wpisu Banku do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000014540.

Z dniem 30 kwietnia 2012 roku Raiffeisen Bank Polska S.A. objął kontrolę nad polityką finansową i operacyjną Polbank EFG S.A. (‘Polbank’). Połączenie prawne przez przejęcie całego majątku Polbank EFG S.A. przez Raiffeisen Bank Polska S.A. nastąpiło w dniu 31 grudnia 2012 roku, zgodnie z art.492 § 1 pkt. 1 ustawy Kodeks Spółek Handlowych,. Rejestracja połączenia w KRS nastąpiła w dniu 31 grudnia 2012 roku.

- (c) Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Bankowi nadano dnia 11 czerwca 1993 r. numer NIP 526-020-58-71, a dla celów statystycznych jednostka otrzymała dnia 5 sierpnia 2003 r. numer REGON 010000854.
- (d) Zarejestrowany kapitał zakładowy Banku na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosił 2.207.461 tys. zł i składał się z 242.845 akcji o wartości nominalnej 9.090 zł każda. Kapitał własny na ten dzień wyniósł 5.525.658 tys. zł.
- (e) Na 31 grudnia 2012 r. jedynym akcjonariuszem Banku był Raiffeisen Bank International AG.
- (f) W badanym okresie przedmiotem działalności było:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
- udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych;
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
- dokonywanie terminowych operacji finansowych;
- świadczenie usług faktoringowych.

- (g) W roku obrotowym członkami Zarządu Banku byli:

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Kazimierz Stańczak	Pierwszy Wiceprezes Zarządu	od 1 maja 2012 r.
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Ryszard Drużyński	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok obrotowy
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy
Piotr Konieczny	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy
Marek Patuła	Członek Zarządu	przez cały rok obrotowy

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku (cd.)

(h) Jednostkami powiązаныmi z Bankiem są:

Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG	- jednostka dominująca najwyższego szczebla
Raiffeisen Bank International AG	- jednostka dominująca wobec Banku
Raiffeisen-Leasing Polska S.A.	- jednostka zależna
EFG Poldystrybucja Sp. z o.o.	- jednostka zależna
Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.	- jednostka zależna
Raiffeisen Financial Services Sp. z o.o.	- jednostka zależna (nieobjęta konsolidacją)
Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o.	- jednostka zależna (nieobjęta konsolidacją)
EFG Property Services Sp. z o.o. w likwidacji	- jednostka zależna (nieobjęta konsolidacją)
Leasing Poland Sp. z o.o.	- jednostka zależna (nieobjęta konsolidacją)
Raiffeisen Leasing Service Sp. z o.o.	- jednostka zależna (nieobjęta konsolidacją)
ROOF Poland Sp. z o.o.	- jednostka powiązana

oraz spółki należące do grup kapitałowych Raiffeisen International Beteiligungs GmbH, Raiffeisen Bank International AG i Raiffeisen Zentralbank Oesterreich AG.

(i) Bank wchodzi w skład grupy kapitałowej, w której jednostka dominująca wyższego szczebla sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Korzystając z możliwości wyboru zasad rachunkowości przewidzianej przepisami Ustawy o rachunkowości, począwszy od roku 2005, Bank sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Decyzja w sprawie sporządzania sprawozdania finansowego Banku zgodnie z tymi standardami została podjęta przez Radę Nadzorczą uchwałą z dnia 28 grudnia 2004 r.

(j) Bank, jako jednostka dominująca w Grupie Kapitałowej, sporządzi również, pod datą 11 marca 2013 r. skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. W celu zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Banku jako jednostki dominującej, jednostkowe sprawozdanie finansowe należy czytać w powiązaniu ze sprawozdaniem skonsolidowanym.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Finansowanie pozyskane od klientów oraz z Grupy posłużyło przede wszystkim sfinansowaniu kredytów i pożyczek udzielonych klientom. Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo kredytów i pożyczek udzielonych klientom wyniosło 35.292.380 tys. zł i było wyższe o 16.936.791 tys. zł (tj. 92%) w stosunku do salda na dzień 31 grudnia 2011 r. Kredyty i pożyczki udzielone klientom stanowiły 70% sumy bilansowej na koniec 2012 r. (66% na koniec 2011 r.). Podobnie jak w roku ubiegłym, nadwyżki zgromadzonych środków Bank lokował przede wszystkim w krótkoterminowe bony NBP oraz polskie papiery rządowe. W rezultacie saldo aktywów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wzrosło o 2.361.121 tys. zł (tj. 34%) i stanowiło 9.295.882 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r., tj. 19% sumy bilansowej (25% na poprzedni dzień bilansowy). Wyższe o 1.976.702 tys. zł, tj. 176%, było również saldo kasy i środków w banku centralnym (głównie ze względu na konieczność utrzymywania wyższego poziomu rezerwy obowiązkowej – komentarz 1). Wyniosło ono 3.099.942 tys. zł na koniec 2012 r.
- W związku z uwzględnieniem w saldzie na 31 grudnia 2012 r. kredytów i pożyczek udzielonych klientom dawnego Polbanku, zmianie uległa struktura należności w podziale na grupy klientów. Na dzień 31 grudnia 2012 r. ponad połowę (56%) salda stanowiły kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym (21% na koniec 2011 r.). Podobnie jak w przypadku zmiany struktury zobowiązań wobec klientów, związane jest to z faktem, że Polbank koncentrował się w swojej działalności na klientach detalicznych. 33% salda stanowiły kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom (68% na dzień 31 grudnia 2012 r.) (komentarz 4).
- W 2012 r. Bank obserwował dalsze pogorszenie jakości portfela kredytowego. Zaprezentowane wskaźniki nie są jednak w pełni porównywalne, gdyż dotyczą połączonego na dzień 31 grudnia 2012 r. Banku. Portfel kredytów udzielonych przez Polbank nie jest homogeniczny z portfelem kredytów udzielonych przez dawny Raiffeisen Bank, gdyż składa się przede wszystkim z kredytów udzielonych klientom indywidualnym. Ponadto charakteryzuje się wyższym udziałem kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda. Ze względu na poziom zabezpieczeń (relatywnie niski w porównaniu do portfela dawnego Raiffeisen Banku) tej części portfela, w przypadku zidentyfikowania przesłanki utraty wartości, konieczne jest utworzenia odpisu aktualizującego na przeciętnie wyższą część ekspozycji. Powoduje to wzrost poziomu wskaźników obrazujących udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem oraz pokrycie tych kredytów odpisami aktualizującymi wartość. Na dzień 31 grudnia 2012 r. wskaźniki te wyniosły odpowiednio 9,9% (6,6% na koniec 2011 r.) oraz 75,9% (55,7% na koniec 2011 r.) (komentarz 4).
- Saldo aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wyniosło 9.295.882 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r. Główną przyczyną wzrostu salda był zakup krótkoterminowych bonów NBP o wartości nominalnej 8.290.000 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 r. Bank posiadał bony NBP o wartości nominalnej 5.865.000 tys. zł) (komentarz 3).
- Saldo należności od banków na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosło 243.100 tys. zł i nie uległo istotnej zmianie w porównaniu do salda na koniec 2011 r. (259.222 tys. zł) (komentarz 2).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- W 2012 r. Bank nie dokonywał transakcji obligacjami skarbowymi zaklasyfikowanymi do portfela inwestycyjnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności.
- Współczynnik płynności do 1 miesiąca na dzień bilansowy wyniósł 1,17 (1,97 na dzień 31 grudnia 2011 r.). Analogiczne wartości dla współczynnika płynności do 3 miesięcy wyniosły odpowiednio 1,15 i 1,78. Pogorszenie współczynnika płynności związane było przede wszystkim z przejęciem aktywów Polbanku, które charakteryzowały się relatywnie długim okresem zapadalności w stosunku do aktywów Raiffeisen Banku.
- Saldo wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosło 585.297 tys. zł netto (179.967 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r.). Największy wpływ na wzrost salda miało połączenie z Polbankiem i rozpoznanie następujących wartości niematerialnych: marki „Polbank” (200.000 tys. zł brutto), relacji z klientami (70.400 tys. zł brutto) oraz wartości firmy (33.279 tys. zł brutto). Wartość netto powyższych składników wyniosła 298.956 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r. Ponadto, w ramach połączenia na dzień 31 grudnia 2012 r. Bank przejął pozostałe wartości niematerialne Polbank o wartości netto 102.152 tys. (komentarz 7).
- Strata brutto w badanym roku wyniosła 73.936 tys. zł (zysk brutto za rok 2011 wyniósł 380.283 tys. zł). Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 793.924 tys. zł, wynik z tytułu prowizji i opłat w kwocie 276.714 tys. zł i wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w wysokości 389.464 tys. zł oraz wynik z pozycji wymiany w kwocie 214.141 tys. zł. Jednocześnie, wynik na działalności operacyjnej był obciążony między innymi przez ogólne koszty administracyjne w kwocie 1.240.703 tys. zł oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności w kwocie 496.279 tys. zł.
- Wynik odsetkowy w 2012 r. wyniósł 793.924 tys. zł (680.164 tys. zł w 2011 r.). Wzrost ten wynikał głównie z uwzględnienia przychodów z portfela kredytów Polbanku (607.869 tys. zł na koniec 2012 r.). Na wynik złożyły się osiągnięte w 2012 r. przychody odsetkowe w wysokości 2.211.868 tys. zł oraz poniesione koszty w kwocie 1.417.944 tys. zł. Na saldo przychodów odsetkowych złożyły się przede wszystkim przychody odsetkowe z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom (1.687.174 tys. zł) oraz z tytułu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej (420.595 tys. zł). Saldo kosztów odsetkowych składało się przede wszystkim z kosztów odsetek od depozytów klientów (1.218.607 tys. zł) oraz z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (w tym podporządkowanych) i depozytów bankowych (odpowiednio 106.219 tys. zł i 86.789 tys. zł) (komentarz 17). Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących wyniosła 5,5% w 2012 r. (bez zmian w stosunku do roku ubiegłego. Jednocześnie, rozpiętość odsetkowa wyniosła 1,8% i była o 0,6 p.p. niższa niż w 2011 r., co było spowodowane relatywnie wyższym wzrostem kosztów niż przychodów odsetkowych, ze względu na wydłużenie terminów zapadalności depozytów w byłym Raiffeisen Banku oraz przejęcie stosunkowo wysoko oprocentowanych depozytów Polbanku na koniec 2012 r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

III. Charakterystyka wyników i sytuacji finansowej jednostki (cd.)

- Wynik netto z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności był w badanym roku ujemny i wyniósł minus 496.279 tys. zł. Największą część salda stanowiły odpisy wartości należności od klientów indywidualnych oraz dużych przedsiębiorstw (odpowiednio 175.658 tys. zł oraz 163.110 tys. zł). Zmiana ta spowodowana była przejęciem portfela kredytowego Polbanku, który charakteryzował się wyższym udziałem odpisów na ekspozycję kredytową niż portfel Raiffeisen Banku (komentarz 21).
- Wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł 276.714 tys. zł (225.211 tys. zł w 2011 r.) i był rezultatem osiągniętych przez Bank przychodów w wysokości 374.369 tys. zł oraz poniesionych kosztów na poziomie 97.655 tys. zł. Zmiana ta wynikała z przejęcia wyniku z tytułu prowizji i opłat wypracowanego przez 8 miesięcy 2012 roku przez Polbank w wysokości 59.595 tys. zł (komentarz 18).
- Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej oraz wynik z pozycji wymiany wyniósł odpowiednio 389.464 tys. zł i 214.141 tys. zł. Największy wpływ na saldo miał wynik zrealizowany i niezrealizowany na walutowych instrumentach pochodnych, który wyniósł 354.665 tys. zł (komentarz 20).
- W 2012 r. ogólne koszty administracyjne wyniosły 1.240.703 tys. zł (734.005 tys. zł w 2011 r.). Przyrost kosztów administracyjnych w większości dotyczył ujęcia kosztów Polbanku w kwocie 447.365 tys. zł (tj. 88% zmiany salda). Największą część salda stanowiły koszty wynagrodzeń oraz pozostałych świadczeń pracowniczych (536.752 tys. zł), koszty utrzymania i wynajmu budynków (164.561 tys. zł) oraz koszty informatyczne i telekomunikacyjne (145.266 tys. zł). Koszty amortyzacji w badanym roku wyniosły 116.699 tys. zł (komentarz 22).
- Wskaźnik ogólnej efektywności działania, liczony jako iloraz kosztów do przychodów (wskaźnik C/I), w 2012 r. wyniósł 74,6%. Pogorszenie wskaźnika o 18,8 p.p., w stosunku do 55,8% w 2011 r. wynikało ze wzrostu o 506.698 tys. zł ogólnych kosztów administracyjnych, co w głównej mierze spowodowane było poprzez przejęcie kosztów Polbanku.
- Strata brutto w badanym okresie wyniosła 73.936 tys. zł. Rentowność brutto (liczona jako zysk/strata brutto do przychodów ogółem), w związku z poniesioną w 2012 r. stratą, była ujemna i wyniosła minus 2,3% (18,4% w 2011 r.).
- Obciążenie podatkowe w 2012 r. było ujemne (zmniejszenie straty brutto) i wyniosło 5.173 tys. zł. Efektywna stopa opodatkowania była ujemna i wyniosła minus 7,00% (20,70% w 2011 r.).
- W rezultacie w 2012 r. Bank osiągnął stratę netto w kwocie 68.763 tys. zł, wobec 301.570 tys. zł zysku netto w 2011 r.
- Wskaźnik zwrotu z aktywów (liczony jako wynik netto do średniego stanu aktywów ogółem) był w 2012 r. ujemny i wyniósł minus 0,2% (1,2% w 2011 r.). Wskaźnik zwrotu z kapitału wyniósł minus 1,6% (10,8% w 2011 r.).

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2012 r.

AKTYWA	Komentarz	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.	Zmiana	Zmiana	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.
		tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Kasa i środki w Banku Centralnym	1.	3.099.942	1.123.240	1.976.702	176	6	4
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom	2.	243.100	259.222	(16.122)	(6)	1	1
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	3.	9.295.882	6.934.761	2.361.121	34	19	25
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4.	35.292.380	18.355.589	16.936.791	92	70	66
Inwestycyjne papiery wartościowe	5.	568.276	567.236	1.040	-	1	2
Inwestycje w jednostkach zależnych	6.	155.835	114.485	41.350	36	-	-
Wartości niematerialne	7.	585.297	179.967	405.330	225	1	1
Rzeczowe aktywa trwale	8.	202.842	70.137	132.705	189	-	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	24.	321.527	49.449	272.078	550	1	-
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	24.	46.094	0	46.094	*	-	-
Inne aktywa	9.	259.386	120.411	138.975	115	1	1
Aktywa razem		50.070.561	27.774.497	22.296.064	80	100	100

*obliczenie niemożliwe do wykonania

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2012 r. (cd.)

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY WŁASNE	Komentarz	31.12.2012 r. tys. zł	31.12.2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)	31.12.2012 r. Struktura (%)	31.12.2011 r. Struktura (%)
Zobowiązania wobec banków	10.	10.712.183	3.794.362	6.917.821	182	21	14
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	11.	368.150	474.109	(105.959)	(22)	1	2
Zobowiązania wobec klientów	12.	31.831.153	19.814.548	12.016.605	61	64	71
Inne zobowiązania	13.	441.825	324.536	117.289	36	1	1
Pozostałe rezerwy	14.	131.150	44.403	86.747	195	-	-
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	53.423	(53.423)	(100)	-	-
Zobowiązania podporządkowane	15.	1.060.442	384.335	676.107	178	2	2
Zobowiązania razem		44.544.903	24.889.716	19.655.187	79	89	90
Kapitał zakładowy		2.207.461	1.250.893	956.568	76	4	4
Kapitał zapasowy		2.282.779	502.221	1.780.558	355	5	2
Kapitał rezerwowy		953.658	830.097	123.561	15	2	3
Niepodzielony wynik finansowy		81.237	301.570	(220.333)	(73)	-	1
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych		523	-	523	*	-	-
Kapitały własne	16.	5.525.658	2.884.781	2.640.877	92	11	10
Zobowiązania i kapitały własne razem		50.070.561	27.774.497	22.296.064	80	100	100

*obliczenie niemożliwe do wykonania

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

Komentarz	2012 r.	2011 r.	Zmiana	Zmiana	2012 r.	2011 r.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	Struktura (%)	Struktura (%)
Przychody z tytułu odsetek	2.211.868	1.358.033	853.835	63	68	66
Koszty odsetek	(1.417.944)	(677.869)	(740.075)	109	43	40
Wynik z tytułu odsetek	793.924	680.164	113.760	17		
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	(496.279)	(201.089)	(295.190)	147	15	12
Przychody z tytułu prowizji i opłat	374.369	277.715	96.654	35	12	13
Koszty z tytułu prowizji i opłat	(97.655)	(52.504)	(45.151)	86	3	3
Wynik z tytułu prowizji i opłat	276.714	225.211	51.503	23		
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	389.464	100.294	289.170	288	12	5
Wynik z pozycji wymiany	214.141	285.383	(71.242)	(25)	7	14
Przychody z tytułu dywidend	10.610	7.907	2.703	34	-	-
Ogólne koszty administracyjne	(1.240.703)	(734.005)	(506.698)	69	37	44
Pozostałe przychody operacyjne	42.819	36.093	6.726	19	1	2
Pozostałe koszty operacyjne	(64.626)	(19.675)	(44.951)	228	2	1
Zysk / (strata) brutto	(73.936)	380.283	(454.219)	(119)		
Podatek dochodowy	5.173	(78.713)	83.886	(107)		
Zysk / (strata) netto	(68.763)	301.570	(370.333)	(123)		
Przychody razem	3.243.271	2.065.425	1.177.846	57	100	100
Koszty razem	(3.317.207)	(1.685.142)	(1.632.065)	97	100	100
Zysk / (strata) brutto	(73.936)	380.283	(454.219)	(119)		

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Banku

Działalność gospodarczą Banku, jej wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do okresów poprzedzających charakteryzują następujące wskaźniki (1):

	2012	2011	2010
Wskaźniki rentowności			
Rentowność brutto (zysk brutto / przychody ogółem)			
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (2)	(2,3%)	18,4%	17,6%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średnie aktywa ogółem) (2)	(1,6%)	10,8%	9,2%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (2) (4)	(0,2%)	1,2%	1,1%
Cena środków obcych (koszty odsetek / średnie zobowiązania oprocentowane) (2)	5,5%	5,5%	5,3%
Marża odsetkowa (wynik z tytułu odsetek / przychody z tytułu odsetek)	4,2%	3,1%	2,6%
Wskaźnik kosztów / przychodów (ogólne koszty administracyjne / wynik na działalności bankowej) (3)	35,9%	50,1%	56,9%
	74,6%	55,8%	55,7%
Wskaźniki jakości aktywów			
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010
Udział aktywów pracujących w aktywach ogółem (4)			
Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości w kredytach dla klientów brutto ogółem	93,4%	96,9%	96,7%
Pokrycie odpisami aktualizującymi kredytów dla klientów z utratą wartości	9,9%	6,6%	5,9%
Wskaźniki płynności	75,9%	55,7%	59,3%
Płynność do 1 miesiąca (5)			
Płynność do 3 miesięcy (5)	1,17	1,97	2,17
Inne wskaźniki	1,15	1,78	1,79
Współczynnik wypłacalności			
Fundusze własne (tys. zł) – kalkulowane na bazie regulacyjnej	12,03%	11,28%	12,91%
Całkowity wymóg kapitałowy (tys. zł)	4.944.591	2.507.179	2.352.042
	3.287.893	1.777.367	1.457.610

- (1) Wartości poszczególnych wskaźników mogą być różne od wskaźników przedstawionych w sprawozdaniu finansowym ze względu na odmienny sposób kalkulacji.
 (2) Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego oraz poprzedniego roku obrotowego.
 (3) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako wynik na działalności operacyjnej pomniejszony o ogólne koszty administracyjne oraz wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość należności.
 (4) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków i klientów, inwestycyjne oraz przeznaczone do obrotu papiery wartościowe.
 (5) Wskaźniki płynności rozumiane są jako stosunek aktywów do zobowiązań wg ich wartości bilansowej do 1 miesiąca i do 3 miesięcy odpowiednio.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2012 r.

1. Kasa i środki w Banku Centralnym

Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo pozycji „Kasa i środki w Banku Centralnym” wynosiło 3.099.942 tys. zł (1.123.240 tys. zł na koniec 2011 r.), z czego 1.784.765 tys. zł stanowiły środki utrzymywane przez Bank na rachunku w Narodowym Banku Polskim (685.174 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r.). Pozostałą część salda stanowiły środki pieniężne.

Na dzień bilansowy Bank naliczał i utrzymywał rezerwę obowiązkową zgodnie z Uchwałą Nr 15/2004 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. (wraz z późn. zm.) w sprawie zasad i trybu naliczania oraz utrzymywania przez banki rezerwy obowiązkowej. Deklarowana rezerwa obowiązkowa w NBP do utrzymywania w grudniu 2012 r. wynosiła 1.162.872 tys. zł (665.482 tys. zł w grudniu 2011 r.).

2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone bankom

Saldo lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych bankom na poszczególne daty bilansowe wraz z ich dynamikę zaprezentowano w poniższej tabeli:

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Depozyty zabezpieczające	110.668	118.447	(7.779)	(7)
Środki na rachunkach bieżących	83.262	57.246	26.016	45
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	45.147	46.741	(1.594)	(3)
Lokaty w innych bankach	4.193	36.834	(32.641)	(89)
Razem brutto	243.270	259.268	(15.998)	(6)
Odpisy z tytułu utraty wartości (IBNI)	(170)	(46)	(124)	(270)
Razem netto	<u>243.100</u>	<u>259.222</u>	<u>(16.122)</u>	<u>(6)</u>

Depozyty zabezpieczające stanowią zabezpieczenie transakcji instrumentami pochodnymi.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. 135.414 tys. zł (56% salda) dotyczyło należności od jednostek powiązanych (168.891 tys. zł, tj. 65% salda na dzień 31 grudnia 2011 r.). Należności denominowane w walutach obcych stanowiły 97% salda i wynosiły 235.855 tys. zł (254.481 tys. zł, tj. 98%, na dzień 31 grudnia 2011 r.) Saldo należności terminowych wyniosło 235.324 tys. zł (202.205 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r.).

Na dzień 31 grudnia 2012 r. zawiązane odpisy z tytułu utraty wartości wynosiły 170 tys. zł (wobec 46 tys. zł odpisów z tego tytułu w 2011 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

3. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Saldo „Aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat” w porównaniu do końca roku 2011 wzrosło o 2.361.121 tys. zł (tj. 34%) i na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosło 9.295.882 tys. zł. Na pozycję tę składały się następujące aktywa:

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	8.763.622	6.317.471	2.446.151	39
obligacje i bony skarbowe	385.599	361.248	24.351	7
bony pieniężne NBP	8.287.065	5.862.167	2.424.898	41
obligacje zamienne na akcje	90.958	94.056	(3.098)	(3)
Pochodne instrumenty finansowe - przeznaczone do obrotu	472.731	588.619	(115.888)	(20)
walutowe transakcje terminowe (w tym CIRS)	354.293	507.194	(152.901)	(30)
opcje walutowe	5.803	5.142	661	13
swapy procentowe	112.635	76.283	36.352	48
Wyznaczone w momencie początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	59.529	28.671	30.858	108
obligacje korporacyjne	59.529	28.671	30.858	108
Razem	<u>9.295.882</u>	<u>6.934.761</u>	<u>2.361.121</u>	<u>34</u>

Główną przyczyną wzrostu salda był zakup krótkoterminowych bonów NBP o wartości nominalnej 8.290.000 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2011 r. Bank posiadał bony NBP o wartości nominalnej 5.865.000 tys. zł). Dodatkowo wyższe w porównaniu do końca 2011 roku było saldo posiadanych przez Bank obligacji i bonów wyemitowanych przez polski Skarb Państwa (wzrost salda o 24.351 tys. zł, tj. 7%, do poziomu 385.599 tys. zł) oraz saldo obligacji korporacyjnych (wzrost o 30.858 tys. zł, tj. 108%, do poziomu 59.529 tys. zł). Niższe o 115.888 tys. zł (tj. 20%) saldo pochodnych instrumentów finansowych jest efektem spadku kursów walutowych i stóp procentowych oraz ograniczonej aktywności klientów Banku. Część portfela aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu służyła zarządzaniu płynnością Banku (8.287.065 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012r., w porównaniu do 5.862.167 tys. zł na koniec 2011 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

3. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (cd.)

Obligacje zamienne na akcje stanowią złożony instrument finansowy, którego wartości godziwej nie można na dzień bilansowy rzetelnie określić. Instrument pochodny wbudowany w obligację oparty jest na nienotowanym instrumencie kapitałowym, którego wartość godziwa również nie jest możliwa do rzetelnego ustalenia. W związku z powyższym, zgodnie z pkt. C11 Wskazówek implementacyjnych MSR39, cały instrument jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu i wyceniany po koszcie pomniejszonym o utratę wartości. Na dzień bilansowy nie rozpoznano utraty wartości instrumentu. Spadek wartości obligacji wynika z przeliczenia kosztu nabycia (oraz naliczonych odsetek) po kursie waluty z dnia bilansowego.

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Analizę struktury i jakości portfela kredytowego zaprezentowano w punktach poniżej.

a) Struktura rodzajowa portfela kredytowego Banku

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Kredyty i pożyczki brutto	38.148.231	19.061.425	19.086.806	100
Duże przedsiębiorstwa	12.125.692	13.003.525	(877.833)	(7)
Klienci indywidualni	21.365.466	3.955.741	17.409.725	440
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1.018.266	1.142.188	(123.922)	(11)
Klienci MIKRO	3.592.371	811.729	2.780.642	343
Sektor publiczny	46.436	148.242	(101.806)	(69)
Odpisy z tytułu utraty wartości	(2.855.851)	(705.836)	(2.150.015)	305
Kredyty i pożyczki netto	35.292.380	18.355.589	16.936.791	92

Saldo kredytów i pożyczek brutto wzrosło o 19.086.806 tys. zł (tj. 100%) osiągając poziom 38.148.231 tys. zł. Zmiana ta jest spowodowana w głównej mierze przejściem portfela kredytów udzielonych klientom indywidualnym Polbanku o wartości 17.802.681 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 r.

Saldo kredytów i pożyczek brutto wyniosło na dzień 31 grudnia 2012 w byłym Raiffeisen Banku 17.417.078 tys. zł i składało się z kredytów udzielonych dużym przedsiębiorstwom o wartości 12.050.070 tys. zł (tj. 69%), klientom indywidualnym w wysokości 3.560.320 tys. zł (tj. 20%), klientom MIKRO i małym i średnim przedsiębiorstwom łącznie w wysokości 1.760.252 tys. zł (tj. 10%) oraz jednostkom sektora publicznego w kwocie 46.436 tys. zł (tj. 1%).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

a) Struktura rodzajowa portfela kredytowego Banku (cd.)

Saldo kredytów i pożyczek brutto na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniosło w Polbanku 20.731.153 tys. zł. Na powyższe saldo składały się pożyczki i kredyty udzielone klientom indywidualnym w wysokości 17.802.681 tys. zł (tj. 86%), klientom MIKRO w wysokości 2.837.323 tys. zł (tj. 13%) oraz dużym przedsiębiorstwom i małym i średnim przedsiębiorstwom łącznie w wysokości 91.149 tys. zł (tj. ok. 1%).

Na dzień 31 grudnia 2012 r. 41% salda udzielonych kredytów i pożyczek (tj. 15.731.010 tys. zł) denominowane było w PLN, 34% (tj. 12.924.581 tys. zł) w CHF (głównie kredyty hipoteczne), a 23% (tj. 8.948.694 tys. zł) w EUR. Pozostała część salda (543.946 tys. zł, tj. 2%) denominowana było w innych walutach.

W powyższych saldach wykazane są również należności z tytułu factoringu, które wyniosły na dzień bilansowy 1.719.976 tys. zł wobec 1.606.127 tys. w roku ubiegłym (wzrost o 113.849 tys. zł, tj. 7%). Na dzień bilansowy część portfela kredytowego w kwocie 188.562 tys. zł brutto (612.010 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 r.) była przedmiotem sekurytyzacji syntetycznej. Zgodnie z MSR 39.17 nie zostały spełnione warunki wyłączenia należności sekurytyzowanych z ksiąg Banku.

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku

	31.12.2012 r. tys. zł	31.12.2011 r. tys. zł	31.12.2012 r. Struktura %	31.12.2011 r. Struktura %
Kredyty i pożyczki brutto razem	38.148.231	19.061.425	100	100
Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości brutto	3.763.185	1.267.403	9,9	6,6
Kredyty i pożyczki bez rozpoznanej utraty wartości brutto	34.385.046	17.794.022	90,1	93,4
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek razem	(2.855.851)	(705.836)	100	100
Odpisy na zidentyfikowaną utratę wartości	(2.650.480)	(639.175)	92,8	90,6
Odpisy na poniesioną ale niezidentyfikowaną utratę wartości (IBNI)	(205.371)	(66.661)	7,2	9,4
Kredyty i pożyczki netto razem	35.292.380	18.355.589		

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku (cd.)

Jakość portfela na dzień bilansowy była niższa niż na koniec poprzedniego roku. Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda wyniósł 9,9% (6,6% na 31 grudnia 2011 r.), natomiast pokrycie tych kredytów odpisami wyniosło 75,9% (55,7% na 31 grudnia 2011 r.). Spadek jakości portfela dotyczył przede wszystkim kredytów dla przedsiębiorstw (11,1% portfela na dzień bilansowy stanowiły należności zagrożone – wzrost z 8,1% na koniec 2011 r.). Wskaźniki nie są w pełni porównywalne, gdyż dotyczą połączonego na dzień 31 grudnia 2012 r. Banku. Portfel kredytów udzielonych przez Polbank nie jest homogeniczny z portfelem kredytów udzielonych przez dawny Raiffeisen Bank, charakteryzując się wyższym udziałem kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda.

Na koniec 2012 r. zmalał udział odpisów tworzonych indywidualnie w odpisach ogółem i wyniósł on 43,6% w porównaniu do 90,6% na koniec 2011 r. Zmiana wskaźnika jest efektem połączenia z Polbankiem. Model pomiaru utraty wartości Polbanku przewiduje kalkulację grupową odpisu z tytułu utraty wartości dla homogenicznych ekspozycji niezabezpieczonych, w przypadku których wystąpiły przesłanki utraty wartości. Na dzień 31 grudnia 2012 r. odpisy tworzone grupowo stanowiły 49,2% łącznego salda odpisów z tytułu utraty wartości.

Niższy niż przed rokiem był udział odpisów z tytułu poniesionej ale niezidentyfikowanej straty (IBNI) – na dzień bilansowy wyniósł on 7,2% (9,4% na 31 grudnia 2011 r.).

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

4. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (cd.)

b) Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku (cd.)

Uzgodnienie bilansowej zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom a wynikiem z tytułu odpisów aktualizujących na 31 grudnia 2012 r. zamieszczono poniżej (w tys. zł):

	Bilansowe saldo odpisów z tytułu utruty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2011 r.	Zmiany z tytułu nabycia Polbanku	Utworzenie odpisów aktualizujących netto z tytułu utraty wartości kredytów	Inne zmiany	Zmniejszenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów	Bilansowe saldo odpisów z tytułu utruty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom na dzień 31 grudnia 2012 r.
Kredyty udzielone klientom indywidualnym	(142.595)	(1.332.590)	(450.240)	41.546	274.582	(1.609.297)
Kredyty dla przedsiębiorstw z sektora MIKRO	(83.893)	(298.834)	(302.819)	(105.984)	184.756	(606.774)
Kredyty dla dużych przedsiębiorstw	(432.279)	(10.757)	(276.797)	22.653	113.687	(583.493)
Kredyty dla małych i średnich przedsiębiorstw	(47.069)	(143.594)	(98.814)	166.793	66.397	(56.287)
Razem	(705.836)	(1.785.775)	(1.128.670)	125.008	639.422	(2.855.851)

Na 'Inne zmiany' składały się przede wszystkim różnice kursowe dotyczące odpisów aktualizujących na należności walutowe oraz reklasyfikacje odpisów między produktami kredytowymi. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość kredytów zaprezentowano w komentarzu 21.

AKL.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

5. Inwestycyjne papiery wartościowe

Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo pozycji „Inwestycyjne papiery wartościowe” wynosiło 568.276 tys. zł (567.236 tys. zł na koniec roku ubiegłego), co stanowiło wzrost w porównaniu do dnia 31 grudnia 2011 r. o 1.040 tys. zł.

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności:				
obligacje skarbowe	541.209	540.153	1.056	-
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży:				
udziały kapitałowe	27.067	27.083	(16)	-
wartość przed odpisem	39.267	39.283	(16)	-
odpis aktualizujący	(12.200)	(12.200)	-	-
Razem	568.276	567.236	1.040	-

Zmiana salda na dzień bilansowy wynikała głównie ze wzrostu wartości obligacji skarbowych utrzymywanych przez Bank terminu do zapadalności o 1.056 tys. zł, w porównaniu do 540.153 tys. zł na 31 grudnia 2011. Zmiana ta wynikała z różnicy w saldzie odsetek naliczonych.

6. Inwestycje w jednostkach zależnych

Bank posiada udziały w spółce zależnej Raiffeisen-Leasing Polska S.A. (50% udziału w kapitale zakładowym spółki) wyceniane na dzień bilansowy w wysokości 112.687 tys. zł oraz w spółce zależnej Raiffeisen Financial Services (100% udziału w kapitale zakładowym spółki) wyceniane na dzień bilansowy w wysokości 1.798 tys. zł. W porównaniu do stanu na 31 grudnia 2011 r. wartości udziałów nie uległy zmianie.

Dodatkowo, poprzez połączenie z Polbankiem, Bank przejął udziały w w spółkach:

- Poldystrybucja Sp. z o.o. (100% udziału w kapitale zakładowym spółki) wyceniane na dzień bilansowy w wysokości 25.500 tys. zł;
- Leasing Poland Sp. z o.o. (100% udziału w kapitale zakładowym spółki) wyceniane na dzień bilansowy w wysokości 14.600 tys. zł;
- EFG Property Services Polska Sp. z o.o. w likwidacji (100% udziału w kapitale zakładowym spółki) wyceniane na dzień bilansowy w wysokości 500 tys. zł.

W 2012 r. Bank nabył udziały w Raiffeisen Investement, których wartość na dzień bilansowy wynosiła 750 tys. zł.

Akcje w jednostce zależnej są wyceniane według kosztu pomniejszonego o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Na dzień bilansowy, jak również na koniec 2011 r., nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

7. Wartości niematerialne

Saldo wartości niematerialnych na dzień bilansowy uległo zwiększeniu o 405.330 tys. zł (tj. o 225%) i składało się z następujących pozycji:

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Wartości niematerialne brutto	901.098	359.210	541.888	151
Oprogramowanie komputerowe	522.198	323.081	199.117	62
Marka „Polbank”	200.000	-	200.000	*
Relacje z klientami	70.400	-	70.400	*
Wartość firmy	33.279	-	33.279	*
Oprogramowanie komputerowe w budowie i zaliczki na poczet oprogramowania	75.221	36.129	39.092	108
Umorzenie	(309.491)	(179.243)	(130.248)	73
Odpisy aktualizujące	(6.310)	-	(6.310)	*
Wartości niematerialne netto	585.297	179.967	405.330	225

*obliczenie niemożliwe do wykonania

W 2012 r. Bank dokonał w ciągu roku zwiększeń stanu wartości niematerialnych w kwocie 555.124 tys. zł oraz zmniejszeń w kwocie 13.236 tys. zł. Najbardziej istotne zwiększenia (łącznie 303.679 tys. zł) związane były z przejęciem Polbanku i wyodrębnionymi w wyniku połączenia banków wartości niematerialnych:

- marki „Polbank” o wartości 200.000 tys. zł (z przyjętym założeniem o nieokreślonym okresie użytkowania);
- relacji z klientami o wartości 70.400 tys. zł (z przyjętym okresem amortyzacji 10 lat);
- wartości firmy w kwocie 33.279 tys. zł.

Dodatkowo zmianie uległa wartość oprogramowania komputerowego – wzrost o 199.117 tys. zł, tj. 62% w porównaniu do końca 2011 roku, z czego 153.897 tys. zł wynikało z przejęcia systemów Polbanku.

Zużycie wartości niematerialnych, mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 52% (55% na 31 grudnia 2011 r.).

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne wynosiły 6.310 tys. zł na dzień 31 grudnia 2012 i odnosiły się do wartości oprogramowania komputerowego.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

8. Rzeczowe aktywa trwałe

Na dzień bilansowy wartość netto salda pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” wynosiła 202.842 tys. zł i w porównaniu do 31 grudnia 2011 r. wzrosła o 132.705 tys. zł:

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Środki trwałe brutto	603.893	276.904	326.989	118
Urządzenia techniczne i maszyny	268.877	141.528	127.349	90
Ulepszenia w obcych obiektach	265.262	123.828	141.434	114
Środki transportu	-	101	(101)	(100)
Inne środki trwałe	44.852	9.854	34.998	355
Środki trwałe w budowie	24.902	1.593	23.309	1.463
Umorzenie	(380.525)	(206.767)	(173.758)	84
Odpisy aktualizujące	(20.526)	-	(20.526)	*
Środki trwałe netto	202.842	70.137	132.705	189

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy wzrosła w porównaniu do końca poprzedniego roku o 326.989 tys. zł (tj. 118%). Na wzrost salda pozycji złożyło się głównie przejęcie środków trwałych zarejestrowanych w Polbanku o łącznej wartości brutto 293.932 tys. zł oraz wzrost wartości środków trwałych w budowie w byłym Raiffeisen Banku w wartości 22.721 tys. zł.

Wartość umorzeń środków trwałych wzrosła o 173.758 tys. zł, tj. 84% w porównaniu do 206.767 tys. zł na koniec 2011. Wpływ na wzrost wartości umorzeń miało przejęcie środków trwałych Polbanku o wartości umorzenia 157.655 tys. zł.

Zużycie rzeczowych aktywów trwałych mierzone jako stosunek umorzenia do wartości brutto, wynosiło na dzień bilansowy 66% (75% na 31 grudnia 2011 r.).

Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych na dzień 31 grudnia 2012 wyniosły 20.526 tys. zł, na co największy wpływ miało rozpoznanie utraty wartości środków trwałych w placówkach przewidzianych do zamknięcia w związku z planem optymalizacji sieci sprzedaży.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

9. Inne aktywa

Wartość innych aktywów wzrosła o 185.069 tys. zł (tj. 154%) i na dzień bilansowy składała się z następujących pozycji:

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Rozliczenia należności z tytułu środków w bankomatach Euronet	80.332	45.845	34.487	75
Rozrachunki publicznoprawne	61.332	-	61.332	*
Dłużnicy różni	58.325	16.645	41.680	250
Koszty zapłacone z góry	38.526	37.276	1.250	3
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	18.485	4.995	13.490	270
Przychody do otrzymania	2.795	317	2.478	782
Rozrachunki z biurami maklerskimi	960	221	739	334
Inkaso weksli i czeków	294	983	(689)	(70)
Aktywa przejęte za wierzycelności	84	14.546	(14.462)	99
Pozostałe	2.833	-	2.833	*
Inne aktywa brutto	263.966	120.828	143.138	118
Odpisy aktualizujące	(4.580)	(417)	(4.163)	998
Inne aktywa netto	259.386	120.411	138.975	115

*obliczenie niemożliwe do wykonania

W rozliczeniach publicznoprawnych prezentowane są przede wszystkim należności z tytułu kwot wpłaconych do budżetu w wysokości 88.862 tys. zł, w wyniku przeprowadzonych postępowań podatkowych. Ich zwrot jest obecnie dochodzony przez Bank na drodze postępowania sądowego. Zdaniem Banku oraz zewnętrznych doradców podatkowych, powinny się one zakończyć odzyskaniem wpłaconych środków. Jednocześnie, Bank ma zamiar dokonać korekty zeznania podatkowego za 2007 r. z tytułu zmiany podejścia do różnic kursowych od instrumentów pochodnych, co będzie skutkowało zapłatą 25.232 tys. zł do urzędu skarbowego (wraz z należnymi odsetkami).

Wzrost należności z tytułu środków w bankomatach Euronet wynikał głównie z przejęcia Polbanku, na który przypadają 28.534 tys. zł należności z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2012 r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

10. Zobowiązania wobec banków

Saldo pozycji zobowiązania wobec banków wzrosło na dzień bilansowy o 7.602.052 tys. zł (tj. 200%) i składało się z następujących pozycji:

	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Kredyty otrzymane	6.295.687	2.948.922	3.346.765	113
Rachunki bieżące	813.589	438.526	375.063	86
Depozyty terminowe	3.602.907	406.914	3.195.993	785
Razem	10.712.183	3.794.362	6.917.821	182

Wzrost wartości salda na 31 grudnia 2012 r. nastąpił przede wszystkim na skutek zwiększenia wartości kredytów otrzymanych o 3.346.765 tys. zł (113%), wzrost ten wynikał z przejęcia finansowania pozyskanego przez Polbank od podmiotów z Grupy Raiffeisen w kwocie 2.442.917 tys. zł oraz od Eurobank Ergasias S.A. w kwocie 3.484.375 tys. zł na dzień bilansowy.

Ponadto, istotny wpływ na wysokość salda zobowiązań wobec banków miał wzrost salda depozytów terminowych o 3.195.993 tys. zł (tj. 785%). Zmiana ta spowodowana była objęciem depozytów terminowych utrzymywanych w Polbanku przez spółki z Grupy Raiffeisen w wysokości 3.413.967 tys. zł z datą zapadalności w 2015 i 2016 roku.

Dane dotyczące zapadalności zobowiązań wobec banków przedstawia nota 43.1.3 sprawozdania finansowego banku za rok 2012.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. 60% zobowiązań było denominowanych w EUR (tj. 6.417.228 tys. zł), 33% w CHF (tj. 3.530.346 tys. zł), 6% w PLN (tj. 667.214 tys. zł) oraz 1% w innych walutach (97.395 tys. zł).

11. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Walutowe transakcje terminowe (w tym CIRS)	221.696	372.077	(150.381)	(40)
Swapy procentowe	140.645	96.880	43.765	45
Opcje walutowe	5.809	5.152	657	13
Razem	368.150	474.109	(105.959)	(22)

Na dzień bilansowy saldo zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu wyniosło 368.150 tys. zł i w porównaniu do końca 2011 r. uległo zmniejszeniu o 105.959 tys. zł (tj. o 22%). Spadek salda był przede wszystkim rezultatem zmniejszenia wartości nominalnej transakcji pochodnych transakcji otwartych na dzień bilansowy, o 6.120.491 tys. zł, tj. 22%, w porównaniu do 27.510.283 tys. zł na koniec 2011 roku.

Całość wysokości salda zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu wynikała z transakcji zawieranych w 2012 roku przez byłego Raiffeisen Bank.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

12. Zobowiązania wobec klientów

Wartość zobowiązań wobec klientów na dzień bilansowy uległa zwiększeniu w stosunku do końca 2011 r. o 12.016.605 tys. zł (tj. o 61%):

	31.12.2012 r. tys. zł	31.12.2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	16.866.128	6.646.504	10.219.624	154
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	10.968.996	9.396.588	1.572.408	17
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	2.247.800	2.176.291	71.509	3
Zobowiązania wobec klientów MIKRO	1.738.419	1.566.535	171.884	11
Zobowiązania wobec sektora publicznego	9.810	28.630	(18.820)	(66)
Razem	31.831.153	19.814.548	12.016.605	61

Zmiana salda była spowodowana wzrostem przede wszystkim zobowiązań wobec klientów indywidualnych i dużych przedsiębiorstw odpowiednio o 10.219.624 tys. zł (tj. 154%) i 1.572.408 tys. zł (tj. 17%)

Saldo depozytów denominowanych w PLN wyniosło na dzień bilansowy 26.635.620 tys. zł (tj. 84% salda), saldo depozytów denominowanych w EUR wyniosło 3.460.821 tys. zł (tj. 11% salda), a saldo depozytów denominowanych w USD wyniosło 1.424.472 tys. zł (tj. 4% salda), natomiast 310.240 tys. zł (tj. 1% salda) denominowanych było w innych walutach niż wyżej wymienione.

Saldo pozycji zobowiązań wobec klientów w byłym Raiffeisen Banku wyniosło na 31 grudnia 2012 21.194.722 tys. zł i składało się ze zobowiązań wobec dużych przedsiębiorstw w wysokości 10.966.611 tys. zł (tj. 52% salda), zobowiązań wobec klientów indywidualnych w kwocie 6.759.530 tys. zł (tj. 32% salda), zobowiązań wobec małych i średnich przedsiębiorstw o wartości 2.246.048 (tj. 10% salda), zobowiązań wobec przedsiębiorstw z sektora MIKRO w kwocie 1.216.820 tys. zł (tj. 5,9% salda) oraz zobowiązań wobec podmiotów z sektora publicznego – 5.713 tys. zł (tj. 0,1% salda).

Saldo pozycji zobowiązań wobec klientów wyniosło w Polbanku na 31 grudnia 2012 r. 10.636.431 tys. zł, z czego saldo zobowiązań wobec klientów indywidualnych wyniosło 10.106.598 tys. zł (tj. 95% salda), saldo zobowiązań wobec przedsiębiorstw z segmentu MIKRO wyniosło 521.598 tys. zł (tj. 4,9% salda), a pozostałą część salda w kwocie 8.235 tys. zł (tj. 0,1 % salda) stanowiły zobowiązania wobec małych, średnich oraz dużych przedsiębiorstw, a także podmiotów sektora publicznego.

Stosunek kredytów do depozytów wyniósł 1,11 na koniec 2012 r., w porównaniu do 0,93 na dzień 31 grudnia 2011 r.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

13. Inne zobowiązania

Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo innych zobowiązań było wyższe w stosunku do salda na koniec 2011 r. o 117.289 tys. zł (tj. 36%). Na saldo składały się następujące pozycje:

	31.12.2012 r. tys. zł	31.12.2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym dotyczące:	227.299	94.797	132.502	140
- wynagrodzeń	78.540	60.428	18.112	30
- doradztwa	35.444	4.843	30.601	632
- kosztów informatycznych i telekomunikacyjnych	29.830	9.698	20.132	208
- nakładów na majątek trwały	26.528	1.926	24.602	1.277
- marketingu i public relations	8.516	2.928	5.588	191
- pozostałe rozliczenia	48.441	14.974	33.467	224
Rozrachunki międzybankowe	75.655	127.111	(51.456)	(40)
Wierzyciele różni	38.070	44.248	(6.178)	(14)
Przychody pobierane z góry	36.636	41.831	(5.195)	(12)
Rozrachunki publiczno-prawne	30.657	13.870	16.787	121
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	12.254	567	11.687	2.061
Pozostałe zobowiązania	21.254	2.112	19.142	906
Razem	441.825	324.536	117.289	36

Wzrost salda innych zobowiązań wynikał przede wszystkim ze wzrostu rozliczeń międzyokresowych kosztów o 132.502 tys. zł (tj. 140%). Za wzrost o 78.800 tys. zł odpowiada ujęcie salda rozliczeń międzyokresowych kosztów z Polbanku. Na dzień 31 grudnia 2012 r. saldo rozliczeń międzyokresowych składało się przede wszystkim z rezerw na koszty wynagrodzeń w wysokości 78.540 tys. zł (wzrost o 18.112 tys. zł, tj. 30% w stosunku do stanu na 31 grudnia 2011 r., głównie z uwagi na ujęcie rozliczeń międzyokresowych kosztów wynagrodzeń Polbanku w kwocie 15.050 tys. zł). Pozostała część wzrostu salda rozliczeń międzyokresowych dotyczyła przede wszystkim wzrostu zawiązanych rezerw o 47.735 tys. zł na koszty związane z doradztwem firm zewnętrznych, w tym doradztwem w zakresie usług informatycznych i telekomunikacyjnych, w związku z przeprowadzaniem połączenia z Polbankiem.

Na saldo rozrachunków publiczno-prawnych w kwocie 30.657 tys. zł na dzień bilansowy składały się przede wszystkim zobowiązania z tytułu podatku od odsetek od depozytów w kwocie 6.152 tys. zł, zobowiązania wobec ZUS w kwocie 9.588 tys. zł, zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych w kwocie 7.039 tys. zł, zobowiązania podatkowe od dochodów nierezydentów i rezydentów z tyt. obrotów kapitałowych – 3.447 tys. zł oraz zobowiązania z tytułu podatku VAT – 2.933 tys. zł.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

14. Pozostałe rezerwy

Saldo pozostałych rezerw na dzień bilansowy wyniosło 131.150 tys. zł (wzrost o 86.747 tys. zł, tj. 195%) i kształtowało się następująco:

	31.12.2012 r.	31.12.2011 r.	Zmiana	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)
Rezerwa restrukturyzacyjna	56.953	7.366	49.587	673
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oraz gwarancje, w tym:	34.832	23.714	11.118	47
wyceniane indywidualnie	22.698	14.280	8.418	59
wyceniane grupowo	12.134	9.434	2.700	29
Świadczenia pracownicze	22.290	10.892	11.398	105
Sprawy sporne	13.150	2.431	10.719	441
Świadczenia emerytalne	2.119	-	2.119	*
Inne rezerwy	1.806	-	1.806	*
Razem	131.150	44.403	86.747	195

Wzrost salda pozostałych rezerw został spowodowany głównie dotworzeniem rezerw na restrukturyzację (wzrost o 48.587 tys. zł, tj. 673%). Na dzień bilansowy rezerwa restrukturyzacyjna wyniosła 56.953 tys. zł i składała się z szacowanych kosztów likwidacji 32 placówek Polbanku w kwocie 35.635 tys. zł (likwidacja zastała zakończona w styczniu 2013 r.) oraz rezerwy w kwocie 21.318 tys. zł związanej na koszty odpraw dla zwalnianych pracowników. Na dzień 31 grudnia 2012 r. spełnione były kryteria utworzenia rezerwy restrukturyzacyjnej, określone w MSR 37.72-83.

Wzrost salda rezerw na świadczenia pracownicze o 11.398 tys. zł związany był głównie z objęciem pracowników Polbanku programem retencyjnym Raiffajne lata (rezerwa w wysokości 8.234 tys. zł).

Całość zmiany salda rezerwy na sprawy sporne wynikała z ujęcia rezerwy związanej przez Polbank w wysokości 10.719 tys. zł, w odniesieniu do spraw spornych z byłymi partnerami.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

15. Zobowiązania podporządkowane

Na dzień 31 grudnia 2012 Bank posiadał dwie pożyczki podporządkowane o wartości nominalnej 270.000 tys. zł oraz 25.000 tys. euro. Zmiana salda w stosunku do roku ubiegłego wynika w głównej mierze z różnic kursowych.

	<u>Termin spłaty</u>	<u>31.12.2012 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>31.12.2011 r.</u> <u>tys. zł</u>
Pożyczka o wartości 270 mln zł	2013	273.718	273.519
Pożyczka o wartości 25 mln euro	2017	102.493	110.816
Pożyczka o wartości 200 mln CHF	2020	684.231	-
Razem		<u>1.060.442</u>	<u>384.335</u>

Zgodnie z decyzją Komisji Nadzoru Bankowego nr 571/2006 z dnia 14 listopada 2006 r. bank zaliczał na dzień bilansowy do funduszy uzupełniających całość pożyczki w wysokości 54.744 tys. zł. Na podstawie decyzji Komisji Nadzoru Finansowego nr DNB/II/7100/1/2/MR/11 z dnia 9 lutego 2011 r. bank zaliczał na dzień bilansowy do funduszy uzupełniających całość pożyczki w wysokości 102.493 tys. zł.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

16. Kapitał własny

	31.12.2011 r.	Emisja akcji (według wartości nominalnej)	Nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną	Strata netto za 2012 r.	Wycena instrumentów zabezpieczają- cych przepływy pieniężne netto	Przeniesienie zysku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Przeniesienie zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe	31.12.2012 r.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kapitał zakładowy	1.250.893	956.568	-	-	-	-	-	-	2.207.461
Kapitał zapasowy	502.221	-	1.756.432	-	-	-	24.126	-	2.282.779
Kapitał rezerwowy	830.097	-	-	-	-	127.444	-	(3.883)	953.658
Niepodzielony wynik finansowy	301.570	-	-	(68.763)	-	(127.444)	(24.126)	-	81.237
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych					523	-	-	-	523
Razem	2.884.781	956.568	1.756.432	(68.763)	523	-	-	(3.883)	5.525.658

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 23 kwietnia 2012 r. podjęło uchwałę dotyczącą podziału zysku netto za 2011 rok w wysokości 301.570 tys. zł przeznaczając 127.444 tys. zł na podwyższenie funduszu ogólnego ryzyka bankowego, 24.126 tys. zł na podwyższenie kapitału zapasowego, a kwota 150.000 tys. zł została niepodzielona jako zysk zatrzymany.

W 2012 r. Bank podwyższył kapitał zakładowy. Podwyższenia dokonano zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 23 kwietnia 2012 r. o kwotę 956.568 tys. zł w drodze emisji 105.233 nowych akcji imiennych serii S o wartości nominalnej 9.090 zł za akcję i cenie emisyjnej równej 25.780 zł za akcję. Wartość nominalna zarejestrowanych akcji (956.568 tys. zł) zasilila kapitał zakładowy Banku, a nadwyżka wartości emisyjnej nad wartością nominalną w kwocie 1.756.432 tys. zł powiększyła kapitał zapasowy.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

Rachunek zysków i strat za rok obrotowy do 31 grudnia 2012 r.

17. Wynik z tytułu odsetek

Wynik z tytułu odsetek wzrósł w 2012 r. o 113.760 tys. zł (tj. 17%):

	2012 r. tys. zł	2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Przychody odsetkowe:	2.211.868	1.358.033	853.835	63
Kredyty i pożyczki dla klientów	1.687.174	1.079.865	607.309	56
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	420.595	217.628	202.967	93
Kredyty i pożyczki dla banków	70.567	42.459	28.108	66
Inwestycyjne papiery wartościowe	27.753	16.151	11.602	72
Instrumenty pochodne zabezpieczające	5.779	1.770	4.009	226
Instrumenty reverse-repo	-	160	(160)	(100)
Koszty odsetek:	(1.417.944)	(677.869)	(740.075)	109
Depozyty klientów	(1.218.607)	(529.040)	(689.567)	130
Kredyty i pożyczki otrzymane (w tym podporządkowane)	(106.219)	(104.515)	(1.704)	2
Depozyty bankowe	(86.789)	(27.563)	(59.226)	215
Instrumenty pochodne zabezpieczające	(5.670)	(5.773)	103	(2)
Instrumenty repo	(659)	(10.978)	10.319	(94)
Wynik z tytułu odsetek	793.924	680.164	113.760	17

Wzrost przychodów odsetkowych o kwotę 853.835 tys. zł (tj. 63%) w 2012 r. w stosunku do poprzedniego roku wynikał przede wszystkim ze zwiększenia przychodów z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom o 607.309 tys. zł, tj. o 56%. Wzrost ten wynikał głównie z uwzględnienia przychodów z portfela kredytów Polbanku (607.869 tys. zł). W wyniku połączenia, wzrosło saldo kredytów i pożyczek udzielonych klientom w stosunku do 31 grudnia 2011 r. o kwotę 16.936.791 tys. zł do kwoty 35.292.380 tys. zł (średni stan kredytów i pożyczek udzielonych klientom w 2012 r. wynosił około 30.300 mln zł, w porównaniu do około 16.800 mln zł w 2011 r.), co miało bezpośredni wpływ na wzrost przychodów odsetkowych z tytułu udzielonych kredytów.

W badanym roku wzrosły również przychody z tytułu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat z 217.628 tys. zł w 2011 r. do 420.595 tys. zł. Za 48% tego wzrostu odpowiadały przychody z tytułu portfela Polbanku. Wzrost wynikał ze zmiany salda aktywów finansowych wycenianych do

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

17. Wynik z tytułu odsetek (cd.)

wartości godziwej przez rachunek zysków i strat które zwiększyło się do kwoty 9.295.882 tys. zł (tj. o 34%) na dzień bilansowy.

Koszty odsetkowe w 2012 roku były wyższe o 740.075 tys. zł (tj. 109%) niż w 2011 r. i wyniosły 1.417.944 tys. zł. Główną przyczyną tej zmiany były wyższe niż w 2011 r. koszty odsetek płatnych od depozytów klientów, które wzrosły o 689.567 tys. zł (tj. 130%) w porównaniu do 529.040 tys. zł w 2011 r., co było spowodowane przejściem portfela depozytów klientów Polbanku (wzrost wartości zobowiązań wobec klientów na koniec 2012 r. z uwagi na przejście Polbanku wyniósł 10.636.431 tys. zł), a także wprowadzeniem przez Bank polityki wydłużania terminów zapadalności depozytów, skutkującym wzrostem wolumenu depozytów o zapadalności powyżej 3 miesięcy oraz wzrostem średniego wolumenu. Wzrost kosztów odsetkowych od depozytów związany był również z wyższą wartością stóp procentowych w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. (średnia wartość WIBOR 3M w 2012 r. wyniosła 4,71% w porównaniu do 4,34% w 2011 r.).

Marża odsetkowa liczona jako stosunek wyniku z tytułu odsetek do przychodów z tytułu odsetek wyniosła w 2012 r. 35,9% (50,1% w 2011 r.). Spadek marży wynikał przede wszystkim z przejścia portfela depozytów klientów Polbanku, który charakteryzował się niższą marżą odsetkową (25,2%, w porównaniu do 41,1% dla portfela dawnego Raiffeisen Banku).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

18. Odpisy netto z tytułu utraty wartości

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości był w 2012 r. ujemny (nadwyżka utworzonych odpisów nad rozwiązanymi) i wyniósł 496.279 tys. zł (w 2011 r. Bank osiągnął wynik ujemny w wysokości 201.089 tys. zł):

	2012 r. tys. zł	2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Utworzenie odpisów aktualizujących kredytów	(1.161.074)	(431.271)	(729.803)	169
Klienci indywidualni	(450.240)	(150.137)	(300.103)	200
Klienci MIKRO	(302.819)	(41.888)	(260.931)	623
Duże przedsiębiorstwa	(276.797)	(206.758)	(70.039)	34
Małe i średnie przedsiębiorstwa	(98.814)	(19.707)	(79.107)	401
Pozycje pozabilansowe	(32.250)	(12.735)	(19.515)	153
Należności od banków (IBNI)	(154)	(46)	(108)	235
Rozwiązanie odpisów aktualizujących kredytów	664.795	230.182	434.613	189
Klienci indywidualni	274.582	50.000	224.582	449
Klienci MIKRO	184.756	46.340	138.416	299
Duże przedsiębiorstwa	113.687	116.285	(2.598)	(2)
Małe i średnie przedsiębiorstwa	66.397	10.357	56.040	541
Pozycje pozabilansowe	25.345	7.200	18.145	252
Należności od banków (IBNI)	28	-	28	*
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących	(496.279)	(201.089)	(295.190)	147

*obliczenie niemożliwe do wykonania

Wzrost odpisów netto z tytułu utraty wartości w 2012 r. wynikał z zawiązania odpisów na kredytach i pożyczkach udzielonych klientom indywidualnym, które wyniosły w badanym okresie 293.721 tys. zł (wzrost o 198.036 tys. zł w porównaniu do 2011 r.) oraz odpisów dotyczących kredytów i pożyczek udzielonych klientom korporacyjnym, które wyniosły 195.527 tys. zł (wzrost o 95.704 tys. zł w porównaniu do 2011 r.). Zmiana ta spowodowana była przejściem portfela kredytowego Polbanku, którego struktura była niejednorodna w porównaniu do portfela kredytowego byłego Raiffeisen Banku i charakteryzowała się znacząco wyższym udziałem kredytów z rozpoznaną utratą wartości. Dokonane w 2012 r. odpisy netto na pozycje pozabilansowe wyniosły 6.905 tys. zł (wzrost z 5.535 tys. zł w 2011 r.). Średni koszt ryzyka wyniósł w badanym roku 1,4% (w 2011 r.: 1,1%).

Szczegółowe informacje na temat jakości portfela kredytowego zamieszczono w komentarzu 4.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

19. Wynik z tytułu prowizji i opłat

W porównaniu do 2011 r. wynik z tytułu opłat i prowizji w bieżącym roku obrotowym wzrósł o 51.503 tys. zł (tj. 23%):

	<u>2012 r.</u> tys. zł	<u>2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Przychody z tytułu prowizji i opłat:	374.369	277.715	96.654	35
Oplaty za przelewy i inne transakcje płatnicze	137.633	90.054	47.579	53
Oplaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	44.114	29.985	14.129	47
Przychody z tytułu obsługi i prowadzenia rachunków bankowych	51.000	35.770	15.230	43
Przychody z tytułu pośrednictwa w sprzedaży ubezpieczeń	26.523	3.918	22.605	577
Oplaty związane z obsługą środków pieniężnych	21.704	23.756	(2.052)	(9)
Oplaty i prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	21.591	21.265	326	2
Oplaty i prowizje od wpłat gotówkowych	14.030	16.194	(2.164)	(13)
Oplaty z tytułu działalności powierniczej	13.238	13.639	(401)	(3)
Prowizje z tytułu akredytyw i inkasa	7.709	7.811	(102)	(1)
Pozostałe opłaty	36.827	35.323	1.504	4
Koszty z tytułu prowizji i opłat:	(97.655)	(52.504)	(45.151)	86
Oplaty i prowizje z tytułu kart płatniczych	(27.712)	(5.433)	(22.279)	410
Oplaty płacone instytucjom rozliczeniowym	(15.481)	(16.878)	1.397	(8)
Transport środków pieniężnych oraz koszty związane z transakcjami kantorowymi	(14.235)	(16.070)	1.835	(11)
Oplaty i prowizje za pośrednictwo w sprzedaży produktów bankowych	(2.658)	(4.853)	2.195	(45)
Uiszczone opłaty maklerskie	(2.485)	(2.651)	166	(6)
Oplaty i prowizje dotyczące kredytów otrzymanych	(880)	(3.048)	2.168	(71)
Uiszczone pozostałe opłaty	(34.204)	(3.571)	(30.633)	859
Wynik z tytułu prowizji i opłat	<u>276.714</u>	<u>225.211</u>	<u>51.503</u>	23

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

18. Wynik z tytułu prowizji i opłat (cd.)

Przychody z tytułu opłat i prowizji w 2012 roku wzrosły o 96.654 tys. zł, tj. 35% w porównaniu do roku ubiegłego, z czego 85.357 tys. zł, tj 88% dotyczyło Polbanku.

Wzrost salda kosztów z tytułu opłat i prowizji w 2012 r. o 45.151 tys. zł, tj. 86%, w porównaniu do 52.504 tys. zł w roku poprzednim spowodowany był przede wszystkim wzrostem opłat i prowizji z tytułu kart płatniczych o 22.279 tys. zł w, tj. 410% w porównaniu do 5.433 tys. zł za 2011 r., co było wynikiem uwzględnienia kosztów Polbanku z tego tytułu w wysokości 21.679 tys. zł. Ponadto znaczącej zmianie uległo również saldo uiszczonych pozostałych opłat, które w 2012 roku wzrosło o 30.633 tys. zł, głównie z powodu przejęcia pozostałych kosztów prowizyjnych Polbanku w wysokości 31.036 tys. zł, na które składały się przede wszystkim koszty z tytułu:

- Utrzymania bankomatów i terminali płatniczych w wysokości 9.618 tys. zł;
- Transportu i ochrony gotówki w wysokości 7.926 tys. zł;
- Wydruku i wysyłki wyciągów bankowych w wysokości 7.880 tys. zł.

20. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wzrósł w 2012 r. o 289.170 tys. zł (tj. 288%):

	<u>2012 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>2011 r.</u> <u>tys. zł</u>	<u>Zmiana</u> <u>tys. zł</u>	<u>Zmiana</u> <u>(%)</u>
Wynik (bez komponentu walutowego) z tytułu walutowych instrumentów pochodnych	354.665	79.355	275.310	347
Wynik z tytułu instrumentów dłużnych	8.254	3.284	4.970	151
Wynik z tytułu instrumentów pochodnych opartych o stopę procentową	25.935	18.008	7.927	44
Wynik z tytułu instrumentów kapitałowych	30	(44)	74	(168)
Wynik z tytułu instrumentów finansowych zabezpieczających	580	(309)	889	(288)
Razem	<u>389.464</u>	<u>100.294</u>	<u>289.170</u>	<u>288</u>

Wzrost wyniku spowodowany był w głównej mierze wzrostem salda z tytułu walutowych instrumentów pochodnych o 275.310 tys. zł (tj. 347%) w stosunku do wyniku za 2011 rok.

Wynik z tytułu nieefektywności stosowanej przez Bank relacji zabezpieczającej wyniósł 580 tys. zł (minus 309 tys. zł w 2011 r.).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

21. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany spadł w 2012 r. o 71.242 tys. zł (tj. 25%):

	<u>2012 r.</u>	<u>2011 r.</u>	<u>Zmiana</u>	<u>Zmiana</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>(%)</u>
Różnice kursowe wynikające z komponentu walutowego wyceny instrumentów pochodnych	51.126	86.363	(35.237)	(41)
Różnice kursowe z wyceny pozostałych aktywów i pasywów	<u>163.015</u>	<u>199.020</u>	<u>(36.005)</u>	<u>(18)</u>
Razem	<u>214.141</u>	<u>285.383</u>	<u>(71.242)</u>	<u>(25)</u>

Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane (wraz z komponentem walutowym z wyceny instrumentów pochodnych) zawierają zyski i straty z rewaluacji aktywów i zobowiązań w walucie obcej, zrealizowany wynik na transakcjach spot oraz różnice kursowe wynikające z wyceny walutowych instrumentów pochodnych. Komponent walutowy wyniósł 163.015 tys. zł w 2012 r. (199.020 tys. zł w 2011 r.).

22. Przychody z tytułu dywidend

W 2012 r., podobnie jak w roku ubiegłym, całość przychodów dotyczyła dywidendy otrzymanej od Raiffeisen-Leasing Polska S.A., w wysokości 10.610 tys. zł (7.907 tys. zł w 2011 r., wzrost o 2.703 tys. zł, tj. o 34%).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

23. Ogólne koszty administracyjne

Ogólne koszty administracyjne poniesione przez Bank w 2012 r. wyniosły 1.240.703 tys. zł i były wyższe od kosztów 2011 r. o 506.698 tys. zł (tj. 69%):

	2012 r. tys. zł	2011 r. tys. zł	Zmiana tys. zł	Zmiana (%)
Koszty pracownicze, w tym:	(536.752)	(346.863)	(189.889)	55
Wynagrodzenia	(436.805)	(280.047)	(156.758)	56
Ubezpieczenia społeczne	(68.126)	(38.458)	(29.668)	77
Programy jubileuszowe	(11.398)	(11.468)	70	(1)
Pozostałe	(20.423)	(16.890)	(3.533)	21
Pozostałe koszty administracyjne, w tym:	(587.252)	(321.494)	(265.758)	83
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(164.561)	(80.466)	(84.095)	105
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	(145.266)	(71.476)	(73.790)	103
Doradztwo zewnętrzne i z Grupy	(59.381)	(45.965)	(13.416)	29
Koszty marketingu	(44.086)	(23.566)	(20.520)	87
Składka i wpłaty na rzecz BFG	(34.900)	(18.038)	(16.862)	93
Umowa z Poldystrybucją	(26.457)	-	(26.457)	*
Koszty rat leasingowych	(14.401)	(9.421)	(4.980)	53
Koszty szkoleń	(13.697)	(12.761)	(936)	7
Pozostałe koszty rzeczowe, w tym:	(84.503)	(59.801)	(24.702)	41
- koszty likwidacji placówek	(7.696)	-	(7.696)	*
- koszty opłat na rzecz KNF	(6.203)	(2.526)	(3.677)	146
- koszty zużycia paliwa	(5.950)	(3.317)	(2.633)	79
- koszty produkcji kart	(4.785)	(4.157)	(628)	15
- koszty podróży	(4.520)	(2.812)	(1.708)	61
- inne	(55.349)	(46.989)	(8.360)	18
Amortyzacja	(116.699)	(65.648)	(51.051)	78
Razem	(1.240.703)	(734.005)	(506.698)	69

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

23. Ogólne koszty administracyjne (cd.)

Przyrost kosztów pracowniczych prawie w większości dotyczył ujęcia kosztów Polbanku w kwocie 166.189 tys. zł, z czego 156.758 tys. zł dotyczyło kosztów wynagrodzeń. Średnioroczna ilość etatów w okresie od 1 maja 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. wyniosła 2.909 (2.966 w dawnym Raiffeisen Bank w okresie od 1 stycznia 2012 do 31 grudnia 2012). Z pozostałej części wzrostu salda (23.700 tys. zł), 21.318 tys. zł dotyczyło utworzenia rezerwy z tytułu odpraw dla pracowników (komentarz 14).

Podobnie, większość (265.758 tys. zł, tj. 83%) wzrostu pozostałych kosztów administracyjnych wynikała z ujęcia kosztów Polbanku – głównie dotyczących utrzymania i wynajmu budynków (81.386 tys. zł), usług informatycznych i telekomunikacyjnych (62.026 tys. zł. Koszty dawnego Raiffeisen Bank wzrosły w 2012 r. o kwotę 29.480 tys. zł. Wzrost ten dotyczył przede wszystkim kosztów informatycznych i telekomunikacyjnych (11.763 tys. zł) oraz kosztów związanych z doradztwem (10.382 tys. zł)

W 2012 r. kwota 26.457 tys. zł dotyczyła kosztów wynikających z umowy agencyjnej z Poldystrybucją (opłata stała płacona za zarządzanie placówkami partnerskie i własnymi).

Wskaźniki efektywności Banku kształtowały się w badanym roku w sposób następujący:

	<u>2012 r.</u>	<u>2011 r.</u>
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>
Ogólne koszty administracyjne	1.240.703	734.005
Średnioroczne zatrudnienie (w osobach)*	4.906	2.912
Ogólne koszty administracyjne przypadające* na 1 zatrudnionego	253	252
Zysk/(strata) netto na 1 zatrudnionego*	(14)	104

Wskaźnik kosztów do przychodów wyniósł za badany rok 74,6% (55,8% za 2011 r.). Pogorszenie wskaźnika C/I spowodowane jest przede wszystkim wzrostem kosztów administracyjnych o 506.698 tys. zł (69%) wynikającym przede wszystkim z połączenia z Polbankiem (447.365 tys. zł, tj. 88% wzrostu).

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

24. Podatek dochodowy

Całkowite obciążenie podatkowe w badanym roku wyniosło minus 5.173 tys. zł (78.713 tys. zł w 2011 r.):

	2012 r.	2011 r.
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>
Podatek odroczony	35.185	13.922
Podatek dochodowy bieżący	(30.018)	(86.041)
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	<u>6</u>	<u>(6.594)</u>
Całkowite obciążenie podatkowe	<u>5.173</u>	<u>(78.713)</u>

Całkowite obciążenie podatkowe w 2012 r. wyniosło 5.173 tys. zł i pomniejszyło wykazywaną stratę brutto.

(a) Podatek dochodowy odroczony

Podatek odroczony stanowi różnicę między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową.

Na saldo podatku odroczonego składały się różnice przejściowe ujemne i dodatnie:

	31.12.2012	31.12.2011	Zmiana
	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>	<u>tys. zł</u>
Razem różnice dodatnie:	(1.101.569)	(311.042)	(790.527)
Prowizje rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	(310.884)	(35.399)	(275.489)
Wartości niematerialne - MSSF ₃	(265.687)	-	(265.687)
Wycena do wartości godziwej instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego) i papierów wartościowych	(219.835)	(123.453)	(96.382)
Odsetki naliczone do otrzymania	(178.565)	(46.121)	(132.444)
Różnice pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	(123.919)	(106.073)	(17.846)
Pozostałe rezerwy	(2.679)	-	(2.679)
Podatek dochodowy odroczony od różnic dodatnich (19%)	<u>(209.297)</u>	<u>(59.098)</u>	<u>(150.199)</u>

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

24. Podatek dochodowy (cd.)

(a) Podatek dochodowy odroczony (cd.)

Wzrost różnic przejściowych dodatnich z tytułu prowizji rozliczanych metodą efektywnej stopy procentowej dotyczył głównie portfela kredytów hipotecznych, przejętego wraz z Polbankiem (85% wzrostu).

Kwota 265.687 tys. zł dotyczy wartości niematerialnych rozpoznanych w rezultacie przejścia Polbanku (znak towarowy oraz relacje z klientami). Zgodnie z MSR12.19 zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego powstałe na powyższej wycenie do wartości godziwej odnoszone jest drugostronnie na dzień ujęcia jako wartość firmy (komentarz 7).

	31.12.2012	31.12.2011	Zmiana
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Razem różnice ujemne:	2.793.811	571.300	2.222.511
Odpisy aktualizujące wartość kredytów	1.927.818	236.500	1.691.318
Koszty do zapłacenia	294.116	110.484	183.632
Odsetki naliczone do zapłacenia	161.468	56.237	105.231
Wycena do wartości godziwej instrumentów pochodnych (z wyłączeniem komponentu walutowego) i papierów wartościowych	159.811	84.837	74.974
Prowizje rozliczane według efektywnej stopy procentowej	149.143	76.558	72.585
Wartość godziwa – MSSF3	91.853	-	91.853
Pozostałe różnice ujemne	9.602	6.684	2.918
Podatek dochodowy odroczony od różnic ujemnych (19%)	530.824	108.547	422.277
Podatek odroczony netto	321.527	49.449	272.078
Efekt netto nabycia Polbanku			237.015
Wpływ podatku odroczonego, w tym:			35.063
- odniesione w obciążenia podatkowe			35.185
- odniesione na sprawozdanie z całkowitych dochodów			(122)

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

24. Podatek dochodowy (cd.)

(a) Podatek dochodowy odroczony (cd.)

W związku z wystąpieniem nadwyżki różnic ujemnych nad dodatnimi Bank na koniec 2012 r. rozpoznał aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 321.527 tys. zł. Na koniec 2011 r. Bank również wykazywał aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i wynosiły one 49.449 tys. zł (wzrost o 272.078 tys. zł, w tym efekt netto z tytułu nabycia Polbanku - zwiększenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego o 237.015 tys. zł).

(b) Podatek dochodowy bieżący

W obu latach obrotowych podatek dochodowy kalkulowany był według stawki 19% w oparciu o wynik brutto ustalony na podstawie MSSF zatwierdzonych przez UE, skorygowany między innymi o przychody niepodlegające opodatkowaniu i koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodu.

	2012 r.	2011 r.
	tys. zł	tys. zł
Zysk/(Strata) brutto	(73.936)	380 283
Podatek dochodowy bieżący według stawki 19%	14.048	(72.254)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(11.113)	(7.961)
Odpisy aktualizujące niestanowiące k.u.p.	(6.848)	(2.651)
Koszty reprezentacji	(783)	(508)
PFRON	(859)	(534)
Inne pozycje wpływające na obciążenie podatkiem dochodowym	(2.623)	(4.268)
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	2.238	1.502
Dywidenda od jednostki zależnej	2.016	1.502
Pozostałe	222	-
Całkowite obciążenie podatkowe	5.173	(78.713)
Efektywna stopa podatkowa	7,0	20,7
Różnica przejściowa wynikająca z podatku odroczonego wykazana w rachunku zysków i strat	35.185	13.922
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	6	(6.594)
Razem bieżące obciążenie podatkowe	(30.018)	(86.041)

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

IV. Charakterystyka wybranych pozycji sprawozdania finansowego (cd.)

25. Pozycje pozabilansowe

Na dzień bilansowy wartość pozycji pozabilansowych spadła w stosunku do salda na koniec poprzedniego roku o 558.984 tys. zł (tj. 8%).

	<u>31.12.2012 r.</u> tys. zł	<u>31.12.2011 r.</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> tys. zł	<u>Zmiana</u> (%)
Gwarancje bankowe	1.523.159	1.609.976	(86.817)	(5)
Akredytywy i akcepty bankowe	268.001	228.315	39.686	17
Zobowiązania do udzielenia kredytu:	4.846.866	5.348.811	(501.945)	(9)
z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	3.421.691	2.611.733	809.958	31
z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	1.425.175	2.737.078	(1.311.903)	(48)
Inne zobowiązania pozabilansowe	-	9.908	(9.908)	(100)
Razem	<u>6.638.026</u>	<u>7.197.010</u>	<u>(558.984)</u>	<u>(8)</u>

Gwarancje bankowe wykazane w ramach pozycji pozabilansowych stanowią maksymalną ekspozycję na ryzyko. Ich wycena, zgodnie z MSR 39, jest dokonana w bilansie (komentarz 14).

Na dzień 31 grudnia 2012 r. najbardziej istotną pozycję stanowiły zobowiązania do udzielenia kredytu (73% wartości salda). W stosunku do roku końca 2011 roku zmianie uległa struktura tej pozycji. Z 49% do 71% wzrósł udział zobowiązań do udzielenia kredytu z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- (a) Zarząd Banku przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych i wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- (b) Zakres badania nie był ograniczony.
- (c) Bank posiadał aktualną, zatwierdzoną przez Zarząd dokumentację opisującą zasady (politykę) rachunkowości. Przyjęte przez Bank zasady rachunkowości były dostosowane do jego potrzeb i zapewniały wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Banku, przy zachowaniu zasady ostrożności. Została zachowana ciągłość stosowanych zasad w stosunku do okresu ubiegłego.
- (d) Bilans zamknięcia na koniec ubiegłego roku obrotowego został, we wszystkich istotnych aspektach, prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia bieżącego okresu.
- (e) Inwentaryzacja aktywów oraz kapitału własnego i zobowiązań została przeprowadzona oraz rozliczona zgodnie z Ustawą o rachunkowości, a jej wyniki ujęto w księgach rachunkowych roku badanego.
- (f) Sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r. zostało zatwierdzone uchwałą nr 3 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 23 kwietnia 2012 r. Zostało ono złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 30 kwietnia 2012 r. i ogłoszone w Monitorze Polskim B numer 1.309 w dniu 20 czerwca 2012 r.
- (g) Sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający zostało zbadane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Biegły rewident wydał opinię bez zastrzeżeń.
- (h) Dokonałiśmy oceny prawidłowości funkcjonowania systemu księgowości. Naszej ocenie podlegały w szczególności:
- prawidłowość dokumentacji operacji gospodarczych,
 - rzetelność, bezbłądność i sprawdzalność ksiąg rachunkowych, w tym także prowadzonych za pomocą komputera,
 - stosowane metody zabezpieczania dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
 - ochrona dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowego.

Ocena ta, w połączeniu z badaniem wiarygodności poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego daje podstawę do wyrażenia ogólnej, całościowej opinii o tym sprawozdaniu. Nie było celem naszego badania wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania wyżej wymienionego systemu.

Raiffeisen Bank Polska S.A.
Raport z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

V. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

- (i) Wysokość wskaźników istotności została określona przez nas na etapie planowania. Poziomy istotności określają granice, do których ujawnione uchybienia mogą bez szkody dla jakości sprawozdania finansowego i prawidłowości stanowiących podstawę ksiąg rachunkowych, nie być korygowane, gdyż zaniechanie takich korekt nie spowoduje wprowadzenia w błąd czytelnika sprawozdania finansowego. Istotność wyraża cechy ilościowe, jak i jakościowe badanych pozycji i dlatego też różni się ona w stosunku do różnych pozycji bilansu i rachunku zysków i strat. Ze względu na złożoność i liczbę przyjętych przy badaniu wskaźników istotności zawarte są one w dokumentacji z badania.
- (j) Podczas badania nie stwierdzono żadnych istotnych przypadków naruszenia prawa, które mogłyby mieć wpływ na sprawozdanie finansowe.
- (k) Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje wymagane przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Unię Europejską.
- (l) Sprawozdanie z działalności Banku uwzględnia zagadnienia wymagane przez Ustawę o rachunkowości. Informacje finansowe w nim zawarte są zgodne z informacjami przedstawionymi w sprawozdaniu finansowym.
- (m) Całkowity wymóg regulacyjny wraz z wymogiem na ryzyko nadmiernych zaangażowań kapitałowych wyniósł na dzień bilansowy 3.287.893 tys. zł. Współczynnik wypłacalności na dzień 31 grudnia 2012 r. wyniósł 12,03%. Na dzień bilansowy Bank stosował się do obowiązujących norm ostrożnościowych we wszystkich istotnych aspektach.

VI. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego Raiffeisen Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Pięknej 20. Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Banku oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, dnia 26 lutego 2013 r.

Raport powinien być odczytywany wraz z opinią bez zastrzeżeń niezależnego biegłego rewidenta dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A. z dnia 26 lutego 2013 r. dotyczącą wyżej opisanego sprawozdania finansowego. Opinia o sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Antoni F. Reczek
Prezes Zarządu
Kluczowy Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 90011

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Warszawa, 26 lutego 2013 r.